

Jubilejni zbornik ob 50. obletnici objekta PP Maribor I

mag. Aleksander Thaler, Mirko Ploj, Samo Klepec

Jubilejni zbornik ob 50. obletnici objekta PP Maribor I

mag. Aleksander Thaler
Mirko Ploj
Samo Klepec

Maribor, junij 2024

Jubilejni zbornik ob 50. obletnici objekta PP Maribor I

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 198033155
ISBN 978-961-07-2165-9 (PDF)

Izdala: Policijska uprava Maribor in Policijsko veteransko društvo Sever Maribor

Avtorji: mag. Aleksander Thaler, Mirko Ploj, Samo Klepec

Fotografije: Avtorji fotografij so navedeni v virih - fotografije

Avtorica fotografije na naslovnici: Tatjana Breznik, Policijska uprava Maribor

Lektoriranje: Lektor`ca, Želimlje 34, 1291 Škofljica

Oblikovanje: Ana Vidmar, Ministrstvo za notranje zadeve

Publikacija je dostopna na spletni strani: <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/publikacije>
Elektronska izdaja

Maribor, junij 2024

Kazalo

	PREDGOVORI	5
1	UVOD	9
	ZGODOVINA POLICIJE V MESTU MARIBOR IN OKOLICI	11
2	2.1 Kratek prikaz obdobja do začetka gradnje leta 1972	12
	2.2 Obdobje gradnje in odprtje 1972/1973	22
	2.3 Obdobje po odprtju postaje milice Maribor	34
3	OSTALE AKTIVNOSTI IN DRUŽABNO ŽIVLJENJE NA POSTAJI	81
	KOMANDIRJI POSTAJE	91
4	4.1 Še nekaj več o komandirjih	94
	ZAPIS SPOMINOV IN PRIKAZ DOGODKOV SKOZI FOTOGRAFIJO	107
5	5.1 Prikaz dogodkov skozi fotografije	118
6	UTRINKI SLOVESNOSTI OB 50. OBLETNICI	131
7	ZAKLJUČEK	141
8	VIRI, KRATICE	143

Predgovori

Zgodovina je učiteljica življenja in smerokaz naše prihodnosti, zato jo moramo ohranjati in negovati.

Ob visokem jubileju obstoja častitljive zgradbe Policijske postaje Maribor I se sprehajamo skozi 50 let živahne zgodovine. V tem času smo bili priča izjemnim spremembam. Ko smo vpeti v vsakodnevne dejavnosti, ki se z neverjetno hitrostjo spreminjajo iz dneva v dan, nimamo pregleda nad tem, kako naglo se spreminja naše okolje in preoblikuje naša policijska organizacija. Šele ko najdeš trenutek in se ozreš v preteklost, uvidiš, kakšna dinamika in razvoj sta zaznamovala našo skupno pot.

Policisti, nekoč miličniki, in vsi drugi zaposleni na današnji PP Maribor I so delovali v različnih zgodovinskih obdobjih, polnih ključnih trenutkov in značilnosti na poti našega razvoja. In za tedanjo PM Maribor je izjemna zgodovina, zato ne preseneča, da je bila to največja postaja milice na ozemlju Slovenije, ne nazadnje je tudi danes ena od ključnih, najbolj obremenjenih policijskih postaj v državi.

29. novembra 2023 je tako minilo 50 let, odkar je bila zgradba Policijske postaje Maribor I predana takratnim miličnikom in miličnicam, in ponosen sem, da sem bil tudi sam del te pomenljive zgodbe. Svoje kariere poti na tej postaji se rad spominjam, ne le zato, ker je to delovno okolje, ki prinaša izjemno raznolikost, širino dela, zahtevne in kompleksne situacije, ampak ker je to postaja, kjer so se kalili mnogi kadri. Še posebej me veseli, da se tukaj še ohranjajo policijska kultura, ki je veljala od nekdaj, kolektiv, v katerem vladajo spoštovanje, tovarštvo in kolegialnost, ter generacijska povezanost, ki prinaša napredek in razvoj celotnemu kolektivu, srcu policijske postaje.

Beno Meglič,
direktor PU Maribor,
višji policijski svetnik

Ob jubileju, ko postaja praznuje 50 let delovanja v zgradbi na Vošnjakovi ulici 1 v Mariboru, me veseli, da smo vsi skupaj pripravili zbornik, ki je pred vami in prikazuje našo bogato dediščino.

Varnost je bila in ostaja ena od pomembnejših dobrin za človeka in celotno družbo. Prav zaradi tega vse generacije policistov in njihova vodstva stremijo h kontinuiranemu zagotavljanju stabilnih varnostnih razmer. Izdani zbornik prikazuje neizbrisane spomine od idejne zasnove objekta, kot pomembne institucije za mesto Maribor z okolico, pa tudi številne druge dogodke v tem obdobju delovanja PM Maribor oziroma današnje Policijske postaje Maribor I. Zbornik ni le zbirka spominov na preteklost, je veliko več. Je odraz predanosti zaposlenih svojemu poklicu. Verjamem, da nas bodo zapisi in utrinki, ujeti v trenutku časa, popeljali skozi pestro zgodovino policijske postaje in vodenja enote mojih predhodnikov. Vsako obdobje je bilo zaznamovano z določenimi dogodki, organizacijskimi spremembami in z novimi obrazi, ki so prihajali kot mladi policisti, nato pa zrelejši odhajali na odgovornejša delovna mesta, nekateri pa so ostali vse do upokojitve.

Naj mi bo dovoljeno, da se kot aktualni načelnik PP zahvalim vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k nastanku tega izjemnega zbornika.

Simon Belšak, mag. jav. upr.,
načelnik PP Maribor I,
višji policijski inšpektor II

Zbornik je pripravljen ob 50. obletnici objekta PM/PP Maribor in je nekakšna zahvala vsem tistim, ki so nekoč, ki danes in ki bodo v prihodnje opravljali delo na Policijski postaji Maribor I. In to niso le policisti, nekoč miličniki, temveč tudi administratorke, čistilke, oskrbniki, upravniki itd.

Policisti, nekoč miličniki, in vsi drugi zaposleni na današnji Policijski postaji (PP) Maribor I so šli skozi različna zgodovinska obdobja – od dogodkov v času Jugoslavije do današnjih v samostojni Sloveniji, kjer smo vse bolj vpeti v delovanje na ravni Evropske unije.

Za to, da je pred nami omenjeni zapis, gre velika zahvala Hinku Franku in Stanislavu Mlakarju, ki sta izrazila pričakovanja, predvsem pa nas spodbudila, da se je pripravil slovesni dogodek ob jubilejni, 50. obletnici delovanja PM Maribor oziroma PP Maribor I v zgradbi na naslovu Vošnjakova ulica 1.

Seveda gre zahvala tudi vsem dosedanjim komandirjem, ki so posredovali pomembne in zelo zanimive podatke, ter drugim zaposlenim na PP Maribor I oziroma PM Maribor in PU Maribor, ki so iskali podatke ter aktivno sodelovali pri pripravi jubilejnega dogodka in omenjenega zbornika. V veliko pomoč so nam bili tudi zaposleni v Arhivu Slovenija, Pokrajinskem arhivu Maribor, časopisni hiši Večer in MNZ.

Na koncu gre zahvala tudi Policijskemu veteranskemu društvu Sever Maribor, ki je financiralo izdajo omenjenega zbornika.

Iskrena hvala vsem!

Avtorji

I.

Uvod

V omenjenem zborniku je pregled zgodovinskega, organizacijskega, systemskega in tehnološkega razvoja postaj in oddelkov milice v mestu Maribor, s poudarkom na PP Maribor I oziroma večji del Postaji milice (PM) Maribor, katere ime (pa tudi območja) se je večkrat spreminjalo.

Na začetku je zapis o organiziranosti milice v mestu Maribor do leta 1972, ko se je pristopilo h gradnji novega poslopja za takratno milico. Gre za prvi takšen objekt, ki je bil namensko zgrajen za potrebe milice v Mariboru.

Nato je opisano obdobje gradnje in posebnosti glede nje ter vse do slovesnega odprtja postaje. Poleg tega so zapisani vsi komandirji, ki so omenjeno postajo vodili od leta 1973 (oziroma od leta 1967). Navedeni so tudi pomočniki in vodje pisarn v posameznih obdobjih. Velik del dejavnosti in dogodkov je opisan v posameznih poglavjih, prav tako je zbrano slikovno gradivo, ki ponazori dogajanje nekoč in danes, pomembno vrednost pa dodajo tudi zapisani spomini nekaterih izmed komandirjev.

Zbornik se konča z utrinki kratke slovesnosti ob 50. obletnici, ki so se je udeležili tudi nekdanji komandirji.

Ob tem želimo poudariti, da ni bilo mogoče navesti vseh, ki so opravljali dela na tej enoti, saj vedno obstajajo kakšne omejitve, poleg tega bi to zahtevalo veliko dodatnega dela, predvsem pa bi se lahko zgodilo, da bi koga nehote izpustili. Pa tudi obseg zbornika bi bil prevelik. Vse to so razlogi, da smo poskušali čim bolj strnjeno prikazati dejavnosti in pomen omenjene policijske postaje, pri čemer se zavedamo, da je marsikaj ostalo nezapisano.

Na koncu želimo pojasniti, da se pripravlja tudi širši pregled zgodovine mariborske policijske uprave, tako da je omenjeni zapis prvi v tem nizu oziroma uvod v zbirko zgodovine mariborske policije.

II.

**Zgodovina policije
v mestu Maribor in okolici**

2. 1 Kratek prikaz obdobja do začetka gradnje leta 1972

Vse do 7. aprila 1954 so bile na območju mesta Maribor, ko se je ustanovila nova postaja ljudske milice (PLM), naslednje postaje, kjer je bilo zaposlenih 61 miličnikov, čeprav bi jih moralo biti 95:

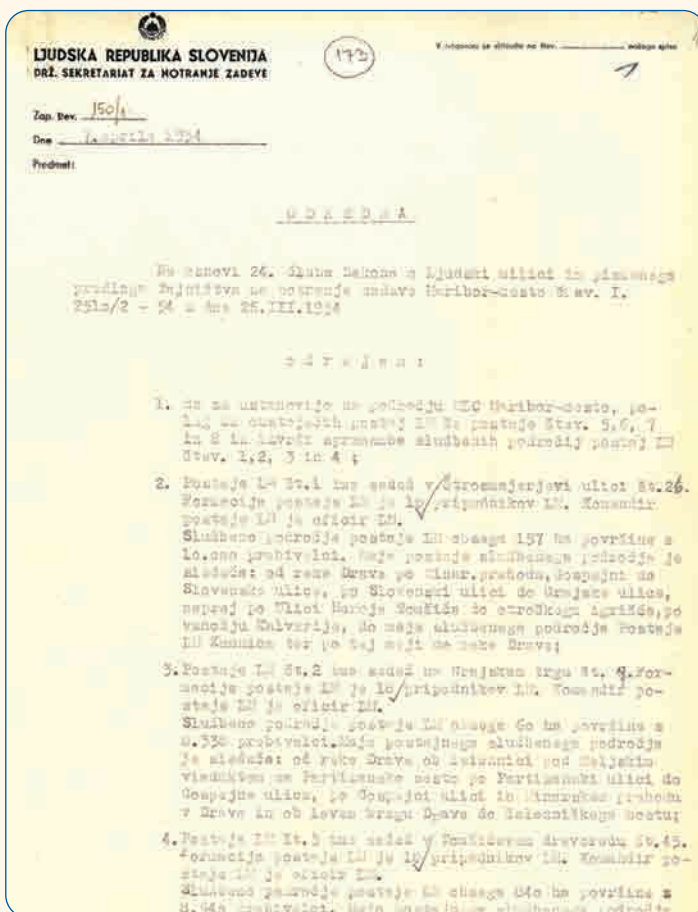
- PLM št. 1 s sedežem na Strossmayerjevi ulici 25,
- PLM št. 2 s sedežem na Gorkega ulici št. 45,
- PLM št. 3 s sedežem na Poljski ulici št. 8,
- PLM št. 4 s sedežem v Tomšičevem drevoredu št. 45,
- PLM Kamnica,
- Prometni vod,
- Železniški vod,
- Obmejni blok ljudske milice.

Vendar se je v takratni komandi milice v Mariboru že ugotavljalo, da je bila prevelika centralizacija PLM na območju mesta in da razporejanje kadra ni najboljše (po eni strani zaradi pomanjkanja, po drugi strani pa zaradi neprimerne usposobljenosti nekaterih) ter da se čas interveniranja podaljšuje. O tej problematiki so razpravljali tudi v vodstvu Tajništva za notranje zadeve (TNZ) Maribor ter na Svetu za notranje zadeve, ki je dal soglasje za decentralizacijo postaj LM, predvsem zaradi prevelike odročnosti postaj milice, hkrati so se sklicevali tudi na nekdanjo razporeditev orožniških postaj, ki jih je bilo neprimerno več.

Na podlagi teh odločitev je komanda Ljudske milice pri Tajništvu za notranje zadeve Mestnega ljudskega odbora Maribor – mesto že spomladi 1954 pripravila predlog novega oblikovanja postaj ljudske milice, ki ga je poslala na komando Ljudske milice pri Državnem sekretariatu za notranje zadeve (DSNZ) Ljudske republike Slovenije (LRS). Hkrati s tem so se naredili prvi koraki za namestitvev na novo predvidenih postaj. Tako so se za novo oblikovano postajo na Grajskem trgu predvideli prostori v prvem nadstropju na Grajskem trgu št. 6, ki jih je uporabljala gostinska zbornica. Za novo oblikovano postajo na sektorju Studenci je bila predvidena stavba na Ruški c. 102. Za postajo na Pobrežju je bila predvidena stavba na vogalu Osojnikove ulice in C. XIV. divizije. Na sektorju Melje je bila predvidena postaja Melje, in sicer v pritličju stavbe na Meljski cesti št. 23. Z novo razporeditvijo oziroma povečanjem števila postaj so se pridobili večja operativnost ter boljše poznavanje in prisotnost na terenu.

Zadeve so bile hitro urejene, o čemer potrjuje dejstvo, da je bila že 7. aprila 1954 izdana odredba, s katero so se v mestu Maribor dodatno ustanovile še štiri postaje ljudske milice (št. 5, 6, 7 in 8), kar je pomenilo tudi spremembo področij postaj milice. Tako so od aprila 1954 na območju mesta delovale naslednje postaje milice:

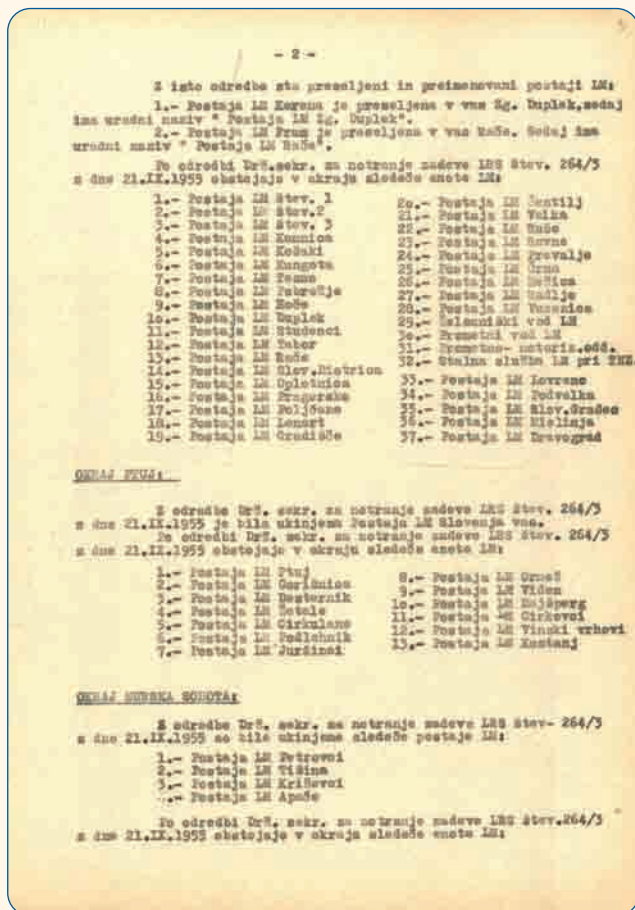
- PLM št. 1 s sedežem na Strossmayerjevi ulici 26, kjer je bilo 18 zaposlenih. Komandir postaje je bil oficir – kapetan Slavko Skupek,
- PLM št. 2 s sedežem na Grajskem trgu št. 7, kjer je bilo zaposlenih 18 pripadnikov LM. Komandir postaje je bil oficir – poročnik Anton Duša,
- PLM št. 3 s sedežem v Tomšičevem drevoredu št. 45, kjer je bilo 18 uslužbencev LM. Komandir postaje je bil oficir – poročnik Anton Cof,
- PLM št. 4 s sedežem na Meljski c. 23. Tam je bilo 8 zaposlenih miličnikov, komandir postaje je bil podoficir – vodnik Jože Koprivnik,
- PLM št. 5 s sedežem na Ruški cesti št. 102, kjer je bilo zaposlenih 10 pripadnikov LM. Komandir postaje je bil podoficir – nižji vodnik Albin Trenta,
- PLM št. 6 s sedežem na Gorkega ulici št. 45. Tam je bilo 12 pripadnikov LM, komandir postaje pa je bil oficir – podporočnik Edo Lugarič,
- PLM št. 7 s sedežem na Poljski ulici št. 8. Na postaji je bilo 8 uslužbencev, komandir postaje pa je bil podoficir – višji vodnik Martin Ivnik,
- PLM št. 8 s sedežem na križišču Osojnikove ulice in ceste XIV. Divizije v stavbi št. 1. Na postaji je bilo 8 pripadnikov LM, komandir postaje pa je bil podoficir – nižji vodnik Franc Prelog,
- druge postaje so ostale nespremenjene.

Slika 1: Prva stran odredbe št. 150/1, 7. 4. 1954 o ustanovitvi novih štirih postaj LM v Mariboru

Kako hitre in številne so bile spremembe, predvsem od leta 1954 do leta 1958, kažejo številna ustanavljanja, ukinitve PLM ... Spremembe so se dogajale skoraj vsako leto. Tako so bile že leta 1955 v okraju Maribor ponovne spremembe. Nekatere PLM so bile ukinjene, nekatere so se preselile. Tako so v mariborskem okraju delovale PLM, ki so navedene v spodnji odredbi (razvidno je tudi število pripadnikov na posamezni PLM). V okraju Maribor so delovali tudi:

- prometni vod, ki je štel 22 pripadnikov, od tega je bilo kar 15 usmerjevalcev prometa in 7 motoriziranih pripadnikov,
- železniški vod s 30 pripadniki in
- pripravní oddelek LM s 16 pripadniki LM.

Slika 2: Del obvestila Komande LM o ukinjenih, preseljenih in preimenovanih postajah LM v letu 1955

Kdaj natančno se je poimenovala PLM Maribor Center¹, nam ni uspelo ugotoviti, vsekakor pa je potrjeno, da je postaja s tem imenom delovala že leta 1957, kar je navedeno v nadaljevanju.

V letu 1957 je že delovala
PLM Maribor Center.

¹ Iz dokumentov je razvidno, da so bile PLM v mestu Mariboru pred tem poimenovane po številkah. V krajih zunaj mesta pa so bile poimenovane po krajih oziroma naseljih, kjer so delovale.

V letu 1957 je TNZ Maribor predlagalo ukinitvev nekaterih postaj PLM, pri čemer so predvideli, da na sedežih ukinjenih postaj milice ostane manj miličnikov (2–3; PLM je predlagala ukinitvev PLM Maribor Center 2 (kjer je bilo 8 zaposlenih), ki se je priključila PLM Maribor Center 1 (tam je bilo 34 zaposlenih), sicer pa se je predlagalo, da se število zaposlenih na novi (združeni) postaji poveča na 57. Predlagala se je tudi ukinitvev PLM Pobrežje (s šestimi zaposlenimi) in PLM Duplek (s štirimi zaposlenimi), ki se je združila s PLM Tezno. Za območje nekdanje PLM Duplek je bilo predvideno, da na tem območju ostanejo trije sektorski miličniki. Na območju občinskega ljudskega odbora Ruše je bil podan predlog za ukinitvev PLM Lovrenc na Pohorju, pri čemer sta na tem delu ostala dva miličnika. Na območju občinskega ljudskega odbora Lenart v Slovenskih goricah se je predvidela ukinitvev PLM Gradišče.

Predvidene so bile tudi določene organizacijske spremembe pri delovanju PLM. Na nekaterih PLM se je predvidelo povečanje števila redarskih okolišev (pozneje bolj znan kot varnostnih okolišev, danes pa policijskih okolišev) in redarskih služb. Organizirale so se službe trojk, katerih naloga je bila opravljanje patroljne službe in intervencij. Te trojke so imele vodjo. Tako so miličniki delo trojk (patroljno službo) opravljali na območju več postaj. Vodje trojk in vozniki so bili z ene postaje, spremljevalce pa so dodale druge postaje, kjer se je ta služba izvajala. Na PLM se je opravljala tudi tako imenovana sprovodna služba, ki jo je opravljala vsaka PLM zase, kar je pomenilo veliko angažiranih miličnikov, posledično pa njihove odsotnosti s terena.

Že takrat so postaje milice razvrstili v kategorije. PLM Maribor Center je bila uvrščena v I. kategorijo, sicer pa so te prikazane v nadaljevanju:

Po važnosti in specifičnosti so postaje razdeljene v 4 kategorije in temu ustrezajoče sistemizirana delovna mesta in sicer:

I.- kategorija

- 1.- PLM Maribor Center
- 2.- PLM Ptuj
- 3.- PLM Maribor Tabor
- 4.- PLM Maribor Tezno
- 5.- PLM za cestni promet
- 6.- PLM za železniški promet

II.- kategorija

- 1.- PLM Ravne na Koroškem
- 2.- PLM Slovenj Gradec
- 3.- PLM Dravograd
- 4.- PLM Podvelka
- 5.- PLM Ruše
- 6.- PLM Zg. Kungota
- 7.- PLM Lenart v Slov.goricah
- 8.- PLM Slov. Bistrica

III.- kategorija

- 1.- PLM Črna na Koroškem
- 2.- PLM Prevalje
- 3.- PLM Badlje ob Dravi
- 4.- PLM Maribor Rošaki
- 5.- PLM Sentilj v Slov.goricah
- 6.- PLM Velka
- 7.- PLM Lašje
- 8.- PLM Gorišnica
- 9.- PLM Ormož

IV.- kategorija

- 1.- PLM Mežica
- 2.- PLM Vuzenica
- 3.- PLM Kamnica
- 4.- PLM Hoče
- 5.- PLM Rače
- 6.- PLM Pragersko
- 7.- PLM Poljčane
- 8.- PLM Testernik
- 9.- PLM Kostanj

IZDELANO V 2-IZVODIH IN DOSEVIJENO

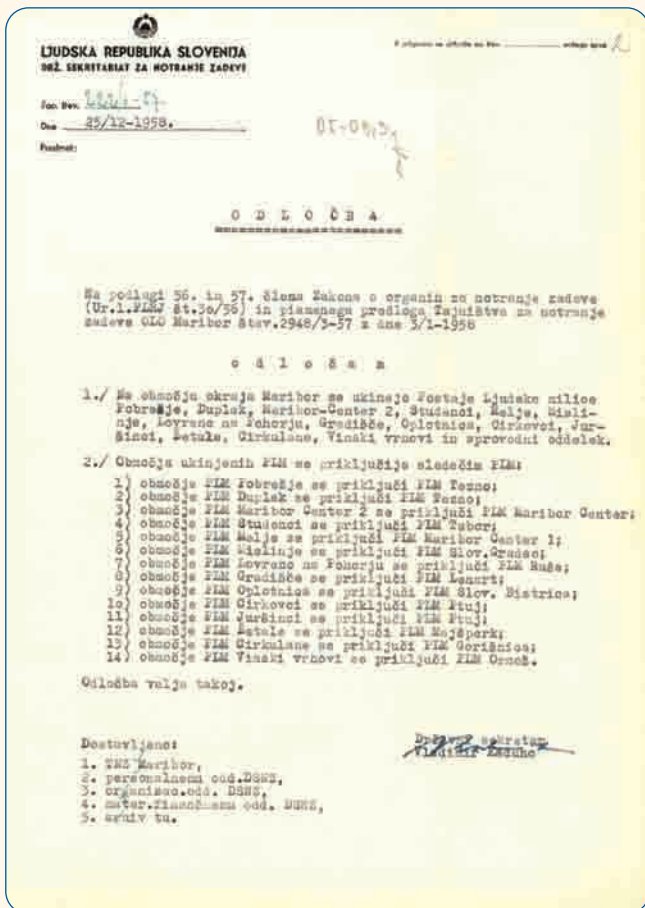
1 x naslovu
1 x arhiva tu.-

Tajništvo ~~na sodniški zvezi~~
Dragomir Šušak

Slika 3: PLM na območju TNZ Maribor po kategorijah v letu 1957

Te PLM so nato ukinili 25. decembra 1958. Takrat so bile na območju okraja Maribor ukinjene PLM Pobrežje, katere območje se je priključilo PLM Tezno. Slednji se je priključilo tudi območje ukinjene PLM Duplek. Ukinjena je bila PLM Maribor Center 2, katere območje se je priključilo PLM Maribor Center. Tej postaji se je priključilo tudi območje ukinjene PLM Melje, območje ukinjene PLM Studenci pa se je priključilo PLM Tabor.

PLM Lenart se je pridružilo območje ukinjene PLM Gradišče. Območje ukinjene PLM Lovrenc na Pohorju pa se je pridružilo PLM Ruše. Več podrobnosti je razvidno iz spodnje odločbe:

Slika 4: Odločba o ukinitvi nekaterih PLM v okraju Maribor, 25. 12. 1958

Leta 1958 je bilo ukinjenih kar nekaj postaj, konec leta 1963, natančneje 11. oktobra 1963, pa se je takratna Skupščina občine (SO) Maribor Center odločila, da se zgradi objekt za potrebe PLM Maribor Center 2 (gre za objekt na Gosposvetski cesti, kjer je danes stanovanjski objekt – križišče z Vrbansko cesto).

Leta 1965 so se s Partizanske ceste v adaptirane prostore na Cankarjevi 3 v Mariboru preselili zaposleni s PLM Maribor Center in Postaje prometne milice Maribor, ki se je nato leta 1969 preselila na Cesto proletarskih brigad – Gasilsko brigado.

**PLM Maribor Center se je leta 1965
preselila v prostore na Cankarjevi ulici 3.**

Fotografija 1: SI PAM, ZUM, TE 47/48 Načrti iz PAM, UGR, Cankarjeva ulica 3, Cankarjeva 3, 1946.
Hrani PAM Maribor.

Leta 1967 se je PLM preimenovala v PM.

Leta 1967 so se zgodile pomembne spremembe, med drugim tudi na področju ustanavljanja postaj milic v posamezni občini. Na podlagi uveljavitev Zakona o notranjih zadevah je moral Republiški sekretariat za notranje zadeve (RSNZ) skupaj s pristojno občinsko skupščino uskladiti organizacijo in delo organov za notranje zadeve (ONZ) v občini. Tako je bilo treba v vsaki občini organizirati oziroma ustanoviti postajo milice s splošnim delovnim področjem in njenimi oddelki. Seveda je to pomenilo, da so se zgodile nove organizacijske spremembe pri delovanju postaj milice. V večjih mestih oziroma krajih so ostale postaje milice, v manjših pa so te postale oddelki večjih postaj milice (tam, kjer so delovale v isti občini). Tako se je veliko dotedanjih postaj spremenilo v oddelke milice. Vse finančno in materialno

poslovanje ter administrativno delo s področja delovnih razmerij je opravljal RSNZ oziroma njegov področni organ, tj. Uprava javne varnosti (UJV) Maribor.

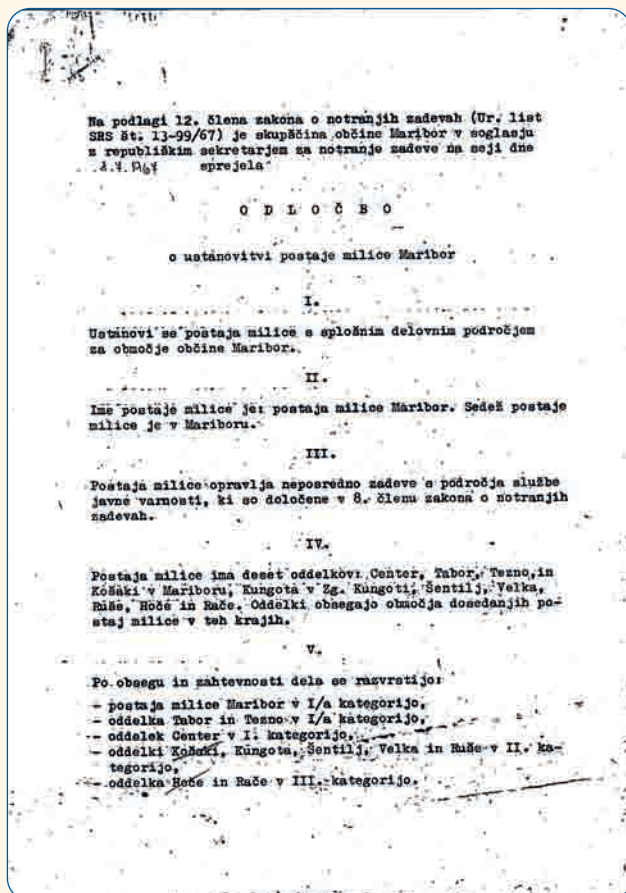
8. julija 1967 je bila sprejeta odločba o ustanovitvi Postaje milice Maribor, v kateri je bilo sistemiziranih kar 279 delovnih mest in je imela 10 oddelkov. Postajo je vodil komandir, ki je imel več pomočnikov. Oddelke so vodili komandirji. Z novo odločbo so se dotedanje postaje milice Maribor Center I, Maribor Center 2, Maribor Tabor, Maribor Tezno, Maribor Košaki, Kungota, Šentilj, Velka, Ruše, Hoče in Rače preoblikovale, in sicer:

- Postaja milice Maribor v I/a. kategorijo,
- Oddelka Tabor in Tezno v I/a. kategorijo,
- Oddelek Center v I. kategorijo,
- Oddelki Košaki, Kungota, Šentilj, Velka in Ruše v II. kategorijo,
- Oddelka Hoče in Rače pa v III. kategorijo.

To je bila v tistem času največja postaja milice v Sloveniji. Eni pravijo, da takratni komandir PM Maribor ni imel miličnikov, saj je bila večina od njih razporejena na oddelkih milice. Postajo so predstavljali vodstvo, dežurni, administracija in tehnično osebje, so pa bili na postaji miličniki za delo v intervencijski patrulji in vodniki službenih psov.

Zemljevid 1: Območje PM Maribor, za katero je bila pristojna od leta 1967
(izdelal Albin Gradišnik, PU Maribor, 2024)

Slika 5: Prva stran odločbe o ustanovitvi PM Maribor, 1967

V letu 1967 je bila PM Maribor z 10 oddelki največja postaja milice v Sloveniji.

Na območju na novo nastale PM Maribor je živel 178.170 prebivalcev, od tega 111.560 v mestu Maribor, območje pa je obsegalo 941,67 km². Prav tako je na njenem območju potekalo 40 kilometrov državne meje z Avstrijo, kjer so oddelki omenjene postaje opravljali kontrolo potniškega prometa tudi na mejnih prehodih. 31. decembra 1968 sta bila ukinjena oddelka v Hočah in v Košakah, pri čemer sta bila dolžnosti komandirja razrešena Martin Stipančič na oddelku v Hočah in Ivan Štifter na oddelku Košaki. Število zaposlenih na PM Maribor pa se je povečalo na 279.

2.2 Obdobje gradnje in odprtje 1972/1973

Začeli so se postopki v zvezi z gradnjo nove policijske postaje na Vošnjakovi ulici 1 v Mariboru. Investitor je bila Občina Maribor, ki je 1. septembra 1972 za gradnjo postaje pridobila gradbeno dovoljenje na zemljišču s parcelno št. 67/1 in 237 k. o. Grajski marof, ki je bilo last občine. Pri tem je bilo določeno, da se mora gradnja začeti v enem letu, sicer gradbeno dovoljenje preneha veljati. Gradilo je gradbeno podjetje GP Konstruktor Maribor, že takrat pa je bilo posebej določeno, da je možna poznejša nadzidava objekta.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE MARIBOR
Oddelek za gradbene in komunalne
zadeve

OPLOČBA

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Maribor izdaja na zahtevo Občine Maribor v upravni stvari izdaje gradbenega dovoljenja za graditev postaje milice na podlagi 25. člena temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list SRS, št. 20-306/67) v zvezi s 13. členom ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev (Uradni list SRS, št. 51/71) naslednje

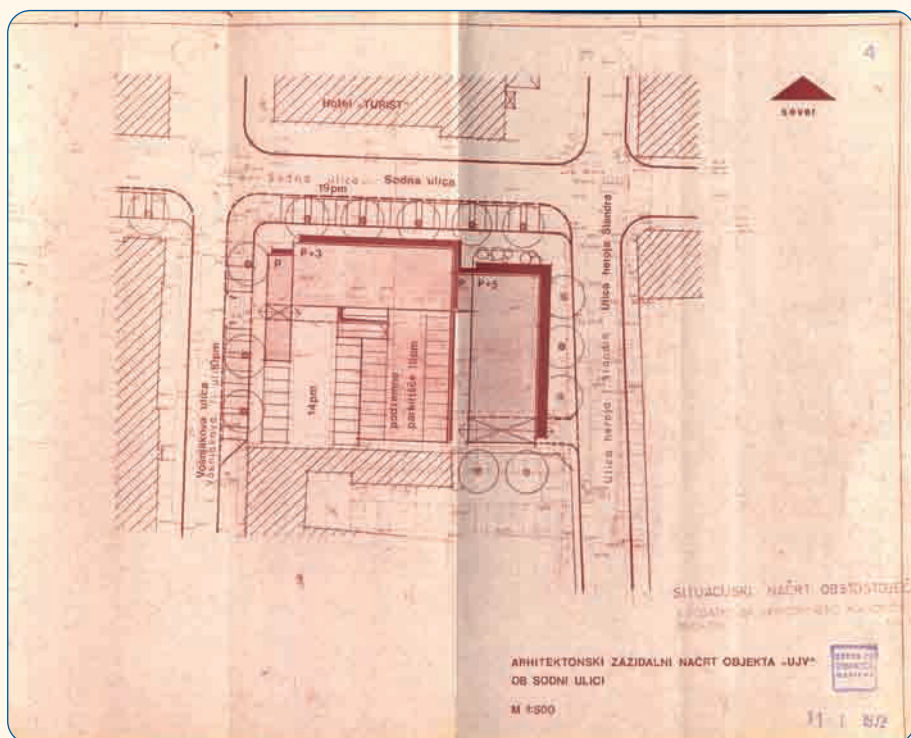
g r a d b e n o d o v o l j e n j e

I. Investitorju Občini Maribor se izda dovoljenje za graditev postaje milice na zemljišču parc. št. 67/1 in 237 k.o. Grajski marof.

II. Investitor je dolžan:

1. zaprositi zavod za urbanizem Maribor, Grajska ulica 7/II za določitev gradbene črte in višine; po izkopu gradbene jame pa za kontrolo zakoličenjaj;
2. priglasiti začetek gradnje in predložiti izjavo nadzor-nega organa tuk. odseku za gradbene zadeve ter gradbeni inšpekciji 30 Maribor, Kotovski trg 9/III;
3. izvajati gradbena dela po predloženih objektih:
- glavni projekt št. 351 izdelan III-1971, pri Konstruk-torju Maribor; glavni projekt - vodovodna instalacija št. 1-312-0691/I, glavni projekt - elektroinstalacija št. 1-313-0343/A, glavni projekt - toplotodne ogreva-nje št. 0-312-0691/II, glavni projekt - toplotno ogrevanje, presrečevanje, klima - p št. 1-312-0691/IV izdelani vsi februarja 1971 pri IMP Ljubljana, obrat Maribor;
4. upoštevati vse pogoje odločbe o odobreni lokaciji št. 351-1315/72-7/2-lo z dne 30.8.1972;
5. po drugem odstavku 14. člena in prvem odstavku 15. člena zakona o elektrogospodarstvu (Uradni list SRS, št. 17/65) je potrebno, da investitor sklene pogodbo oziroma dobi soglasje od Elektro Maribor za priključitev na omrežje preden se začne gradnja objekta;
6. priglasiti vsako spremembo projekta tuk. odseku za grad-bene zadeve;
7. v III. fazi gradnje zaprositi dimnikarsko podjetje za pregled dimovodnih in kurilnih naprav;
8. izvršiti na lastne stroške vse priključke na komunalne naprave in ureditve;
9. zaprositi po dokončanju gradnje in ureditve okolja geo-detsko upravo pri skupščini občine Maribor za imenovanje grajenega objekta in parcele;
10. po dokončanju gradnje in po predhodnem pregledu sani-tarne in požarnovarnostne inšpekcije je zaprositi tuk. upravni organ za tehnični pregled zaradi izdaje uporab-nega dovoljenja.

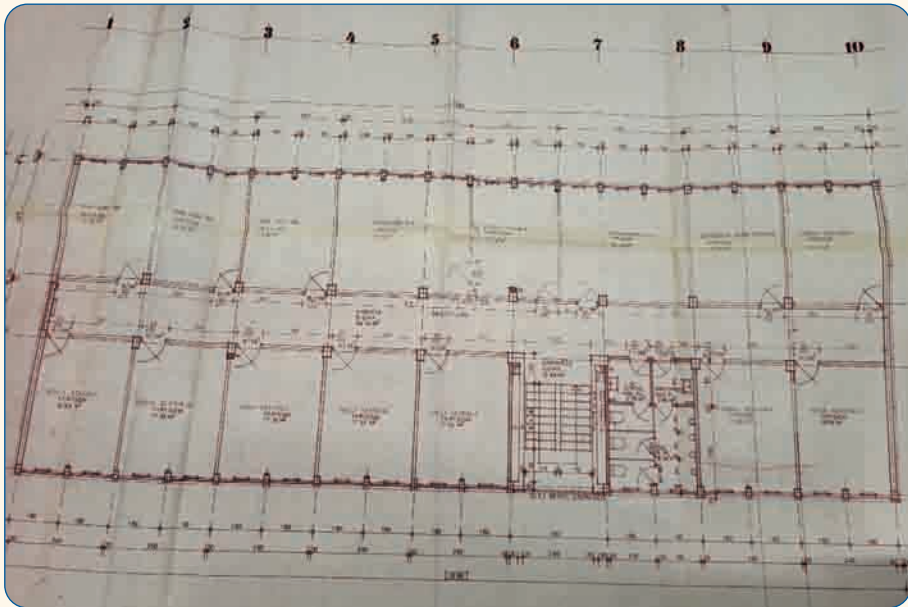
Slika 6: Prva stran odločbe – gradbenega dovoljenja za gradnjo PM Maribor, 1. 9. 1972

Slika 7: Zazidalni načrt objekta PM Maribor, 1972

Objekt PM, ki meri 8180 m³, se deli na garažo v kleti, klet, pritličje, 1., 2. in 3. nadstropje ter garažo ob stavbi. Prostori so se delili na tako imenovani upravni prostor, prostore za pridržanje (v dokumentih je izraz zapor ali pripor), garaže, parkirišča, bokse za pse in smetarnik. V kleti so bila razna skladišča, agregati, tudi strelišče, ki je bilo predvideno na hodniku v kleti (vendar se nikoli ni uporabljalo), in prostori za pridržanja (pripor). V pritličju so bili prostor za vratarja, govorilnica, dežurna soba, telefonska centrala, semaforska centrala, sanitarije, prostor za opazovalce, prostor za intervencijsko skupino, prostor za obhodno skupino, prostor za usmerjevalce in prostor za motorizirano skupino. V prvem nadstropju so bile pisarne za komandirja PM in vodjo pisarne PM ter pomočnike komandirja PM. V istem nadstropju so bili tudi prostori za komandirja in vodjo pisarne ter administracijo oddelka milice za promet. Bili so tudi prostori tehnika (verjetno tehnični risar), za oskrbnika zgradbe in oskrbnika tehnične opreme. V drugem nadstropju so bili prostori za komandirja OM (Center), trije pomočniki komandirja OM, vodjo pisarne in administracijo, osem pisarn vodij sektorjev (današnji VPO) ter pisarna oskrbnika tehnične opreme. V tretjem nadstropju je bilo 9 sob, klubska soba, garderobe,

sanitarije in umivalnica ter dvorana. V četrtem nadstropju – terase je bil prostor za zveze, sicer pa je bila terasa pohodna.

Slika 8: Skica oz. načrt prostorov PM Maribor II. nadstropja

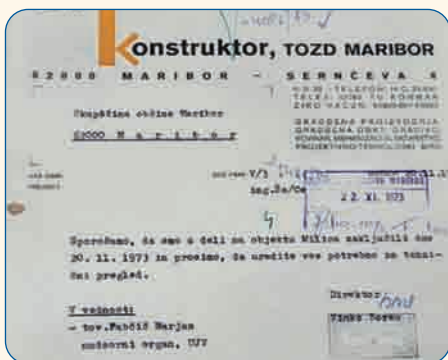
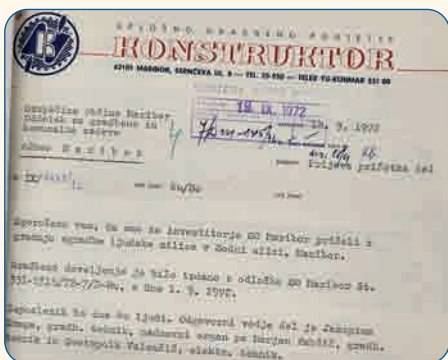
Fotografija 2: Neznani avtor. Zemljišče, na katerem danes stoji PP Maribor I. Hrani Boris Žunko.

Fotografiji 3 in 3a: SI PAM 1161, Konstruktor – Splošno gradbeno podjetje Maribor, AŠ 89.

Hrani PAM Maribor.

Gradnja postaje milice se je začela 18. septembra 1972, zaključila pa 20. novembra 1973. Za nadzor pri gradnji postaje milice je UJV Maribor pooblastila Marjana Fabčiča in Svetopolka Valenčiča.

Slika 9 in 9a: Obvestilo SGP Konstruktor o začetku (18. 9. 1972) in zaključku gradnje PM Maribor, 20. 11. 1973

**Gradnja je potekala
od 18. 9. 1972 do 20. 11. 1973.**

Le nekaj dni pa zaključku gradnje, natančneje 29. novembra² 1973, je bilo že organizirano slovesno odprtje prostorov v novi stavbi PM Maribor na Vošnjakovi ulici 1. Slovesnost je potekala na tradicionalen način s postrojitvijo na PM zaposlenih miličnikov pod vodstvom komandirja Oddelka Center Andreja Kačiča, nagovorom načelnika UJV Branimirja Bračka (ki je le nekaj dni pozneje – 5. decembra 1973 vodenje UJV predal Miru Zupančiču) in prisotnostjo številnih gostov. Seveda pa je odprtje s svojim nastopom popestril tudi orkester slovenske milice oziroma godba milice. Četudi je bil komandir postaje Budihna, je „raport“ predal komandir oddelka, ki je takrat edini že operativno deloval v novi stavbi. Glede odprtja je Andrej Kačič povedal, da so šele nekaj ur pred uradnim odprtjem uredili asfalt, tako da je bilo vsem „toplo“ – zaradi nove postaje, pa tudi vročine, ki je bila posledica sveže položenega asfalta.

Fotografija 4: Neznani avtor. Postaja milice Maribor ob odprtju, 1973. Hrani PU Maribor.

² 29. november je bil v SFRJ največji državni praznik – dan republike.

Fotografiji 5 in 6: Neznani avtor. Postaja milice Maribor o otvoritvi, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografiji 7 in 8: Neznani avtor. Postroj miličnikov PP Maribor s komandirjem (PO Center) Andrejem Kačičem. Hrani PU Maribor (7) in Andrej Kačič (8).

Fotografija 9: Neznani avtor. Obiskovalci odprtja in godba milice ob odprtju, 1973.
Hrani PU Maribor)

Fotografija 10: Neznani avtor. Komandir Andrej Kačič poroča Marjanu Orožnu. Hrani PU Maribor.

Fotografije 11, 12 in 13: Neznani avtor. Zbrani ob odprtju PM Maribor, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografiji 14 in 15: Neznani avtor. Govor načelnika Branka Bračka. Hrani PU Maribor (14) in Andrej Kačič (15).

O odprtju in novih prostorih milice v Mariboru je bil objavljen članek v časniku Večer:

Novi prostori za milico

Branko Bračko: „Maribor z okolico predstavlja območje, ki mu je treba tudi v varnostnem pogledu nakloniti vso potrebno pozornost.“

Kot smo v Večeru že poročali, so za dan republike v Vošnjakovi ulici nasproti sodnega poslopja slovesno odprli novo zgradbo, v katero se bo še ta mesec preselila postaja milice Maribor. Na slovesnem odprtju je govoril Branko Bračko, dosednji načelnik UJV Maribor, zdaj podsekretar v republiškem sekretariatu za notranje zadeve.

Branko Bračko je med drugim dejal:

„V okviru našega varnostnega sistema so organom za notranje zadeve zaupane številne odgovorne in zahtevne naloge. Da bi jih lahko uspešno izpolnjevali, da bi jim bili dorasli, je treba ustvariti potrebne delovne razmere za delavce notranjih

zadev. Te pa so bile doslej prav za delovno skupnost postaje milice Maribor zelo težavne. Poslovni prostori Postaje milice Maribor so bili doslej v Cankarjevi ulici 3, v zgradbi, ki je bila zgrajena že leta 1890. Na posameznega delavca niso prišli niti štirje kvadratni metri poslovne površine. Premalo je bilo prostorov za delo dežurne službe, za vodje obhodnih okolišev, za shranjevanje opreme in za razgovor z občani. Garderobe in sanitarni prostori so bili neprimerni in nehygienski. Razen tega postaja milice ni imela nobenih garaž za službena vozila. V takšnih razmerah ni bilo mogoče izboljšati organizacije dela, zagotoviti večjega delovnega učinka in zagotoviti poslovanja z občani. Zaradi tega so določena opravila za postajo milice opravljala UJV in zapor Maribor. Pri tem pa moramo vedeti, da obravnava postaja milice Maribor na leto okoli 4.500 kaznivih dejanj, 8.500 prekrškov zoper javni red in mir, 3.500 cestnoprometnih prekrškov in blizu 4.000 prometnih nesreč. Na dan prihaja po raznih opravkih na postajo milice tudi do 100 občanov. Glede na to predstavlja Maribor z okolico območje, ki mu je treba tudi v varnostnem pogledu nakloniti vso potrebno pozornost. Zato sta bila UJV Maribor in republiški sekretariat za notranje zadeve še posebej zainteresirana za zgraditev novih poslovnih prostorov za potrebe mariborske postaje milice. Ob razumevanju skupščine občine Maribor, ki je bila vedno pripravljena sodelovati pri reševanju problemov organov za notranje zadeve, je končno tudi to vprašanje uspešno rešeno. V novi zgradbi smo dobili 2.100 kvadratnih metrov poslovnih površin, med njimi tudi potrebne funkcionalne prostore za delo dežurne službe, prostore za pridržanje in zadostno število garaž. Celotna investicija, skupaj z opremo, je veljala 9,7 milijona dinarjev. Investitor je bila skupščina občine Maribor, del investicijskih sredstev pa je prispeval tudi republiški sekretariat za notranje zadeve.

Projektant in izvajalec del je bilo mariborsko podjetje Konstruktor s svojimi koooperanti. Konstruktor je opravil vsa dela v predvidenem petnajstmesečnem roku, za kar mu gre vse priznanje.

Novi poslovni prostori nam dajejo osnovo za nekatere nujne spremembe v organizaciji postaje milice Maribor. Zaradi naraščajočih prometnih problemov v občini Maribor bomo ustanovili poseben prometni oddelek milice v okviru te postaje. Poleg tega bomo združili obe enoti milice na levem bregu Drave v oddelek milice Center, ker predstavlja to območje po svojih varnostnih in drugih značilnostih zaokroženo celoto. Vodstvo postaje milice Maribor bo v novi organizaciji imelo predvsem usmerjevalno in nadzorno funkcijo ter bo skrbelo za reševanje zadev skupnega pomena za postajo milice in oddelka milice na njenem območju.“

Branko Bračko se je v imenu UJV Maribor zahvalil vsem, ki so pripomogli k izgradnji nove stavbe postaje milice Maribor, še posebno skupščini občine Maribor, nek-

danjemu načelniku oddelka za finance Mladenu Božinu, svetu za notranje zadeve skupščine občine Maribor in republiškem sekretariatu za notranje zadeve.

Fotografija 16: Neznani avtor. Govor Vitje Rodeta, v ozadju komandir PM Srečko Budihna.
Hrani PU Maribor.

Fotografija 17: Neznani avtor. Slavnostna otvoritev in „rezanje traku“, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografija 18: Neznani avtor. Na hodniku PM Maribor, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografija 19: Neznani avtor. Na stopnišču PM Maribor, 1973. Marjan Orožen in Vitja Rode. Hrani PU Maribor.

Fotografija 20: Neznani avtor. Ob odhodu iz stavbe oziroma v avli PM Maribor, 1973.

Marjan Orožen in Vitja Rode. Hrani PU Maribor.

Fotografija 21: Danilo Škofič. Milica, UJV – otvoritev novega poslopja PM Maribor, 29. 11. 1973. Arhiv Večera.

Hrani Večer mediji d.o.o.

29. 11. 1973 se je PM Maribor preselila
v nove prostore na Vošnjakovo ulico 1.

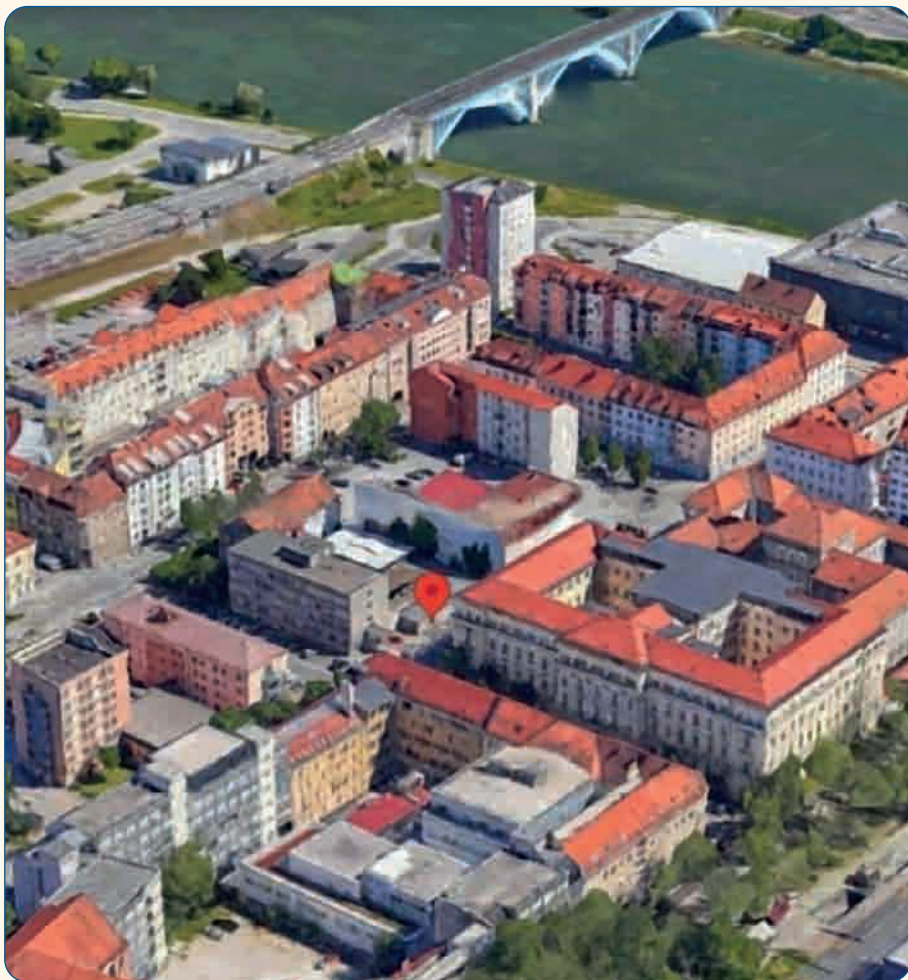
2.3 Obdobje po odprtju postaje milice Maribor (1973)

Zaradi novih objektov so se stari objekti, ki jih milica ni več potrebovala, prodali. Tako so se prodali prostori oddelka milice (OM) Center na Gosposvetski cesti. S preselitvijo v nove prostore pa je nastal tudi novi oddelek prometne milice (OPM), ki je imel svoj sedež tudi na Vošnjakovi ulici. Prvi komandir je bil Anton Bele, ki ga je leta 1974 zamenjal Jože Krapše, poznejši načelnik IM UNZ Maribor.

V nadaljevanju sta zemljevid in lokacija postaje:

Zemljevid 2: Sedež Postaje milice Maribor, Vošnjakova ulica 1 (označena z rdečo barvo)
(zajem zaslon, zemljevid.najdi.si)

Slika 10: Širši pogled lokacije postaje na Vošnjakovi ulici 1 (zajem zaslona Google Earth)

Do konca junija 1974 je bil komandir PM Maribor Srečko Budihna, ki se je upokojil. Tako je **30. junija 1974** vodenje PM Maribor **prevzel Andrej Kačič**, ki je bil takrat komandir oddelka Maribor Center.

V istem letu je bil sprejet novi pravilnik o organizaciji in kategorizaciji postaj milice s splošnim delovnim področjem. Delovno območje postaje milice je bilo območje občine. Na območju PM se je lahko ustanovil en ali več oddelkov milice. Območje postaje milice je bilo razdeljeno na varnostne okoliše (VO), ki je obsegalo območje krajevne skupnosti (KS). Postajno območje je „pokrivalo“ kar 40 krajevnih skup-

nosti oziroma varnostnih okolišev. Postajo in oddelke milice so vodili komandirji. Sicer pa se je delo opravljalo po razporedu službe oziroma tako imenovanem dnevnem razporedu. Na PM je bila stalna dežurna služba, ki je bila na voljo 24 ur, prav tako so bili na enak način organizirani delo intervencijskih patrulj in službe za varovanje pridržanih oseb. Stalna dežurna služba je bila organizirana na postajah milice I. in II. kategorije, na III. kategoriji pa se je zagotavljala dosegljivost miličnikov na „krajevno običajen način“. Na postajah so bila naslednja delovna mesta: komandir, pomočnik komandirja, (komandir oddelka, kjer so bili oddelki in pomočnik komandirja oddelka), vodja varnostnega okoliša, pomočnik vodje varnostnega okoliša, vodja skupine, vodja patrulje, stalni dežurni, vodja tehničnih zadev, miličnik – vodnik službenega psa, miličnik. Na postajah so delo opravljali tudi civilni nepooblaščen delavci kot vodja pisarne, administrator, tehnični risar, teleprinteristi, hišniki, kurjači, snažilke in kuharice.

V nadaljevanju so opisana merila, po katerih se je opravila kategorizacija, in sicer: Splošna merila, kot so velikost območja, migracijska gibanja, število prebivalcev, velikost in gostota naselij, turistični promet, cestne in železniške komunikacije ter objekti, pomembnost in velikost delovnih organizacij (podjetij), objekti posebnega pomena, število registriranih vozil, dolžina državne meje z mejnimi prehodi in prometom.

Stanje varnosti, kot so število obravnavanih kaznivih dejanj, sovražna dejavnost, vrste in število prekrškov, prometne nesreče, odvzemi prostosti, pridržanja, privodi, pridržanja do streznitve, spremljevalna služba, zavarovanja, varovanje državne meje, uporaba prisilnih sredstev, obseg operativnih opravil na mejnih prehodih in druga operativna problematika.

Na podlagi zgoraj opisanih meril so se nato postaje milice in oddelki razvrstili v naslednje kategorije (opisana je postaja PM Maribor z njenimi 9 oddelki):

- v I. kategorijo so spadali PM Maribor in njeni štirje oddelki Maribor – Center, Maribor – Tabor, Maribor – Tezno in Oddelek prometne milice Maribor;
- v II. kategorijo so spadali Oddelki milice Kungota, Ruše in Šentilj;
- v III. kategorijo pa sta spadala Oddelka milice Rače in Velka.

Podobno, kot so bile razvrščene postaje, so bili v kategorije razvrščeni tudi varnostni okoliši. Kot merilo so se upoštevali število prebivalcev, velikost območja, število, pomembnost in velikost podjetij, objekti posebnega pomena, vsebina in obseg varnostne problematike.

V tem letu je bilo na PM Maribor sistemiziranih 342 delovnih mest. Od teh je bilo eno delovno mesto komandirja postaje, 3 pomočniki komandirja postaje, 9 komandirjev oddelkov, 11 pomočnikov komandirjev oddelkov, 12 vodij varnostnega okoliša I. kategorije, 22 vodij varnostnega okoliša II. kategorije in 15 vodij varnostnega okoliša III. kategorije. Pomočnikov vodij varnostnega okoliša je bilo 45, stalnih dežurnih je bilo 36, 2 vodja tehnične službe, 5 vodnikov službenih psov in 148 miličnikov. Osem je bilo vodij pisarn in 8 administratorok, 1 tehnični risar in 2 teleprinterista. Snažilke je bilo 14.

Merila so se spreminjala in dopolnjevala tudi v poznejših letih.

POSTAJA MILICE Z ODELKI	Kategorizacija postaje milice in oddelkov			Komandir postaje	Pomočnik komandirja postaje	Komandir oddelka	Pomočnik komandirja oddelka	Vodja VO			Pomočnik vodje VO	Stalni dežurni	Vodja tehnične službe	Vodnik službenega psa	Miličnik	Nepooblaščen civilni delavci				Pomožno tehnično osebje		Sistemizacija skupaj	
	I.	II.	III.					I. kategorija	II. kategorija	III. kategorija						vodja pisarne	administrator	tehnični risar	teleprinterist	hitnik - kurjač	snažilka	pooblaščen delavec	nepooblaščen delavec
PM MARIBOR	I.	1	3	-	-	-	-	-	-	-	16	2	4	12	1	-	-	2	-	38	7	45	
OM MARIBOR- CENTER	I.	-	-	1	2	3	5	2	11	-	-	-	23	1	2	-	-	-	-	47	3	50	
OM KUNGOTA	II.	-	-	1	1	-	2	-	2	4	-	-	9	1	-	-	-	-	1	18	2	20	
OM VELKA	III.	-	-	1	-	-	2	-	2	-	-	-	9	-	-	-	-	-	3	14	3	17	
OM MARIBOR- TABOR	I.	-	-	1	2	4	2	2	11	4	-	-	23	1	2	-	-	-	1	49	4	53	
OM RUŠE	II.	-	-	1	1	1	1	1	3	4	-	-	10	1	-	-	-	-	2	22	3	25	
OM MARIBOR TEŽNO	I.	-	-	1	2	3	1	3	7	4	-	-	21	1	2	-	-	-	1	42	4	46	
OM RACE	III.	-	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	1	14	1	15	
OM SENTILJ	II.	-	-	1	1	-	2	3	2	4	-	1	3	1	-	-	-	-	1	17	2	19	
ODEDEK PROMETNE MILICE MARIBOR	I.	-	-	1	2	1	7	-	7	-	-	-	30	1	2	1	-	-	-	48	4	52	
SKUPAJ PM		1	3	9	11	12	22	15	45	36	2	5	148	8	8	1	2	-	14	305	33	342	

Tabela 1: Število in vrsta zaposlenih na PM Maribor z oddelki v letu 1974

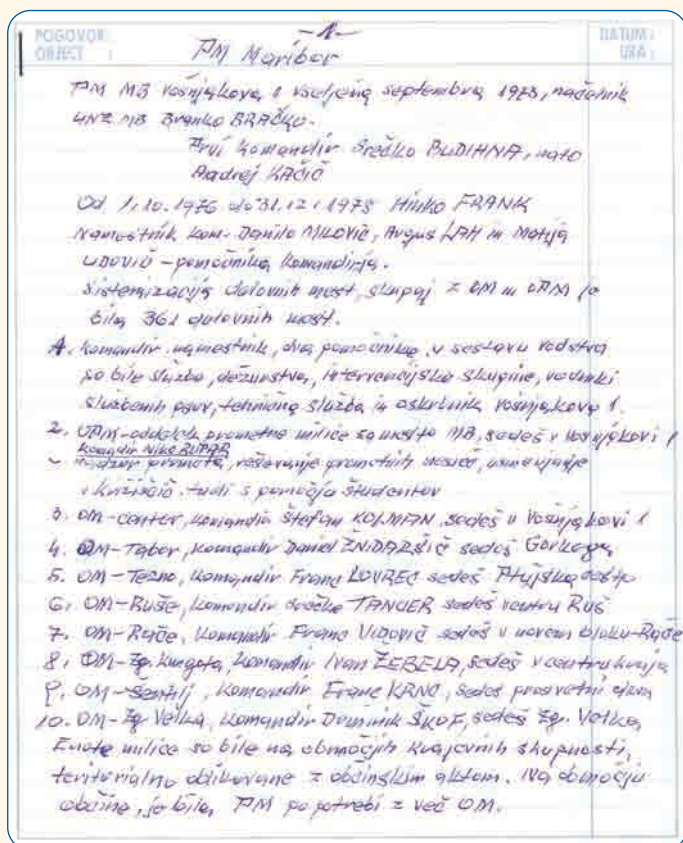
Vodstvo postaje milice z enotami stalne dežurne službe, intervencijske skupine in vodniki službenih psov je imelo prostore v pritličju in v 1. nadstropju, kjer je bila tudi administracija. Oddelek milice Center je bil v drugem nadstropju, OPM pa v prvem nadstropju. V tretjem nadstropju je bilo 8 samskih sob za miličnike. Postaja je imela v tistem času tudi 54 rezervnih miličnikov.

20. decembra 1976 je vodenje Postaje milice Maribor prevzel **komandir Hinko Frank**. V tem času je bilo na postaji zaposlenih kar 361 uslužbencev. Kdo vse je

bil takrat v vodstvu, je razvidno s spodnje fotografije, ki je nastala ob upokojitvi namestnika PM Ivana Štifterja in komandirja OM Velka Jožeta Capla na Lovskem domu v Sladkem Vrhu. Na fotografiji so (z leve strani v prvi vrsti): Dominik Škof, novi komandir OM Zg. Velka; Andrej Kačič, komandir PM Maribor, ki je „odhajal“ na IM UNZ Maribor, Ivan Štifter, namestnik komandirja PM Maribor, ki se je upokojil, Jože Capl, komandir OM Zg. Velka, ki se je upokojil, Boris Guček, inšpektor IM UNZ Maribor, pristojen za postaje milice in njene oddelke, Hinko Frank, novi komandir PM Maribor, Janko Golob, komandir OM Rače, in Marijan Tancer, komandir OM Ruše. V drugi vrsti so (z leve strani): Franc Vidovič, komandir OM Tezno, Vlado Bombek, komandir OM Kungota, Franc Krnc, komandir OM Šentilj, Daniel Žnidarič (Dane), komandir OM Tabor, Matija Udovič, pom. komandirja PM Maribor, vodil je dežurno službo in intervencijsko skupino ter vodnike službenih psov, Danilo Milovič, namestnik komandirja PM Maribor, Avgust Lah, pomočnik komandirja, pristojen za področje prometne varnosti, in Peter Gorkič, komandir OPM (oddelka prometne milice Maribor). Omenjeni oddelek je obravnaval prometne nesreče in pretežno izvajal naloge nadzora prometa z usmerjanjem prometa. Na tem oddelku so delovali tudi miličniki – študentje, katerih izključna naloga je bila usmerjanje prometa v križiščih. Na fotografiji ni komandirja OM Maribor Center Štefana Kolmana. Že v času komandirja Kačiča in Franka, pa tudi Miloviča, je bila vodja pisarne Viktorija Mravlje.

Fotografija 22: Neznani avtor. Staro in novo vodstvo PM Maribor, december 1976 - Lovski dom Sladki Vrh. Hrani Hinko Frank.

Slika 11: Zapis Hinka Franka o vodjih na PM Maribor v letu 1976 (12. 1. 2023)

Na sedežu PM Maribor so delovali tako vodstvo enote kot miličniki v dežurni službi, miličniki v intervencijski skupini, skupina miličnikov vodnikov službenih psov, tehnična služba in oskrbnik. Prav tako sta bila na Vošnjakovi ulici 1 sedeža OM Maribor Center in OPM za mesto Maribor. Za PM Maribor, predvsem pa njene oddelke ob državni meji z Avstrijo, je bilo značilno, da so miličniki opravljali varovanje državne meje in nadzor na maloobmejnih in pozneje meddržavnih mejnih prehodih. Za delovanje postaje in njenih oddelkov je skrbela občina Maribor. Po zakonu je morala zagotavljati finančna sredstva za materialne stroške poslovanja enot, najemnine in vzdrževanje objektov. Hkrati je zagotavljala 50 odstotkov finančnih sredstev za reševanje stanovanjskih težav zaposlenih. Takratni komandir Hinko Frank je povedal, da sta leta 1978 skupaj s pomočnikom Vekoslavom Rajhom ob usmerjanju Iva Samca z Uprave milice RSNZ izdelala oziroma pripravila „pilotski projekt“ – načrt delovanja v primeru izrednih razmer. Ta načrt je bil na PM Maribor, ob prisotnosti

takratnega sekretarja za notranje zadeve Marjan Orožna, predstavljen še drugim iz vse Slovenije. Sejna soba na PM Maribor je bila premajhna za vse sodelujoče. Zanimivo pa je zato, ker je nato Vekoslav Rajh odšel na delo v Ljubljano.

Med njegovim vodenjem PM Maribor je takratni komandir OM Kungota Bombek odšel na stalno službo, na njegovo delovno mesto pa je bil imenovan Ivan Žebela. Po končanem študiju sta kot pomočnika komandirja naloge opravljala že omenjeni Vekoslav Rajh, ki je nato nekaj časa vodil tudi UNZ Maribor, in Tomo Čas. Tako kot pri komandirju Kačiču je bila vodja pisarne še vedno Viktorija Mravlje, dolžnosti oskrbnika z oddelki pa sta še vedno opravljala vodja tehnične službe Rudi Rajnar, ki je skrbel za finančno poslovanje z bloki mandatnega kaznovanja, in vodja tehnične službe za motorna vozila miličnik Milan Portir.

31. januarja 1979 je komandir PM Maribor postal **Danilo Milovič**, ki je postajo vodil do oblikovanja novih občin in postaj milice. Sam je takrat odšel na Inšpektorat milice (IM), in sicer v oddelek za operativo, kjer je postal vodja oddelka.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA MARIBOR
POSTAJA MILICE MARIBOR
32000 MARIBOR, Vojaškova 1 — Tel. (062) 22-091

Številka: 01-Z-26/79
Datum: 31/1-1979

UPRAVA JAVNE VARNOSTI
INSPEKTORAT MILICE
M A R I B O R

ZADEVA: ZAPISNIK O PRIMOPREDAJI - DOSTAVA

Priloženo vam dostavljamo zapisnik o primopredaji poslov med dosedanjim komandirjem PM Hinkom FRANK in novoimenovanim komandirjem Danilom MILOVIČ.

Prosimo, da en izvod zapisnika dostavite RSNZ - uprava milice.

PRIOLOGA: 2

KOMANDIR POSTAJE MILICE
Danilo MILOVIČ

Slika 12: Dopis o dostavi zapisnika o primopredaji poslov komandirja, 1979

Leta 1979 je bil v delegaciji, ki je obiskala „pobrateno“ mesto Greenwich v Angliji, tudi komandir Danilo Milovič (z njim so bili še načelnik oddelka za zatiranje kriminalitete (OZK) Miro Šebart in Valenčič, šef oddelka za zveze pri UNZ Maribor).

Leta 1980 se je UJV preimenovala v UNZ.

Za PM Maribor je do leta 1980 veljalo, da je bila največja postaja milice na ozemlju Slovenije. Tudi takratna občina Maribor je bila največja v Sloveniji, v njej pa je živelo približno 190.000 prebivalcev. Na tem območju je delovala Postaja milice Maribor, ki je imela kar devet (9) tako imenovanih notranjih organizacijskih enot – oddelkov milice, dežurno službo in vodnike službenih psov. Zaradi velikosti in organizacijske strukture postaje je bila temeljna naloga postaje koordinacija in strokovna pomoč njenim oddelkom, prav tako je postaja prevzemala varovanje vseh večjih prireditev oziroma dogodkov. Organizacijska struktura PM Maribor je bila do leta 1980 oziroma 1982 naslednja:

- Postaja milice Maribor, katere komandir je bil Danilo Milovič:
 - Oddelek milice Center, komandir je bil Štefan Kolman, nato je sredi leta oddelek prevzel Matija Hozjan;
 - Oddelek milice Tezno, komandir je bil Franc Vidovič, konec leta pa je vodenje prevzel Marjan Ferk, st.;
 - Oddelek milice Tabor, komandir je bil Branko Karba, pozneje Avgust Volšek;
 - Oddelek milice Rače, komandir je bil Franc Šprager, za njim Franc Košir;
 - Oddelek milice Ruše, komandir je bil Marijan Tancer, pozneje Anton Pozvek;
 - Oddelek milice Šentilj, komandir je bil Jože Kralj, za njim Maks Rakuša;
 - Oddelek milice Kungota, komandir je bil Vladimir Bombek, nato Ivan Žebela;
 - Oddelek milice Velka, komandir je bil Jože Capl, nasledil ga je Dominik Škof;
 - Oddelek prometne milice mesta Maribor, komandir je bil Peter Gorkič, pozneje Avgust Lah, nato pa Niko Rupar.

OM Velka, Šentilj, Center, Kungota in Ruše so opravljali tudi naloge s področja tako imenovanega globinskega varovanja državne meje. Postaja je aktivno sodelovala z obmejnima enotama karavle Nikole Hečimovića in Jožice Flander, ki sta bila na obmejnem postajnem območju. Sicer pa je bila velika težava kadrovska (ne)zasedenost postaje. Na omenjeni postaji so pomagali „vzgojiti“ skoraj 10.000 pripadnikov narodne zaščite, ki je delovala v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Na postaji je bilo v tistem času 8 samskih sob za miličnike, ki so bile v tretjem nadstropju.

Vse do leta 1982 je bila PM Maribor I največja postaja milice v Sloveniji in druga največja v Jugoslaviji (število zaposlenih je bilo med 340 in 370).

Kot rečeno je bil 20. marca 1980 v Mariboru referendum o preoblikovanju občine Maribor v šest (6) novih občin, ki so začele delovati 1. aprila 1982. Tako so bile (hkrati) ustanovljene nove postaje milice (z nekaterimi oddelki), kar je pomenilo, da so se zgodile nove organizacijske spremembe v mestu Maribor,³ in sicer so bile ustanovljene:

- Postaja milice (PM) Maribor – Rotovž (prevzela je območje tedanjega oddelka milice Maribor Center). Komandir postaje je bil Matija Hozjan;
- PM Maribor – Tabor (prevzela je območje tedanjega OM Maribor Tabor, komandir postaje je bil Avgust Volšek;
- PM Maribor – Tezno, (prevzela je območje tedanje OM Maribor Tezno, komandir je bil Marjan Ferk st., z oddelkom:
- oddelek milice Rače, ki ga je vodil Robert Bratkovič;
- PM Maribor – Pobrežje⁴ (gre za novo postajo). Prvi komandir je bil Jože Holer, nato Branko Kovše;
- PM Maribor – Pesnica (do tedaj OM Šentilj), ki jo je vodil Maks Rakuša, z oddelkoma:
 - oddelek milice Kungota, ki ga je Ivan Žebela,
 - oddelek milice Velka, ki ga je Dominik Škof in
- PM Maribor – Ruše (do tedaj OM Ruše). Komandir je bil Anton Pozvek, zamenjal ga je Mirko Ploj.

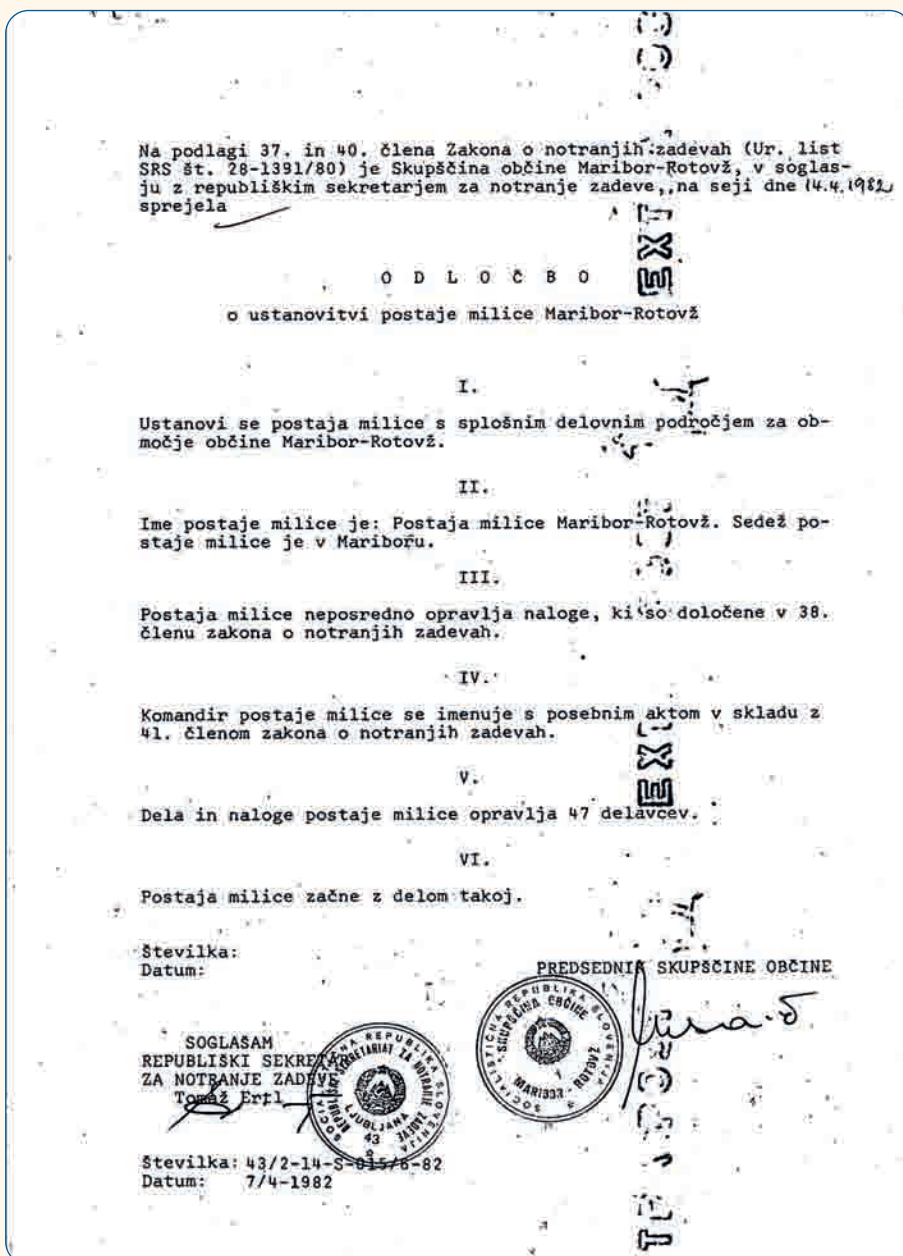
³ Novih postaj niso ustanavljali, večinoma so jih samo preimenovali. Tako se je večina dotedanjih oddelkov vnovič preimenovala v PM. Edina sprememba je bila pri PM Pobrežje, ki je bila na novo ustanovljena.

⁴ Kot je že bilo navedeno, je na med letoma 1954 in 1958 na Pobrežju že delovala PLM kot PLM št. 8

Že takoj po referendumu so se začeli pripravljati in urejati delovni pogoji in prostori za delovanje postaj milice. V letu 1981 je bila zgrajena nova stavba za PM Ruše, adaptirala se je zgradba Oddelka milice Tezno. Renovirali so stavbo v Šentilju, za novo PM Maribor – Pesnica. PM Maribor Rotovž je ostala na istem naslovu (Vošnjakova 1), medtem ko je bila PM Maribor Tabor še vedno v stari stavbi na Gorkega ulici, kateri prostori so bili renovirani pred leti. V tem času so se začele dejavnosti za gradnjo popolnoma nove PM Maribor Pobrežje, vendar pa do aprila 1982 stavba še ni bila zgrajena in je postaja „začasno mesto“ našla v zgradbi Postaje milice Maribor Rotovž, kjer je nato delovala vse do njene vnovične ukinitve. Vse enote so dobile novo pohištvo (iz občinskega proračuna), prav tako sta bila kupljena dva nova zabojnika za delo na mejnem prehodu Plač in Svečina.

Če je bilo za leto 1967 značilno, da so se postaje ukinjale in so se vzpostavljali oddelki milice, je bilo za leto 1982 značilno, da so se spet vzpostavljale postaje milice oziroma da so se nekdanji oddelki milice preoblikovali v postaje milice. Postaje so ustanovljale skupščine občin v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

Kot je bilo že navedeno, je 14. aprila 1982 Skupščina občine Maribor – Rotovž ustanovila Postajo milice Maribor – Rotovž, ki je naloge opravljala na območju na novo nastale občine Maribor – Rotovž. Na postaji je bilo 47 zaposlenih, kar je razvidno iz spodnje odločbe:

Slika 13: Odločba o ustanovitvi PM Maribor Rotovž, 7. 4. 1982

7. aprila 1982 je vodenje PM Maribor Rotovž prevzel Matija Hozjan, ki je pred tem vodil Oddelek milice Center. Od leta 1980 do uradne ustanovitve PM Maribor

Rotovž je bil „stečajni upravitelj“ PM Maribor, saj se je omenjena postaja ukinjala, vzporedno pa so se ustanovljale nove postaje milice, predvsem na območju nekdanjih oddelkov. Le PM Maribor Pobrežje je bila na novo nastala postaja. V tem času je bila PM Maribor Rotovž že „pobratena“ s PM Celje, kjer so se vsako leto srečevali, enkrat v Celju, naslednje leto v Mariboru. Ta srečanja so se začela v letu 1979 in so trajala več let.

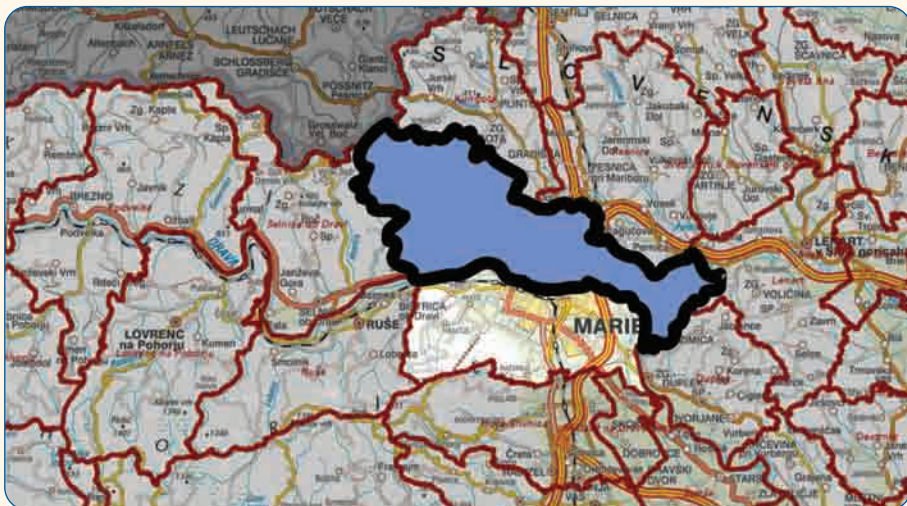

Fotografiji 23 in 24: Neznani avtor. Tradicionalna spominska plošča in fotografija s srečanja PM Celje in PM Maribor v letu 1984. Hrani Matija Hozjan.

Srečevali so se tudi s policisti s postaje Greenwich v Angliji. Matija Hozjan se spominja, kako so jih kolegi iz Anglije spraševali, kje imajo mučilnice. Pokazali so jim prostore za pridržanje, vendar so bili „razočarani“, ker niso videli mučilnic. Edina razlika med „nami in njimi“ je bila v tem, da so imeli v Angliji sodobnejše radijske zveze.

Za PM Maribor Rotovž je veljalo, da so se na tej postaji kalili številni, ki so v poznejših letih prevzeli vodilna delovna mesta po vsej Sloveniji. Med drugim je bil tu dr. Tomo Čas, pa mag. Vekoslav Rajh itd. Fluktuacija kadra je bila zelo velika.

**V letu 1982 se je PM Maribor preimenovala
v PM Maribor Rotovž in ni imela več oddelkov.**

Zemljevid 3: Območje PM Maribor Rotovž od leta 1982 (izdelal Albin Gradišnik, PU Maribor, 2024)

Potem ko je bil dotedanji komandir Matija Hozjan premeščen v Službo državne varnosti, je vodenje PM Maribor Rotovž z **28. junija 1985** prevzel **Boris Žunko**. V nadaljevanju je fotografija novega (stoji) in starega komandirja (sedi):

Fotografija 25: Neznani avtor. Boris Žunko in Matija Hozjan leta 1985. Hrani Matija Hozjan.

V stavbi na Vošnjakovi ulici je imelo svoje prostore več enot, ob postaji in oddelku Center tudi Oddelek za promet, poznejša Postaja mestne prometne milice. Obe postaji sta takrat že imeli enoto dežurno službo, pred tem je imela vsaka enota svojo dežurno službo. Enota je imela v tem času osebne avtomobile znamke Zastava 101 (znana kot stoenka) in vozila znamke Zastava 750 (bolj znan kot fičo).

10. oktobra 1987 je potekala slovesnost ob postavitvi spomenika generala Maistra na takrat še Leninovem trgu, ki se je nato preimenoval v Trg generala Maistra. Na spodnji fotografiji sta takratni komandir Boris Žunko in miličnik Rado Lešnik.

Fotografija 26: Neznani avtor. Slovesnost ob postavitvi spomenika generala R. Maistra, 10. 12. 1987.
Hrani Boris Žunko.

Ob 1. maju – prazniku dela so v Bresternici potekala tradicionalna praznovanja tega praznika. Ta tradicija se ohranja še danes. Na spodnji fotografiji so miličniki PM Maribor, ki so varovali prireditev leta 1987, in sicer (z desne) komandir Boris Žunko, miličnica Mira Ferme in miličnik Vlado Maksimovič.

Fotografija 27: Neznani avtor. Varovanje prireditve ob 1. maju v Bresternici. Hrani Boris Žunko.

Delo miličnikov PM Maribor so zaznamovali tudi protesti. Junija 1988 so bili v Mariboru prvi večji delavski protesti. Ti so se nato ponovili še konec leta 1990. V zvezi s protesti se takratni namestnik komandirja PM Maribor Miroslav Breznik spominja, da ga je: „Dopoldan okrog 10. ure po telefonu poklical inšpektor Danilo Milovič, takratni vodja sektorja za operativne zadeve na Inšpektoratu milice. Dejal mi je: Tovariš namestnik, delavski protesti bodo na Trgu svobode. Vprašal sem ga, kdaj. Odgovoril je, da delavci že gredo iz TAMA in Metalne in da se jim pridružujejo tudi iz drugih tovarn. O protestih prej nismo bili obveščeni. Naročil mi je, naj opravljamo naloge glede vzdrževanja JRM in protestnike spremljamo od Titovega mostu naprej, ko bodo prišli na naše območje. Prej so jih spremljali miličniki OM Tezno in OM Tabor. Na opravljanje nalog sem poklical vse razpoložljive miličnike, ki so bili dopoldne v službi ter jim sproti določal naloge. Oblečeni smo bili v redne uniforme s kapami šapkami. Protestniki so hodili po celotnem vozišču, tako da je bil promet vozil zaprt. Bilo jih je več tisoč. Zaprli smo promet s Partizanske ceste in ga preusmerili. S Titove ceste so šli po Partizanski cesti na Trg svobode. Na čelu protestnikov so nosili table z različnimi transparenti. Med njimi je bilo tudi nekaj protestnikov, ki so bili „operativno zanimivi“ in sem jih osebno poznal. Prav ti so pozitivno odstopali v odnosu do nas miličnikov. Vzklikali so, to so naši miličniki,

to je naša milica, ki nas varuje, vsi imamo male plače itn. Takšno mnenje se je razširilo med vsemi protestniki. Protesti so prvi dan trajali do večernih ur ter se nadaljevali naslednje jutro. Oba dneva smo miličniki hodili med protestniki brez vsakih problemov.“

Fotografija 28: Danilo Škofič. Protestni val junija 1988. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

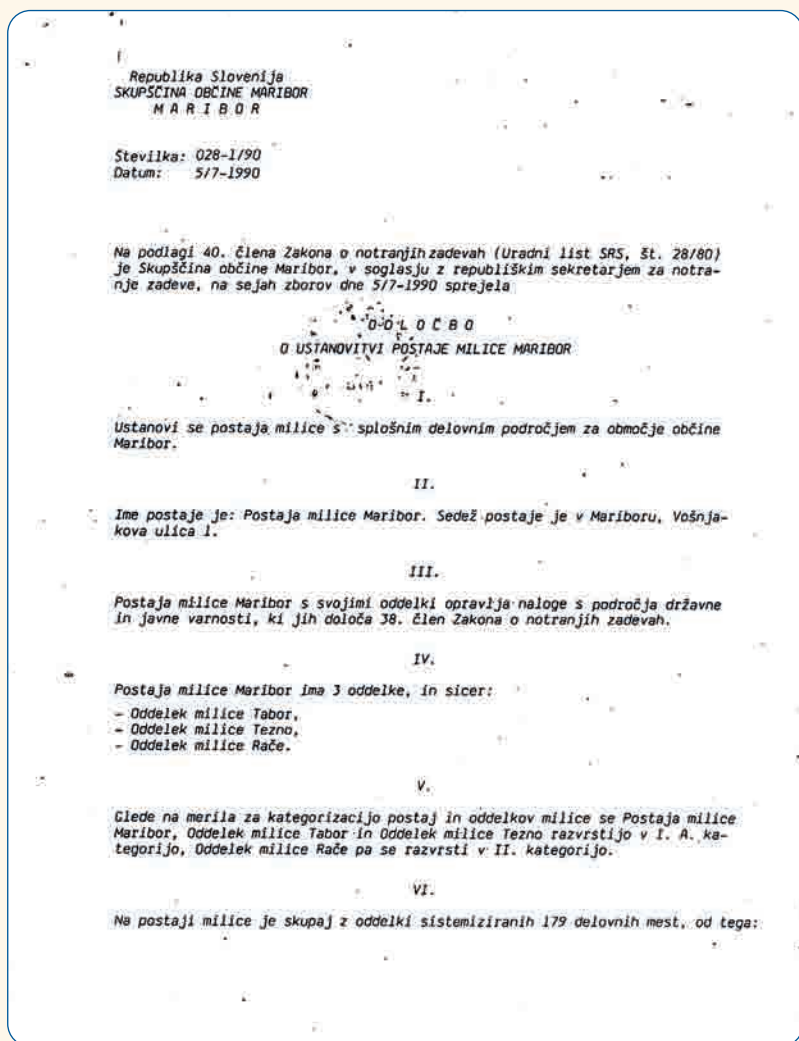
Fotografija 29: Dragan Grašič. Delavska stavka – delavcev Metalne. Maribor, december 1990. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Leta 1990 so se na območju Maribora začele spremembe tako imenovanih družbenopolitičnih skupnosti, saj so se ukinile dotedanje občine Rotovž, Pobrežje, Tezno in Tabor, ustanovila pa se je enotna občina Maribor. Vse to je vplivalo tudi na spremembo oziroma reorganizacijo nekaterih postaj milice v Mariboru. Tako so se na postajo prenesla delovna mesta vodnikov službenih psov, le vodnika službenega psa za mamila sta ostala pod kriminalistično službo. Tudi vodnik službenega psa, ki je do tedaj naloge opravljal na PO Rače, je bil premeščen na PM na Vošnjakovo ulico.

Vse to je spet vplivalo na večje organizacijske spremembe na področju delovanja postaj milice. Nekatere postaje milice so spet postale oddelki postaje milice Maribor. Skupščina občine Maribor je 5. julija 1990 sprejela odločbo o ustanovitvi Postaje milice Maribor s splošnim delovnim področjem na območju občine Maribor. Postaja je imela svoj sedež na Vošnjakovi ulici 1 v Mariboru. Naloge so še vedno izvajali tako na področju državne kot javne varnosti. Postaja je po novem imela tri oddelke, in sicer:

- Oddelek milice Tabor z 49 zaposlenimi. Takrat je bil komandir Avgust Volšek, vendar ga je isto leto zamenjal Ljubo Levačič. Pomočnika sta bila Jože Hamer in Štefan Brezočnik.
- Oddelek milice Tezno s 46 zaposlenimi, ki ga je vodil komandir Marjan Kremlj, pozneje pa ga je zamenjal Janez Klepec. Pomočniki so bili Drago Peklar, Marjan Malek in Marjan Ferk, mlajši.
- Oddelek milice Rače s 14 zaposlenimi je takrat vodil komandir Franc Košir, nato ga je zamenjala Elizabeta Potočnik. Pomočnica komandirja je bila Marjeta Visočnik.

Na takratni PM Maribor je bilo 70 zaposlenih, sicer pa je bilo skupno število sistemiziranih delovnih mest na PM Maribor 179. Glede na merila za tako imenovano kategorizacijo postaj in oddelkov milice so bili PM Maribor, Oddelek milice Tabor in Oddelek milice Tezno razvrščeni v I. A. kategorijo, Oddelek milice Rače pa v II. kategorijo.

Slika 14: Odločba o ustanovitvi PM Maribor z dne 5. 7. 1990

15. julija 1990 je bila ustanovljena
PM Maribor s tremi oddelki.

V času pomembnih sprememb oziroma **12. julija 1990** je bil za komandirja PM Maribor imenovan **Stanislav Mlakar**, ki je na to delovno mesto prišel kot komandir PM Slovenska Bistrica. Namestnik je bil Miroslav Breznik, pomočniki pa Ljudmila Trstenjak Karba, Marjan Vrbnjak in Janez Klepec. Ko je slednji postal komandir OM Tezno, ga je zamenjal Bojan Strehar. Vodja pisarne je bila Dušana Geč, ki je prišla iz PM Pobrežje.

Fotografija 30: Miroslav Breznik. Pri komandirju PM Maribor, 1993. Hrani Stanislav Mlakar.

V zgradbi postaje milice Maribor, v Vošnjakovi ulici, so se miličniki srečali tudi z osamosvojitvenimi procesi ter vojnimi razmerami in vojno v letu 1991. Na postajo milice so bili vpoklicani tudi rezervni miličniki. Aktivni in rezervni miličniki, vedno jih je bilo v zgradbi več kot sto (100), so bivali v veliki sejni sobi in po pisarnah.

Marjan Vrbnjak v zborniku Miličniki v bran domovini piše: „Kot drugje smo tudi v Vošnjakovi 1 takrat bolj malo spali, saj je bil vsaj eden izmed naju s komandirjem vedno prisoten pri izvajanju operativnih nalog na terenu. Na noč sem tako spal kakšni dve do tri ure. V noči na 28. junij 1991 sva bila s komandirjem dogovorjena, da sem lahko počival med 23. in 2. uro. Ob 2. uri me je komandir zbudil in

začel sem delo. Na hitro sva izmenjala nekaj besed o razmerah in dogajanjih na terenu, nakar se je komandir odpravil počivat.

Še ves omotičen sem se takoj odpravil v sobo dežurnega miličnika in se pozanimal o dogodkih. Nič posebnega se ni dogajalo. Potem pa smo okoli 3. ure zaslišali zamolkle zvoke strellov. Spraševali smo se, od kod bi lahko prihajali. Glede na glasnost smo sklepali, da so bili izstreljeni iz dolgocevnega orožja. Po telefonu sem poskušal dobiti več informacij od stalne službe na UNZ, vendar smo medtem po radijski zvezi že slišali pretresljivo novico. Na Ljubljanski ulici so vojaki JA streljali na našo patruljo milice in jo zadeli. Skozi glavo so mi šinile misli o posledicah. Možno je, da sta miličnika v patrulji ranjena – kasneje se je izkazalo, da je bilo še veliko huje.

Takoj za tem sem prebudil komandirja in ga seznanil s tragično novico. Ko je bilo potrjeno, da je bil ubit rezervni miličnik Robert Hvalc, aktivni miličnik Zdenko Lilek pa je bil v kritičnem stanju prepeljan v mariborsko bolnišnico, sva se dogovorila, da je komandir Mlakar skupaj z načelnikom Inšpektorata milice UNZ Jožetom Krapšetom odšel o tragičnem dogodku obvestiti svojce obeh miličnikov, sam pa sem odšel na kraj dogodka, kjer sem kriminalistu Borisu Korenu, ki je vodil ogled kraja kaznivega dejanja, pomagal.“

Fotografija 31: Neznani avtor. Na pogrebu ubitega rezervnega miličnika Roberta Hvalca, 1991. Hrani Stanislav Mlakar.

Med osamosvojitveno vojno, 29. junija 1991, je umrl tudi miličnik Postaje milice Maribor Franc Šoster. Po štiridnevnem neprekinjenem službovanju je odšel za krajši čas domov. Takoj se je moral vrniti nazaj v službo, saj so vojaki JLA iz vojašnice Franc Rozman - Stane začeli ponovno napadati in streljati. Ulice so bile polne barikad. Moral se jim je umikati, na cesti je vladala panika. In v takšnih razmerah in zaradi utrujenosti je zapeljal s ceste, trčil najprej v drevo, zatem pa še v stanovanjski objekt. V uniformi in oborožen je kljub hitri zdravniški pomoči na kraju umrl. Da svojega sodelavca in veterana vojne za Slovenijo ne bi pozabili, so na Policijski postaji Maribor I svojo sejno sobo preimenovali v spominsko sobo Franca Šosterja.

Znano je tudi, da se je Postaja milice Maribor med osamosvojitveno vojno, konec junija 1991, preselila na rezervno vojno lokacijo, manj pa je znano, kaj je bil vzrok za to. Četrtri ali peti dan vojne, v poznem popoldanskem času, je skupina miličnikov PEM na PM Maribor v Vošnjakovo ulico pripeljala avtobus vojakov JA, ki so bili zajeti v enem od spopadov. Zaradi radovednežev na ulici smo avtobus zapeljali na dvorišče PM, kjer smo vojake JA osebno pregledali in jim odvzeli orožje. Tega orožja je bilo kar veliko. Pred avtobusom smo orožje zložili na dve šotorski krili, nato pa so ga miličniki odvezli v kletne prostore zgradbe, kjer je ostalo skladišče. Vojaki JA so bili nato z istim avtobusom prepeljani v mariborske zapore, kjer je bil zbirni center.

Že kakšnih 15 minut po koncu tega postopka smo lahko na osrednjem TV-programu ponovno spremljali celotno dogajanje pred zgradbo PM. Režiser je javnosti pokazal, kako je avtobus pripeljal pred zgradbo PM, kako ga je voznik s težavo, zaradi ozkih vrat, zapeljal na dvorišče PM in kako smo za njim zaprli vhodna vrata.

Takoj sem vedel, kaj to pomeni. Seveda so tudi v vojašnicah spremljali TV-program in glede na prispevek očitno mislili, da zajete vojake še vedno zadržujemo na PM Maribor. Njihov namen je bil očiten – z vojaško silo osvoboditi zajete vojake.

Ker nadaljnje delovanje PM Maribor v Vošnjakovi ulici ni bilo več varno, sva s komandirjem Stanislavom Mlakarjem, s katerim sva takrat vodila enoto, sprejela odločitev, da se celotna PM Maribor skupaj z več kot sto aktivnimi in rezervnimi miličniki preseli na rezervno vojno lokacijo. Ta je bila že pred vojno skrbno izbrana in pripravljena v lovskem domu LD Kamnica.

Kljub temu smo vse naloge milice v mestu še naprej opravljali s povečanim številom miličnikov, poleg tega pa smo varovali objekt PM v Vošnjakovi ulici. Po dveh dneh bivanja in dela na rezervni lokaciji so se razmere tako umirile, da smo se lahko vrnili v Vošnjakovo ulico.

Miličnik Rado Lešnik je v zborniku Dolga pot do hrama demokracije v zapisu svojih spominov z naslovom: „Ponosen, da sem bil zraven, zapisal: Po seji smo delegate takratne skupščine Republike Slovenije v nedeljo, 30. junija 1991, iz Ljubljane varno pospremili nazaj v Maribor. Vrnili smo se v svoje enote, kjer smo se nameravali razdolžiti in poročati o izvedeni nalogi. Ko sem prišel do Vošnjakove ulice, kjer je bil sedež PM Maribor, je bila zgradba zaklenjena. Nikjer ni bilo nikogar, kar se mi je zdelo zelo čudno in nenavadno. V bližini je bil miličnik – stražar Božo Lešnik, ki mi je povedal, da se je enota zaradi nevarnosti zračnega napada premaknila na rezervno lokacijo, kjer sem se ji pridružil.“

PM Maribor oziroma natančneje njen prometni oddelek je bil v tistem času pristen tudi za nadzor plovbe na reki Dravi. Pozneje so več let nadzor na reki Dravi izvajali miličniki in policisti Postaje prometne milice oziroma policije, zdaj pa že nekaj let policisti PP Maribor I.

Fotografija 32: Neznani avtor. Namestnik komandirja PM Miroslav Breznik ob čolnu milice.
Hrani Stanislav Mlakar.

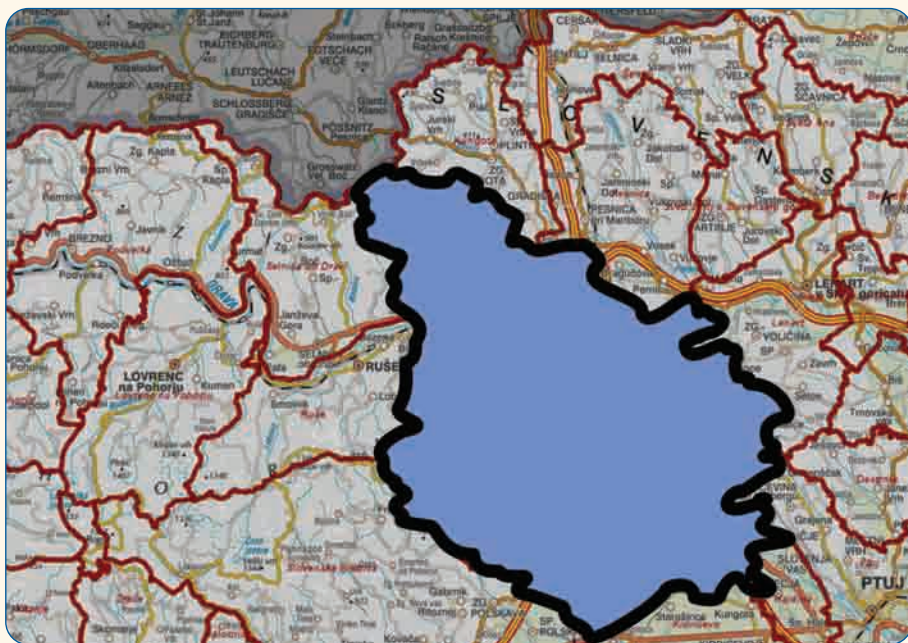
Novembra 1990 je začel v prostorih Kinološkega društva na Pobrežju delovati **Center vodnikov službenih psov milice**. To je pomenilo, da so bili policisti vodniki skupaj s službenimi psi s policijskih postaj s splošnim delovnim področjem premeščeni v ta center. Vodja centra je postal inšpektor Bojan Udovč. Center je bil predhodnica leta 1992 ustanovljene nove Policijske postaje vodnikov službenih psov. Takšna organizacijska sprememba je pomenila izpraznitev boksov na dvorišču PM Maribor, opuščena pa je bila tudi kuhinja za pripravo hrane za službene pse. S tem je PM pridobila prostore za najdene in zasežene predmete, kuhinja pa se je preuredila v spominsko sobo oziroma mini hišni muzej PM Maribor.

Vsekakor je treba omeniti 31. december 1989 in prvo praznovanje novega leta na prostem. Maribor je bil prvi v Sloveniji in Jugoslaviji, kjer je na prostem potekalo silvestrovanje po zgledu silvestrovanj drugod po svetu in Evropi. Miroslav Breznik, takratni namestnik komandirja PM Maribor, je povedal, da je bil vodja policijskega oziroma takrat miličniškega zavarovanja, ki ga je opravilo 8 miličnikov. "Trg svobode in Partizanska cesta vse do Prešernove ceste sta bila polna veselih udeležencev. Vzdušje je bilo fantastično, ljudje so izražali redko videno veselje. Objete skupine ljudi so plesale, pele in vriskale ... Miličniki nismo imeli omembe vrednih posredovanj. Drugo jutro (1. januar 1990) ob 6.30 sem dal izjavo za takratno RTV Slovenija, ki je pri večernem dnevniku ob 19.30 poročala o silvestrovanju v Mariboru. Zanimivo je, da so predvajali le ostanke smeti po prireditvi, opisanega veselja pa niso omenjali, kar je očitno kazalo na to, da takrat takšnim prireditvam še niso bili naklonjeni."

Leta 1992 je PM Maribor sodelovala v pilotnem projektu Lokalna kriminalistična skupina, ki se je začel leta 1992 in na podlagi katerega so se pozneje na vseh splošnih postajah policije v Sloveniji ustanovile lokalne kriminalistične skupine (LKS), kjer so naloge na področju preiskovanja kaznivih dejanj, praviloma v civilu, opravljali policisti s postaje.

V istem objektu je še vedno delovala takrat že samostojna Postaja prometne policije mesta Maribor, ki se je ustanovila oziroma preoblikovala iz oddelka v začetku leta 1980 in je imela v uporabi prostore v pritličju in 7 pisarn v prvem nadstropju. Delili so si tudi parkirne bokse v garaži. Leta 1994 so začeli graditi nadstrešnice na platoju nad garažami. Takrat je bilo na postaji skupno sistemiziranih 169 delovnih mest, od tega 48 na PO Tabor, 44 na PO Tezno in 14 na PO Rače.

V letu 1992 so se postaje milice preimenoval v policijske postaje.

Zemljevid 4: Območje PM Maribor, za katero je bila pristojna po letu 1990
(izdelal Albin Gradišnik, PU Maribor, 2024)

Po odhodu Stanislava Mlakarja za vodjo oddelka za splošne naloge v Urad uniformirane policije (pred tem se je imenoval Inšpektorat milice) je bil **13. januarja 1994** za kratek čas kot v. d. komandirja imenovan **Marjan Vrbnjak**, ki je bil takrat pomočnik komandirja v isti enoti. Imenovani je bil pozneje potrjen in je ostal komandir te enote vse do decembra 1999. V nadaljevanju sta odločba in sklep o imenovanju Marjana Vrbnjaka za komandirja PP Maribor.

Slika 15: Odločba o imenovanju Marjana Vrbnjaka za v.d. komandirja, 1.1.1994

Slika 16: Sklep o imenovanju Marjana Vrbnjaka za komandirja, 1. 2. 1994

Med njegovim vodenjem Policijske postaje Maribor je bil njegov namestnik Boris Bajec, ki je pozneje postal komandir Postaje prometne policije (PPP) Maribor. Pomočniki so bili Ljudmila Karba, ki jo je ob njenem odhodu na OKC UNZ Maribor zamenjal Boris Železnik. Pomočniki v tem času so bili Marjan Malek, Jože Rožmarin, ki je nato prevzel vodenje PP Lenart, Otilija Medved, ki je pozneje ostala komandirka PP Gorišnica, Franc Fras, poznejši komandir te postaje, Bojan Strehah, ki je nato odšel za inšpektorja na SUP PU Maribor, Zoran Mušič, poznejši poveljnik PPE PU Maribor, in Peter Majcenovič. Dušana Geč je bila vodja pisarne vse do jeseni 1999, ko je odšla na PP Ruše. Zamenjala jo je Iva Hočevnar.

Kot je že bilo napisano, se je leta 1994 zgradila nadstrešnica nad garažo. Marjan Vrbnjak se spominja: „Nekaj let je podzemna garaža zadostovala za vsa službena vozila, ker je bilo vozil na začetku zelo malo. Plato nad garažami pa se je uporabljal za zasežena vozila. Tako so se „deponirala“ vozila tudi z drugih postaj (na primer Slovenska Bistrica, Lenart itd.) in kriminalistične službe. Zaradi dolgotrajnih postopkov so se vozila na platoju vse bolj kopičila in ni bil redek primer, ko so se vozila naložila ena na drugo. Ker pa je garaža začela „zamakati“, so sprejeli odločitev, da bo Občina Maribor, ki je lastnik objekta, težavo rešila tako, da bodo zgradili nadstrešek nad platojem, s čimer se je pridobilo več dodatnih pokritih prostorov. In ko bi se dela morala začeti, je nastala težava z „deponiranimi“ vozili, saj je bilo težko ugotoviti, kam oziroma h kateri zadevi spada posamezno vozilo, na drugi strani pa sodišča niso želela prevzeti vozil itd. Po nekajmesečnih težavah in iskanju rešitev se je našla rešitev z najemom skladišča za ta vozila in tako se je gradnja nadstreška nato začela. Spominjam se, da se je kovinska konstrukcija nadstrešnice relativno hitro postavila, ko pa je prišla kontrola, so z rentgenskim pregledom preverili vse vare. Ker očitno ni bilo vse po predpisih, so morali delavci pozneje dodatno preverjati vse vare. Po dveh mesecih so bila dela končana in na začetku je prostor pod novo nadstrešnico sameval, saj dodatnih parkirišč za službena vozila niso potrebovali. Zato so na platoju parkirali tisti, ki so prihajali na postajo na sestanke ali usposabljanja.“

Fotografija 33: Neznani avtor. Stavba PP Maribor I na Vošnjakovi ulici 1 v letu 2008 z nadstreškom in dvoriščem. Hrani Aleksander Thaler.

Prav tako sta bila v delo enote uvedena dva vidnejša projekta, ki se še vedno uporabljata pri delovanju enote, in sicer:

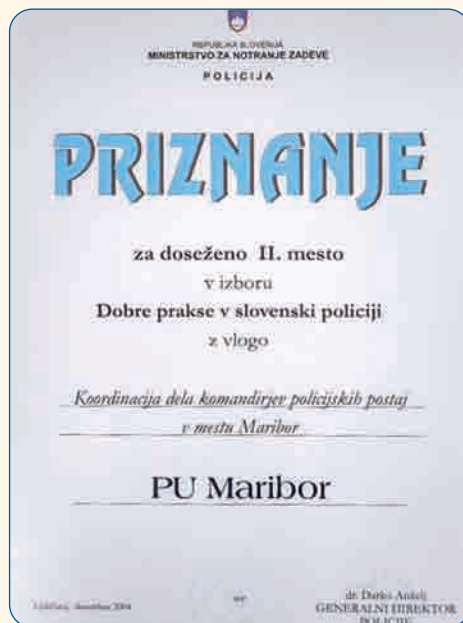
Koordinacija komandirjev policijskih postaj na ravni mesta Maribor.

Koordinacija je bila formalno ustanovljena v začetku leta 1998, neformalno pa je prav na pobudo Marjana Vrbnjaka delovala že veliko prej. Začetki koordiniranja načrtovanja in izvajanja nalog Policije v mestu Maribor segajo v leto 1992, ko je na območju mesta poleg policijske postaje delovalo tudi več oddelkov milice. Že takrat je takratno vodstvo enote začelo s tedenskimi sestanki z vsemi komandirji oddelkov, na katerih so koordinirali delo policije predvsem za varovanje večjih prireditvev, izvajanje raznih akcij in podobno. Marjan Vrbnjak pa je po prevzemu vodenja enote s tem nadaljeval. V to skupno načrtovanje in izvajanje nalog sta bila že takrat pogosto vključena komandirja Postaje prometne policije in Postaje vodnikov službenih psov. Po reorganizaciji Policije v mestu Maribor leta 1996 pa se je to koordiniranje dela policije nadaljevalo. V takrat neformalni koordinaciji komandirjev so sodelovali komandirji PP Maribor I in II ter komandirja PPP Maribor in PPVSP Maribor.

Fotografija 34: Neznani avtor. Koordinacija komandirjev mesta Maribor. Hrani Marjan Vrbnjak.

Pozneje je PU Maribor z omenjenim načinom dela sodelovala na natečaju Dobrih praks v slovenski policiji in osvojila drugo mesto, kar je razvidno iz priznanja:

Slika 17: Priznanje za 2. mesto v izboru Dobrih praks v slovenski policiji, 2004

Projekt KOLESAR je vodil in uvedel v delo Policije v mestu Maribor prav Marjan Vrbnjak ob sodelovanju Koordinacije komandirjev na ravni mesta Maribor. Delo policistov kolesarjev v mestu Maribor se je začelo izvajati spomladi leta 1999, takrat z dvema kolesoma, ki jih je v ta namen Policijski postaji Maribor I dobavila Mestna občina Maribor. Pozneje se je delo policistov kolesarjev razširilo še na območje PP Maribor II.

Na novo organizacijsko strukturo policijskih postaj v mestu Maribor je močno vplival tako imenovani projekt Policija na lokalni ravni. Tako sta od leta 1996 v mestu Maribor dve policijski postaji, in sicer PP Maribor I, ki pokriva tako imenovani levi breg, in PP Maribor II, ki pokriva desni breg. V okviru PP Maribor II je bil organiziran policijski oddelek Rače. Postaja prometne policije mesta Maribor, ki je do takrat imela svoje prostore na Vošnjakovi ulici, pa se je združila s Postajo prometne policije s čimer je nastala „velika“ in ena prometna postaja policije (s 110 zaposlenimi), pristojna za območje celotne UNZ.

Zgodile so se tudi druge organizacijske spremembe delovanja PM. Tako so se VVO spremenili v vodje policijskih okolišev (VPO), ki pa niso imeli več svojih pomočnikov. VPO je bil pretežno usmerjen v delo po preventivi, medtem ko so se z represivnimi dejavnostmi ukvarjali policisti v patruljah in policisti kriminalisti, katerih osnovna dejavnost je bila preiskovanje kaznivih dejanj, kar pa je bilo deloma že opisano. Nalog so se delile na preventivne (katerih nosilci so bili VPO) in represivne. Danes se ugotavlja, da je na tem področju potrebna sprememba, kar se pričakuje v bližnji prihodnosti, ko naj bi VPO med drugim dobili svoje namestnike (enega ali več), kot so včasih imeli pomočnike.

**V letu 1996 je bila ustanovljena
Policijska postaja Maribor I.**

Območja policijskih postaj so bila določena na podlagi odredbe (Odredba o območjih in sedežih policijskih postaj, 1999⁵), ki jo je izdal minister za notranje zadeve. V nadaljevanju je sedež in območja naselij PP Maribor I, kjer so izvajali svoje operativne naloge:

1. Policijska postaja Maribor I, s sedežem v Mariboru (Vošnjakova ulica 1), je obsegala območja naslednjih naselij (na levi strani reke Drave in naselja Občine Duplek):

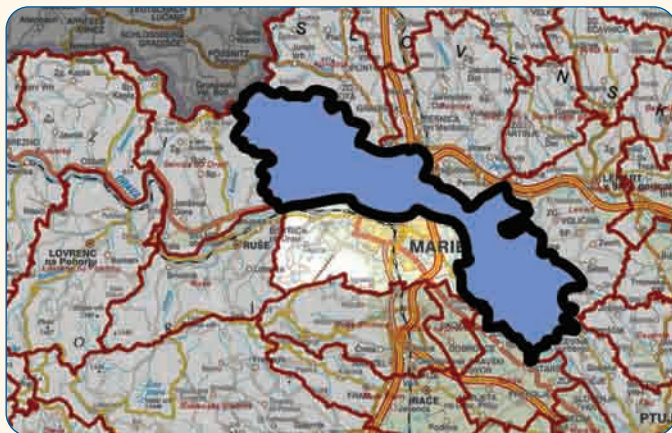
⁵ Pozneje so se postaje ustanovljale na podlagi Pravilnika o območjih in sedežih policijskih postaj in ne več na podlagi odredbe.

Bresternica, Bresterniški Vrh, Celestrina, Ciglenca, Dvorjane, Gaj, Gaj nad Mariborom, Grušova, Hrenca, Jablanca, Jelovec, Kamnica, Košaki, Lucijin Breg, Malečnik, Maribor, Medič, Meljski Hrib, Metava, Nebova, Pekel, Počehova, Ribniško selo, Rošpoh – del, Ruperče, Spodnja Korena, Spodnji Duplek, Sredma, Srednje, Šober, Trčova, Vinarje, Vodole, Vurberk, Za Kalvarijo, Zgornja Korena, Zgornji Duplek, Zgornji Slemen – del, Zimica, Žikarce in območje:

- mejnega prehoda za mednarodni železniški promet Maribor. Tako so policisti PP Maribor I izvajali kontrolo na mednarodnih vlakih na relaciji Maribor – Špilje (Avstrija). Tovrstna kontrola se je izvajala vse do decembra 2007, ko je Slovenija vstopila v tako imenovani Schengen. Tako so policisti začeli delati na isti PP Maribor I, kjer pa so izvajali vse druge klasične policijske naloge kot preostali policisti te enote.

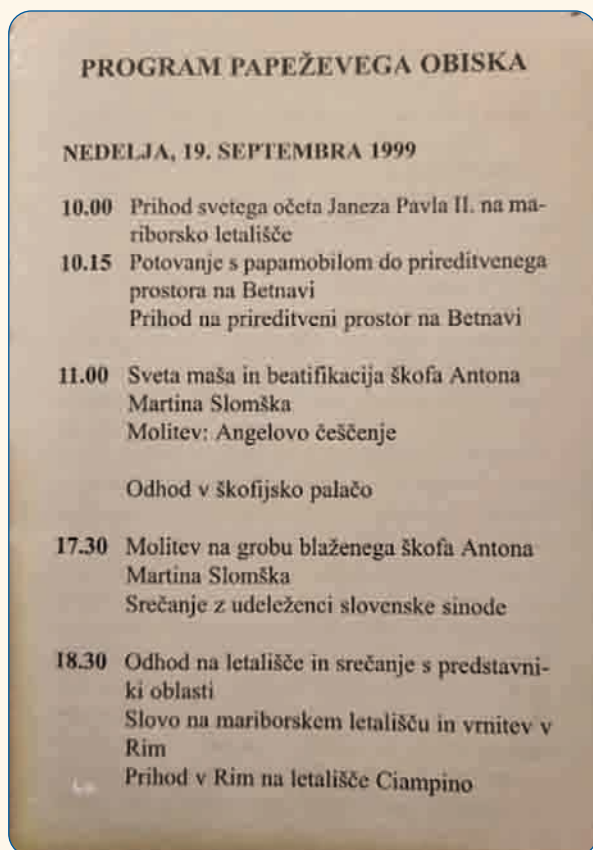
Aprila 1996 se je zaradi ukinitve Postaje mejne policije Maribor del nalog, ki se je nanašal na kontrolo mednarodnih vlakov, prenesel na policiste PP Maribor I. Te naloge so še vedno opravljali isti policisti, ki so bili premeščeni na PP Maribor I. Del policistov PMP Maribor je bil premeščen v druge enote znotraj UNZ Maribor, največ na mejne enote na južno mejo. Kontrola mednarodnih vlakov se je opravljala vse do decembra 2007, ko je Slovenija vstopila v tako imenovani Schengen in ko se na meji z Avstrijo ni več izvajala redna mejna kontrola.

Danes so območja policijskih postaj usklajena z mejami občin, pri tem pa lahko ena policijska postaja izvaja naloge na celotnem območju ene ali več občin, na območju mestne občine pa lahko naloge policije izvaja več policijskih postaj. Vse to določa Zakon o organiziranosti in delu policije v 27. členu.

Zemljevid 5: Območje PP Maribor I po letu 1996 (izdelal Albin Gradišnik, PU Maribor, 2024)

Na organizacijo dela, povečane obremenitve vseh zaposlenih ter večjo odsotnost starešin in policistov so na PP Maribor I v letu 1996 (19. maj 1996) in 1999 (19. september 1999) močno vplivale preventivne in operativne naloge v času priprav in na dan varovanja papeža Janeza Pavla II (akcija imenovana MIR-96 in MIR-99). Intenzivne varnostne priprave policistov so potekale že več kot šest mesecev pred njegovim obiskom. Ob prvem obisku je maševal ob mariborskem letališču, kjer se je zbralo 100.000 vernikov. Drugi papežev obisk 19. septembra 1999 še danes velja za največji shod ljudi v zgodovini Slovenije (na beatifikaciji Antona M. Slomška se je zbralo 200.000 ljudi). Obisk je spremljalo 750 novinarjev, varovalo pa ga je več kot 1800 policistov.

Slika 18: Program papeževega obiska 19. 9. 1999

Fotografiji 35 in 36: Branimir Ritonija. Papež drugič v Sloveniji, 1999. V Varnost, letnik 48, št. 9.

V letu 1999 se je UNZ preimenovala v PU.

1. januarja 2000 je vodenje PP Maribor I prevzel **Drago Peklar**. Med njegovim vodenjem PP Maribor I je poudaril dejavnost policije na Festivalu Lent. Ob izvajanju nalog skrbi za javno varnost in varnost ljudi ter premoženja so policisti PP Maribor I v sodelovanju s SKP PU Maribor izvajali preventivne dejavnosti. Na eni izmed njih v letu 2001 jih je obiskal tudi takratni minister za notranje zadeve Rado Bohinc. Na spodnji fotografiji je minister dr. Bohinc na Festivalu Lent, kjer se je udeležil preventivne prireditve. Na fotografiji sta tudi komandir PP Maribor I Drago Peklar in pomočnik komandirja Marjan Malek (še v starih položajnih oznakah):

Fotografija 37: Neznani avtor. Obisk ministra za notranje zadeve dr. Rada Bohinca na preventivni prireditvi na Festivalu Lent. Hrani Drago Peklar.

Zgledno je bilo tudi sodelovanje s tujimi varnostnimi organi, predvsem s sosednjo državo Avstrijo. Sodelovanje je segalo tudi dlje. V oktobru 2001 je postajo obiskala delegacija Policijske postaje iz mesta Bühl v Nemčiji.

Fotografija 38: Neznani avtor. Obisk nemške delegacije iz mest Bühl, 2001. Hrani Drago Peklari.

PP Maribor je bila tudi prva policijska enota v Sloveniji, ki je jeseni 2001 organizirala tekmovanje policistov kolesarjev iz vse Slovenije v spretnostni vožnji s kolesom na Trgu svobode v Mariboru.

V PO so se krepko zavedali velike vloge preventivne dejavnosti policije predvsem z mlado generacijo, zato se je porodila in pozneje tudi uresničila ideja o priredi-

tvi otroške varnostne olimpijade, katere „idejni oče“ je bil takratni pomočnik komandirja Marjan Malek, ki je tudi sicer veliko vlagal v delo preventive. Najprej je zajemala osnovne šole z območja Maribora, pozneje pa je zaradi odmevnosti, uspešnosti in velikega zanimanja prerasla okvirje PP Maribor I. Vodilno vlogo je nato prevzela PU Maribor. Otroška varnostna olimpijada je v naslednjih letih postala tradicionalna in poteka še danes. Na njej vsako leto sodeluje več kot 500 otrok iz več kot 80 šol. V finalnem delu, kamor se uvrsti okoli 20 šol, pa se izvede še večja preventivna dejavnost z udeležbo vrhunskih športnikov, zaposlenih na policiji.

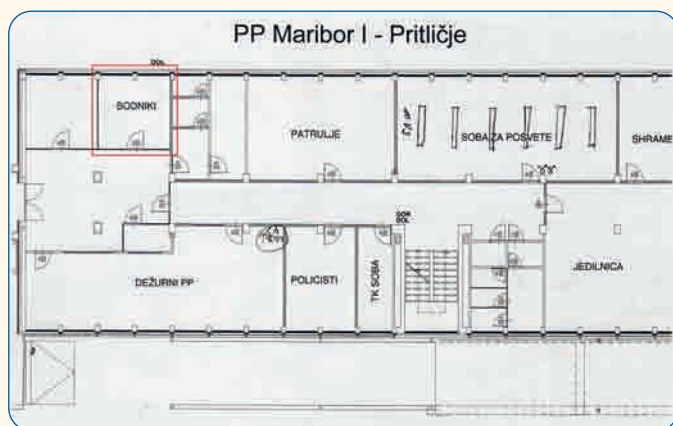
Leta 2003 je začel veljati popolnoma nov ukrep prepovedi približevanja, ki je eden od ukrepov, ki so na voljo žrtvi nasilja v družini, ko je ogrožena njena varnost. PP Maribor I je bila prva, ki je izrekla takšen ukrep.

Ko je bil Drago Peklar imenovan za vodjo Sektorja uniformirane policije (pred tem se je imenoval Urad uniformirane policije) PU Maribor, je vodenje postaje prevzel **Franc Fras**, in sicer **30. novembra 2004**. V tem času so na postaji nadaljevali odlične preventivne dejavnosti, kar dokazuje nagrada za najboljšo preventivno dejavnost na državni ravni, za kar je enota prejela plaketo za 1. mesto:

Slika 19: Plaketa za 1. mesto na natečaju za izbor najboljše preventivne akcije ali projekta v letu 2006

PP Maribor I je vedno veliko dejavnosti posvečala nogometnim tekmam. Predvsem tistim najbolj tveganim, ki so bile v načrtih označene s stopnjo tveganja A. To je pomenilo, da se je stanje na PP usmerilo pretežno na varovanje nogometne tekme in naloge tam, in to ne le na dan tekme, temveč dan, včasih tudi dva dni prej. Sklicani so bili pripadniki posebne policijske enote (PPE), ki jih je imela PP Maribor I največ med vsemi na PU Maribor, po drugi strani pa so veliko dela glede patroljnega dela in obravnave kršiteljev opravljali preostali policisti PP Maribor I. Pogosto so jim pomagali tudi policisti drugih enot, saj kadra na PP Maribor I ni bilo dovolj. Če so se pripadniki PPE ukvarjali z nalogami na stadionu in v središču mesta, pa so se „redni“ policisti ukvarjali s kršitvami in kršitelji, kar je pogosto pomenilo tudi pridržanja. To je v praksi pomenilo, da so bili vsi zaposleni na PP Maribor I v tem času zelo obremenjeni z delom, obravnavo, pridržanji, pozneje pa z administrativnim delom, kar je pomenilo vso preverjanje dokumentacij, pravičnih vnosov, popravkov ... Dan po takšni temi so bile najbolj na „udaru“ administratorke in vodstvo enote. Na postajo so prihajali tudi sodniki za prekrške, ki so uporabljali tako imenovano sobo za sodnike za prekrške. Predvsem so na postajo prihajali med dežurstvom, in sicer predvsem zato, ker so imeli svoje pisarne na Ulici Moše Pijade v Mariboru, kjer pa med dežurstvom skoraj ni bilo nikogar. Tako so zaradi varnosti in tudi večje učinkovitosti svoje naloge opravili kar na PM Maribor. Konkretno je sodnik za prekrške skupaj s tajnico prišel na PM, kjer je opravil zaslišanje, napisal odločbo in izrekel ukrep. Največkrat je to pomenilo plačilo globe, ki jo je kršitelj tudi takoj poravnal. Ker je pogosto to pomenilo menjavo denarja, so to opravili kar v bližnjem hotelu. Tovrstno delo so sodniki za prekrške opravljali vse do leta 2005, ko so izgubili svojo samostojnost in so postali sodniki na okrajnem sodišču. V nadaljevanju je skica prostorov postaje, s katere je razvidno, da so imeli sodniki za prekrške „svojo pisarno“ nasproti dežurnega.

Slika 20: Skica pritličja (sodniki)

Postaja je še vedno opravljala kontrolo državne meje oziroma varovanje zelene meje, in sicer v dolžini 4,8 kilometra na območju policijskega okoliša Kozjak – Kamnica, kjer ni bilo nobenega maloobmejnega prehoda. Prav tako so policisti PP Maribor I še vedno opravljali kontrolo na mednarodnih vlakih. Vse te naloge so opravljali do vstopa Slovenije v Schengensko območje tj. decembra 2007.

Leta 2007, natančneje **15. julija 2007**, je vodenje prevzel **Aleksander Thaler**, ki je bil inšpektor na oddelku za splošne policijske naloge v Sektorju uniformirane policije PU Maribor. „Od leta 2007 pa vse do leta 2017, ko sem postal komandir PP Maribor I, se je zgodilo marsikaj pomembnega, prav tako smo se srečevali s takšnimi in drugačnimi izzivi. Ob prevzemu nalog komandirja je policija postala tako imenovani prekrškovni organ, kar je močno zaznamovalo organizacijo dela na tem področju. O zadevah, ki so se prej pošiljale na sodišča in so o njih odločali sodniki, so po novem odločali pomočniki komandirja – tako imenovani prekrškovni inšpektorji. Seveda se je ta problematika poznala tudi v letu 2008, saj so sodišča večino obdolžilnih predlogov, ki so jih imeli v reševanju in jih niso zaključili, vrnili v enoto, ker je policija postala stvarno pristojna za reševanje teh zadev. Tako smo se dve leti bolj ali manj ukvarjali le s prekrškovnimi zadevami in njihovimi zaostanki. Decembra 2007 je Slovenija vstopila v Schengensko območje s čimer se je odpravila mejna kontrola z Avstrijo⁶, kar je pomenilo, da so policisti PP Maribor I, ki so do tedaj opravljali kontrolo na mednarodnih vlakih, prenehali delati ta opravila in so bili razporejeni na opravljanje splošnih policijskih nalog, kar je pri nekaterih povzročilo nemalo težav. V tem času je imela enota težave tudi s pomanjkanjem kadra. Veliko izkušenega kadra se je namreč upokojilo, nekateri pa so bili premeščeni. Na drugi strani pa so se pojavile s starševskim varstvom (v praksi je to pomenilo, da lahko delo opravljajo le med 6.00 in 15.30) in drugimi omejitvami. Vse to je vplivalo tudi na operativno delo policistov. Tako na terenu ni bilo več policistov opazovalcev, delo na kolesih so opravljali le še vodje mestnih policijskih okolišev. Zaradi tako imenovane gospodarske krize investicij v materialna sredstva skoraj ni bilo. To je pomenilo, da so policisti uporabljali stara in iztrošena vozila, prav tako je bila računalniška oprema popolnoma zastarela in je velikokrat ovirala delo. Ta problematika se je nato rešila v letu 2017, ko smo na postajo dobili več vrst novih vozil (osebnih, civilnih, intervencijskih), pa tudi nove uniforme.“

Na operativni ravni je bilo pomembno leto 2008, ko je Slovenija prvič predsedovala Evropski uniji, pri tem so določena ministrska srečanja potekala tudi v Mariboru. Predvsem v središču mesta so potekala številna delovna srečanja evropskih

⁶ Takrat je prišlo do ukinitve postaj mejne milice z Republiko Avstrijo (Šentilj, Jurij, Trate), na novo se je ustanovila Policijska postaja za izravnalne ukrepe (PPIU), ki je nato prevzela tudi naloge na mednarodnih vlakih.

ministrov. Leta 2009 je PP Maribor I obiskala takratna ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal, ki se je srečala z zaposlenimi in si ogledala prostore PP.

Fotografiji 39, 40: Neznani avtor – SOJ GPU. Sprejem ministrice pri dežurni in v pisarni LKS. Hrani Aleksander Thaler.

Fotografija 41: Neznani avtor – SOJ GPU. Delegacija MNZ in GPU pred vhodom v PP Maribor I. Hrani Aleksander Thaler.

V tem letu je na postajo prišlo šest novih policistov, ki jih je čakalo 18-mesečno usposabljanje. Tudi ko so se ti policisti nato vrnili na delo, se kadrovske težave niso izboljšale. Vse to je imelo za posledico, da so mladi policisti začeli delati neposredno v patrulji in ne v opazovalni službi, ki bi morala biti temelj vsake večje policijske postaje.

Če se do leta 2009 v objekt PP Maribor I skoraj ni vlagalo, pa je bila do takrat dobro urejena priročna kuhinja in prostori jedilnice. Večji del zaposlenih si je hrano sicer naročal v menzi na Marčičevi ulici, tako da se je hrana na postaji le razdelila.

Še istega leta se je začela delno obnavljati PP Maribor I, s čimer so se delovne razmere precej izboljšale. Do takrat na primer ni bilo mogoče odpirati oken, saj so bila „pričvrščena – zabita“ z žebli. Dela so potekala natanko tri mesece, in sicer od 19. marca 2009 do 19. junija 2009. Finančna sredstva je zagotovila Mestna občina Maribor, ki je še vedno lastnica objekta. Zamenjalo se je stavbno pohištvo (okna, podboji vrat) tlaki, sanitarije, dvorana, streha itd. Šlo je za velik poseg, pri čemer ves čas izvajanja obnovitvenih del ni bilo nobenih težav pri operativnem delu. Delavci, ki so opravljali obnovitvena dela, so se popolnoma prilagodili operativnim potrebam. Vsa predvidena dela so bila opravljena v enakih cenovnih okvirih, tako da se vmes niso podražila, celo več dela je bilo opravljenega, kot je bilo načrtovano. Prav tako so bila dela izvedena v rokih. Ob tem je treba poudariti, da je postaja ves čas delovala 24 ur na dan, intenzivna dogovarjanja pa so potekala tako med zaposlenimi kot med izvajalcem del, ki je opravil odlično delo. Za obnovo postaje so zaslužni tudi predhodni komandirji, ki so več let opozarjali na nevzdržne razmere in delovne pogoje na postaji. Je pa res, da popolne obnove kljub vsemu (še) ni bilo, saj je bila ta predvidena v treh delih, in sicer:

1. obnova obstoječe zgradbe,
2. nadzidava obstoječe zgradbe (obsega ureditev dodatnih pisarn, trim kabineta, sanitarij in garderob) in
3. izgradnja dodatne (dvoetažne) parkirne ploščadi (obsega rušenje dotrajanih objektov na dvorišču in izgradnjo nove jeklene nadstrešnice).

Opravljen je bil le prvi del, pa še ta ne v celoti, saj se nista zaključila ureditev toplotne izolacije in sprememba fasade.

Fotografija 42: Aleksander Thaler. Obnovljena sejna soba na PP Maribor I, 2010.
Hrani Aleksander Thaler.

Konec leta 2011, natančneje 11. novembra 2011, je potekal nenapovedan protestni shod pred stavbo Mestne občine Maribor, kjer so se protestniki pozivali prek spleta oziroma Facebooka. Protesti oziroma „mariborske vstaje“ so se v letu 2012 vse bolj stopnjevali tako številčno kot v smislu nasilja. Protesti so bili znani kot „Gotof si“. V tem času je bilo samo v enem večeru pridržanih več kot sto kršiteljev, ki so kršili JRM in izvrševali kazniva dejanja.

Fotografiji 43 in 44: Sašo Bizjak. Maribor – volitve v državni svet, protesti proti županu Francu Kanglerju (54) in Maribor – protest pred občino proti županu – radar – gotof je, november 2012.
Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 45: Marko Vanovšek. Protesti proti Francu Kanglerju – Gotof si, 26. 11. 2012. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 46: Igor Napast. Maribor – Protest – Gotof je, 3. 12. 2012. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji d.o.o.

Ker so se na postaji izvajala pridržanja (za pridržane osebe je skrbel dežurni na postaji), so PP redno nadzirali Varuh človekovih pravic, delegacije Sveta Evrope oziroma Evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja (CPT). Nikoli niso bile ugotovljene večje pomanjkljivosti ali odstopanja.

V tem obdobju je NK Maribor sodeloval v Ligi prvakov in Evropski ligi, v Ljudskem vrtu so potekale tudi številne reprezentančne tekme. Maja 2013 je bila na PP Maribor I izdana prva odredba glede prepovedi udeležbe na športni prireditvi (zanimivo pa je, da se prepoved ni nanašala na NK Maribor, temveč na NK Olimpija), kar je bila posledica na novo sprejete policijske zakonodaje, in sicer Zakona o nalogah in pooblastilih policije ter Zakona o organiziranosti in delu v policiji. Na postajnem območju so potekale tudi številne množične javne prireditve, kar je vplivalo na velike obremenitve zaposlenih na postaji. Ob tem so bili zaposleni vključeni tudi v številne dejavnosti, povezane z naravnimi nesrečami, ki so se zgodile v tem času od stoletnih poplav (2012) do žledoloma (2014). Leta 2015 je prišlo k nam veliko beguncev oziroma je potekal tako imenovani migrantski val, ko je prišlo k nam od pet do sedem tisoč beguncev na dan. Vozili smo jih v zbirni center v Šentilj. Glede tega so dejavnosti potekale tudi v letu 2016, za več kot 4 mesece so bili pripadniki PPE aktivirani za delo na tem področju. V drugi polovici leta 2015 se je začela policijska stavka, ki se je podaljšala v leto 2016. Tako praktično dalj časa ni bilo normalnih delovnih razmer, obremenitve pa izjemne ...

Tudi stavka je pripomogla, da so policisti pozneje dobili tako novo uniformo kot nova zaščitna sredstva. Najprej so v sredini leta 2017 dobili novo uniformo, ki je naravnava v smislu boljše funkcionalnosti in vidnosti. Tako je veliko več odsevnih napisov policija. Policisti so dobili nove kratke majice, bolj športne hlače, čepico, pozimi pulover ipd., kar lahko vidimo pri naših policistih še danes.

Za vzdrževanje dobrih medsebojnih odnosov so se organizirale številne dejavnosti. Od izletov v Bohinj, Banjoluko, Berlin, smučanja na Ribniškem Pohorju, pohodov, piknikov, tradicionalnega srečanja s PP Piran do udeleževanja raznih drugih športnih srečanj.

Na postaji so se v tem času zamenjali številni pomočniki:

- prvi pomočnik (včasih namestnik) je bil ves čas Peter Majcenovič, ki je pozneje postal komandir PP VSPK;
- pomočnik za kriminaliteto je bil Bogdan Manfreda, nato ga je zamenjal Jani Polič, ki je prišel iz SKP PU Maribor. Ko je Polič postal komandir PP VSPK, pa je pomočnik postal Matej Harb, ki je prišel iz PP Maribor II;
- pomočnik za področje javnega reda in miru je bil Aleš Hanžekovič. Ko je slednji postal komandir PP Podlehnik, ga je zamenjal Aleksander Lubej, ki je prišel iz PP Ruše, vendar ga je nato zamenjal Boštjan Vogrinc (prišel je iz PP Maribor II), saj je Lubej zasedel delovno mesto komandirja PP Slovenska Bistrica. Vendar pa je v tem času tudi Boštjan Vogrinc odšel na SUP PU Maribor, pozneje pa je postal komandir PPIU. Zamenjal ga je Simon Belšak, ki se je na postajo vrnil s PP Maribor II. Imenovani je danes komandir PP Maribor I;
- pomočnik za promet je bil Branko Pivljakovič. Ko je imenovani postal komandir PP Šentilj, ga je najprej zamenjal Donald Rus, ki je nato prevzel vodenje PP VSPK, zaradi česar je na delovno mesto pomočnika prišel Bojan Purgaj, ki je bil takrat višji policist kriminalist na PP. Ko pa je ta odšel na SKP PU Maribor, ga je zamenjal Davorin Štelcer, ki je prišel s PPP Maribor;
- pomočnik za državno mejo in tujce je bil Gorazd Makoter;
- leta 2013 se je število pomočnikov povečalo zaradi prekrškovnega inšpektorja, na to delovno mesto pa je prišel Mitja Hari, ki je bil pred tem zaposlen na PU Murska Sobota – PP Lendava;
- vodje pisarn v tem času so bile Iva Hočevar, ki jo je zaradi upokojitve zamenjala Blanka Forstner. Ko je ta odšla na SUP PU Maribor, je vodja pisarne postala Jasmina Jazbinšek Grubelnik;
- delo upravnika sta opravljala Drago Lepej in Tomislav Gomolj.

Po tem, ko je bil na predlog direktorja Danijela Lorbka za vodjo Sektorja uniformirane policije PU Maribor imenovan dotedanji komandir mag. Aleksander Thaler, je **1. oktobra 2017** vodenje policijske postaje prevzel **Beno Meglič**. Ta je do takrat vodil Policijsko postajo za izravnalne ukrepe (PPIU).

Ko je **14. oktobra 2019** takratni direktor PU Maribor mag. Aleksander Thaler za vodjo Sektorja kriminalistične policije predlagal Bena Megliča, je komandir postaje postal **Jani Poliž**, ki je bil komandir Policijske postaje vodnikov službenih psov in konjenikov (PP VSPK). Takratni komandir je povedal, da se je zelo hitro po nastopu funkcije komandirja na PP MB I začela pandemija covida-19, kar je močno vplivalo na organizacijo dela na PP, predvsem v smislu razporejanja zaposlenih na delo (preprečevanje stikov med zaposlenimi, na delo razporejati manj ljudi itd.). Kljub vsemu so se zavedali, da je osnovno poslanstvo Policije ravno v tem, da tudi v težkih časih zagotavlja pomoč ljudem. Da je šlo za popolnoma nove in nenavadne razmere, kažejo številni zaprti lokali, trgovine, veljala je policijska ura, prepoved prehajanja občin itd.

Fotografija 47: Andrej Petelinšek. Glavni trg oziroma Koroška cesta v Mariboru v času covida-19, oktober 2020. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Pozneje so sledili številni protesti, na katerih so ljudje izražali svoje nezadovoljstvo z ukrepi, ki jih je določila država. Na spodnji fotografiji je pomočnik komandirja Mitja Grajfoner, ki poziva udeležence protesta, levo je Jani Poliž, komandir PP Maribor I, desno je mag. Donald Rus, inšpektor SUP PU Maribor (pozneje direktor PU Maribor):

Fotografija 48: Andrej Petelinšek. Maribor – Trg svobode – protest – protestniki proti zaostrenim ukrepom, 4. 4. 2021. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 49: Andrej Petelinšek. Maribor – podnebna akcija mladih, protesti za podnebne in druge spremembe, 24. 9. 2021. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Omejitve so veljale širše, tako so bile prepovedane športne prireditve, nogometne tekme, ki so bile pozneje dovoljene, vendar brez gledalcev. Policisti so se ves čas srečevali s kršitvami, povezanimi s tem. Med Poličevim vodenjem enote se je obnavljal nogometni stadion Ljudski vrt, pospešeno se je zapiral center Maribora, težnje Mestne občine Maribor so bile v popolni odstranitvi prometa iz središča, s čimer se je povečalo tudi delo policistov na PP Maribor I.

„Kot zanimivost lahko omenim tudi poskus približevanja ljudem skozi kaznovalno politiko, pri čemer smo več opozarjali in manj represivno ukrepali. Kljub vsem izzivom smo v Mariboru zagotavljali stabilne varnostne razmere, ki so se kazale v sliki celotne policijske uprave. Tako je PU Maribor v letih od 2019 do 2021 nenehno povečevala raziskanost kaznivih dejanj od 49,9 do celo 54,9 odstotka, manj je bilo tudi umrlih v prometnih nesrečah, konec leta 2021 pa se je stanje spet poslabšalo, saj jih je 10 umrlo v prometnih nesrečah ...“

V tem času so se komandirji preimenovali v načelnike. Prvič se je zgodilo, da so bili vodje policijskih postaj (nekoč milice, še prej pa orožniških postaj) poimenovani načelniki. Najdlje se je uporabljal izraz komandir, nekoč poveljnik postaje. 28. oktobra 2021 so se komandirji preimenovali v načelnike.

**Komandir Jani Polič je bil zadnji komandir
in prvi načelnik PP Maribor I.**

15. marca 2022 je novi načelnik postaje postal **Simon Belšak**, ki je do tedaj vodil PP Maribor II. Pomočniki načelnika so bili:

- Mitja Hari (za področje prekrškovnih zadev in področje prvega pomočnika – pritožbeni postopki, notranji varnostni postopki, materialno-tehnična sredstva ...),
- Jože Purgaj (kriminalitete, dogodki),
- Davorin Štelcer (za področje cestnega prometa),
- Mitja Grajfoner (za področje državne meje in tujcev, javna zbiranja ...),
- Aleš Pozeb (za področje javnega reda in miru).

Ob prevzemu vodenja PP je bila vodja pisarne Nada Kolmanič, ki se je 31. decembra 2022 upokojila, delovno mesto vodje pisarne pa je prevzela Suzana Povše.

Ob prevzemu vodenja PP je bilo v enoti skupaj z načelnikom šest predstavnikov vodstva, 50 policistov in policistk, osem administratork, pet čistilk in en hišnik.

Maja 2022 je delovno mesto namestnika⁷ načelnika zasedel Boštjan Koltaj, ki je pred tem opravljal naloge pomočnika načelnika na PP Maribor II, prav tako je Mitja Gamser zamenjal pomočnika za področje cestnega prometa Davorina Štelcerja, ki je bil 1. aprila 2022 premeščen na avtocestno policijo v Celje.

Leta 2023 se je zamenjal pomočnik načelnika Mitje Grajfonerja, ki je bil septembra premeščen na PP Rače, njegovo delovno mesto pa je decembra zasedla Brigita Greifoner, ki je bila premeščena s PP Maribor II. Decembra je bil namestnik Boštjan Koltaj imenovan za načelnika PP Lenart, tako da enota več mesecev ni imela namestnika.

Zaradi ukinitve schengenske meje 1. januarja 2023 in s tem ukinitve mejnih enot se je v drugi polovici leta 2023 prerezporedil kader iz mejnih enot v notranjost, pri čemer je bilo na PP Maribor I premeščenih 18 policistov in policistk, ki jih je bilo treba vpeljati in seznaniti s problematiko PP Maribor I, opravljanjem predvsem splošnih policijskih nalog in preiskovanjem kaznivih dejanj.

Kadrovska slika na PP Maribor I se sicer hitro spreminja (kar nekaj je bilo tudi odhodov v pokoj in na druga delovna mesta). 1. marca 2024 je bilo v enoti od 112 sistemiziranih delovnih mest zaposlenih 79 javnih uslužbencev, in sicer šest predstavnikov vodstva (delovno mesto namestnika načelnika še ni bilo zasedeno), štirje dežurni policisti, sedem vodij policijskih okolišev, 13 policistov kriminalistov, tri vodje izmen, 33 policistov, osem administratork, štiri čistilke in en hišnik.

Danes lahko ugotovimo, da število policistov na postajah upada, da se močno dviga starostna struktura, ki ponekod že presega 45 let. Policistov na terenu pa je vse manj, če pa že, so bolj ali manj v patruljah. Veliko danes izkušenih policistov je začelo delati v patrulji tako, da se z osnovnim policijskim delom (opazovalno službo) sploh niso srečali.

⁷ Takrat se je ponovno uvedel namestnik, ki je zamenjal tako imenovanega prvega pomočnika. Namestnik je bila funkcija, ki je bila več let znana v milici in policiji. Dejansko se je vzpostavil novi (stari) sistem. Namestnik je bil pristojen predvsem za področje notranje varnosti.

III.

**Ostale aktivnosti
in družabno življenje
na postaji**

V nadaljevanju je zelo na kratko opisano, kaj vse se je na postaji še dogajalo. In tega je bilo zelo veliko. Zaposleni na postaji so sodelovali na zelo širokem področju delovanja tako milice kot policije, pa tudi zunaj tega. Idej ni nikoli zmanjkalo ... Tako smo leta 1993 pristopili k ureditvi dostopa na postajo tudi za invalidne osebe, s čimer je postaja postala prva v državi, ki je to omogočila.

Leta 2003 je PP MB I osvojila tretje mesto za najbolj urejeno in gostoljubno PP v letu 2003. Natečaj je več let potekal pod okriljem Turistične zveze Slovenije.

Slika 21: Priznanje Turistične zveze Slovenije s pečatom gostoljubnosti za leto 2003

Tudi za rekreacijo so zaposleni ves čas skrbno skrbeli. Tako je bila že pred letom 1990 redno, vsak teden, organizirana rekreacija za vse zaposlene na postaji. Prav tako so se zaposleni aktivno vključevali in sodelovali na različnih športnih tekmovanjih, ki so potekala v okviru UNZ Maribor. Redno so sodelovali na tekmovanjih v judu, samoobrambi, smučanju, streljanju s pištolo, zračno puško, pa tudi pri poznavanju cestnoprometnih predpisov in praktične vožnje. Seveda pa je bilo najbolj množično pri malem nogometu in odbojki. Nekdanji komandir Andrej Kačič je povedal, da so miličniki sodelovali oziroma tekmovali tudi v kegljanju. Spomladi leta 1974 je bil na željo miličnikov OM Maribor Center ustanovljen kegljaški krožek z imenom MILIČNIK. V ta namen smo pri Pošti najeli dvostezno kegljišče v Melju v Mariboru. Med ustanovitelji krožka so bili med drugim: Andrej Kačič, Ivan Žebela, Alojz Pihler, Franc Curk, Zvonko Martinek, Robert Filipič in drugi.

Odziv je bil izjemno pozitiven med miličniki, saj so se številni in pozneje tudi drugi delavci iz UNZ včlanili in redno kegljali ter pozneje tudi tekmovali. Redni kegljaški trening je bil enkrat tedensko v borbenih skupinah na dveh stezah in vmes tudi posamično na 100 lučajev.

Prek sindikatov smo se povezali z drugimi delovnimi organizacijami v Mariboru, ki so prav tako organizirale kegljaške aktivnosti desetčlanskih skupin in smo bili z njimi vključeni v medsebojna kegljaška srečanja in tudi tekmovanja. Ekipe so bile mešanih spolov.

Prek zveze sindikatov je bilo organizirano vsakoletno srečanje na stadionu Ljudski vrt, kjer so bili objavljeni skupni rezultati celoletnega tekmovanja. Zbralo se nas je več kot 120 kegljačev in organizatorjev. S tovrstnimi druženji so se sklepale razne prijateljske in ljubezenske vezi, ki so trajale vrsto let.

Vrsto let je PP Maribor oziroma PP Maribor I organizirala tudi tekmovanje v nogometu, na katerem so sodelovale skoraj vse enote PU Maribor.

S PP Maribor I je bil pri projektu Območnega policijskega sindikata Podravje Maribor, imenovanem Izbor najboljšega policista za leto 1996, izbran vodja policijskega okoliša Franc Vrtič. Na spodnji fotografiji so Stanislav Mlakar, predsednik Komisije za preventivo na PU Maribor, ter dobitnik priznanja Franc Vrtič in Marija Mikulan, ki je bila na GPU odgovorna za področje preventive.

Fotografiji 50 in 51: Vojko Maver. Ob podelitvi priznanja za najboljšega policista 1996.
Hrani Stanislav Mlakar.

Da je bila PP Maribor I prva na področju preventivnega dela, kaže veliko preventivnih dejavnosti, ki so prerasle okvire postaje, nekatere so postale celo vseslovenske. V nadaljevanju so navedene le najodmevnejše:

- Otroška varnostna olimpijada, ki poteka vse od leta 2006. V ospredju olimpijade ni tekmovalnost, temveč igra in zabava ter prek tega pridobivanje novega znanja, povezanega z varnostjo. Potekajo predtekmovanja, na koncu pa finale, ki je bilo vsako leto nekje drugje (dvorana Tabor, Sladki Vrh, Ormož, Ptuj ...).

Gre za projekt, kjer otroci 4. razredov osnovnih šol skozi igro spoznajo, kako ravnati v nevarnosti, hkrati se naučijo samozaščitnih ukrepov. Učenci ne tekmujejo le v spretnosti, temveč tudi odgovarjajo na zahtevna vprašanja ...

- Otrok policist za en dan, ki se je nato razširila po vsej Sloveniji. Sodelovali so učenci 6. razredov, ki so se neposredno seznanili z delom policista od odprave na delo in ureditve pa vse do dela na terenu, kjer so поблиže spoznali delo policistov na področju prometa v policijskem okolišu. Spoznali so tudi opremo in vozila. Namen je bil, da se učenci spoznajo z delom policista, da se krepi pozitivna podoba policistov in poveča zaupanje v delo policije.
- Človek ne jezi se, kjer se otroci prek igre spoznajo s prometnimi pravili.

Ves čas je enota sodelovala s policijskimi postajami tako v Avstriji kot na Hrvaškem in z enotami v Sloveniji (tradicionalna srečanja s PM Celje, PP Piran). Pozornost so posvečali tudi druženju med zaposlenimi tako v obliki izletov kot športnih dnevvov, pohodov ipd. V okviru postaje še danes deluje muzej – spominska soba. Veliko zaslug za to imajo takratni pomočnik komandirja postaje Marjan Malek in vodje policijskih okolišev. Sicer o preventivi in ohranjanju zgodovine priča tudi tesno povezovanje postajnega policijskega športnega društva (PŠD Maribor) s PP. Tako je formalni lastnik znamenitega fička omenjeno policijsko športno društvo, ki skrbi tudi za promocijo policije in preventivne dejavnosti PP, pa tudi širše.

Fotografija 52: Tatjana Breznik. Službeni »fičo« Milice, 2024. Hrani PP Maribor I.

Na fotografiji sta vodji policijskega okoliša Branko Zupanič in Slavko Komperšak pri zbiranju gradiva o zgodovini PM Maribor.

Fotografija 53: Neznani avtor. VPO Branko Zupanič in Slavko Komperšak pri zbiranju gradiva, 2002.
Hrani PU Maribor.

Za nastanek muzeja oziroma spominske sobe PP Maribor I so zaslužni policisti, ki so na spodnji fotografiji, in sicer (od leve: Zdravko Šauperl, Slavko Komperšak, Branko Zupanič, Bogdan Bračič in Tadej Štenta in Franc Muršec, ki pa ga ni na fotografiji).

Fotografija 54: Neznani avtor. Policisti PP Maribor I, ki so poskrbeli za spominsko sobo PP Maribor I, 28. 6. 2002. Hrani Bogdan Bračič.

V nadaljevanju je nekaj utrinkov s preventivne prireditve na Festivalu Lent (leta 2005) in drugih preventivnih dejavnostih v mestu Maribor, kjer policija večkrat sodeluje:

Fotografiji 55 in 56: Neznani avtor. Policisti PP Maribor I na preventivni prireditvi na Festivalu Lent, 2005. Hrani Aleksander Thaler.

Fotografiji 57 in 58: Aleksander Thaler. Pomočnik komandirja Gorazd Makoter na Trgu Leona Štuklja, leta 2017 (55) in igra »Človek ne jezi se«, Glavni trg, 2010. Hrani Aleksander Thaler.

Komandirji oziroma vodstvo postaje je zelo intenzivno sodelovalo tudi z Mestno občino Maribor, predvsem Varnostnim sosvetom. V nadaljevanju je ena izmed sej v dvorani Rudolfa Maistra na MO Maribor (na fotografiji z leve: v sredini pomočnik direktorja Rafael Viltušnik, Darko Lamot, vodja oddelka za splošne naloge SUP PU Maribor, mag. Aleksander Thaler, komandir PP Maribor I, Boštjan Vogrinec, pomočnik komandirja PP Maribor I, mag. Franc Vrtič, komandir PP Maribor II):

Fotografija 59: Neznani avtor. Seja varnostnega sosveta MO Maribor, 2012. Hrani Aleksander Thaler.

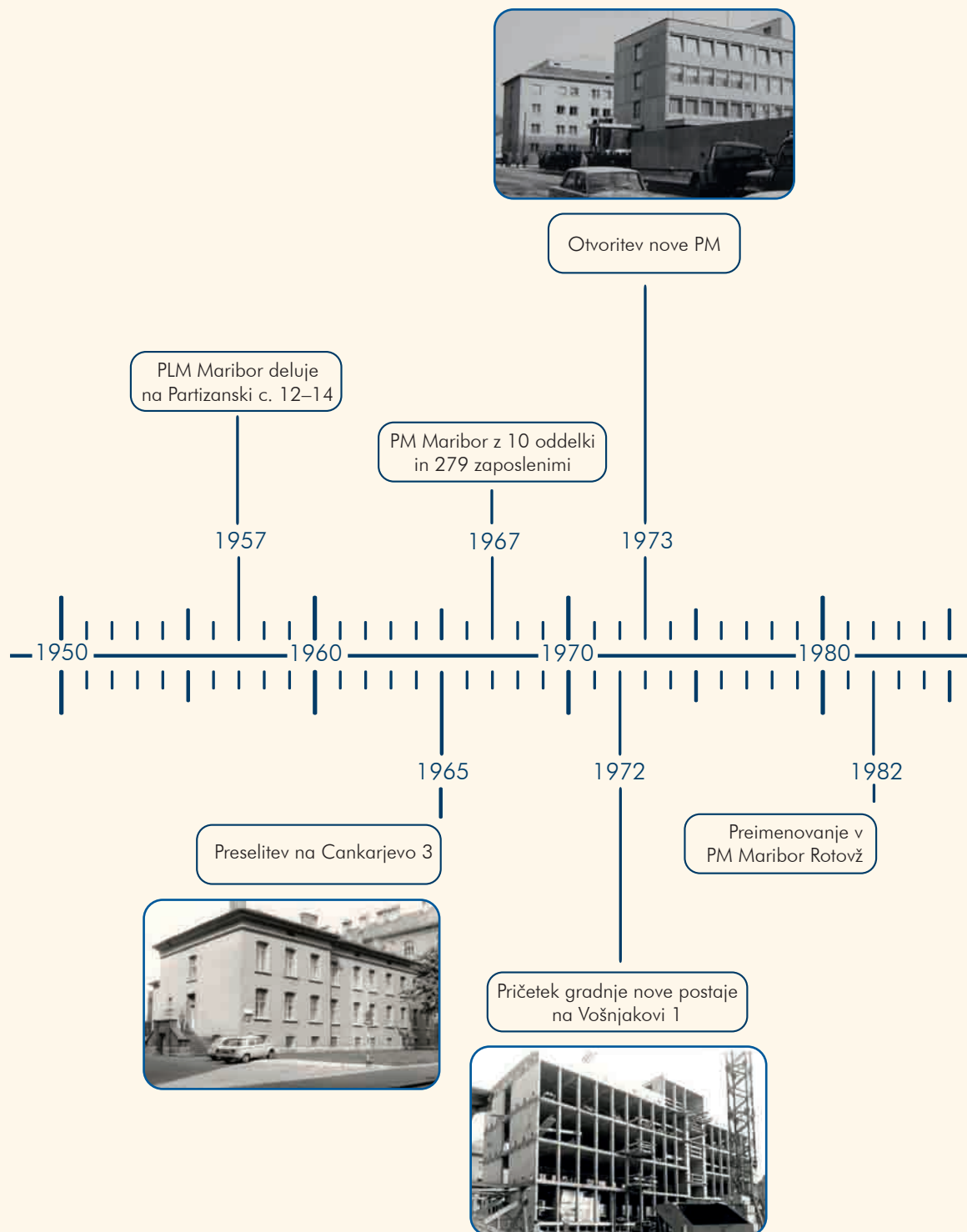

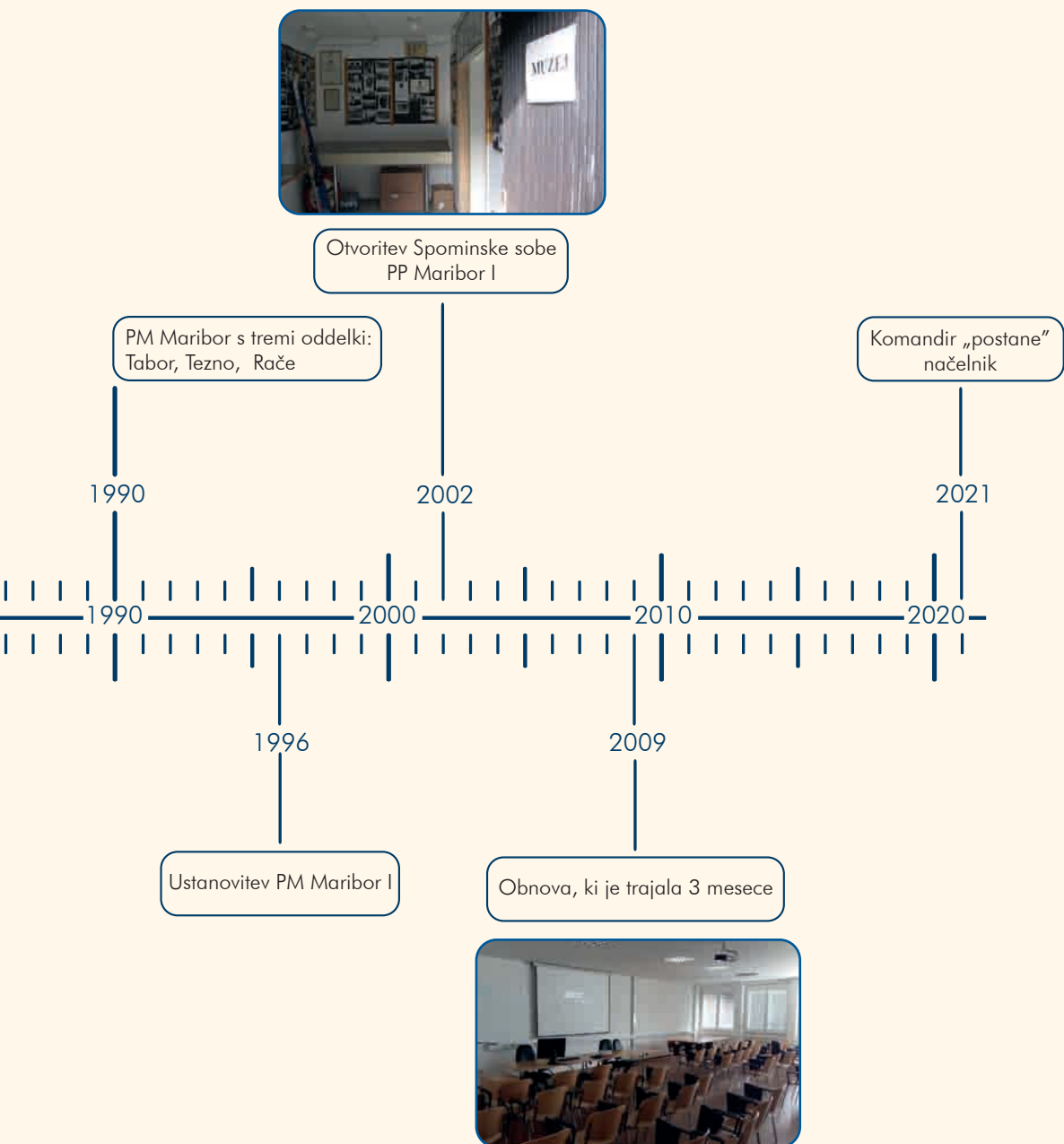
Da so skrbeli za druženje in dobro psihofizično kondicijo, pa pričajo naslednje fotografije:

Fotografija 60: Pohod miličnikov PM Maribor Rotovž. Hrani Boris Žunko.

Fotografiji 61 in 62: Neznani avtor. Zaposleni PP Maribor I na pohodu, 2010, in na smučanju – Ribnica na Pohorju, 2011 (neznani avtor, last Aleksander Thaler)

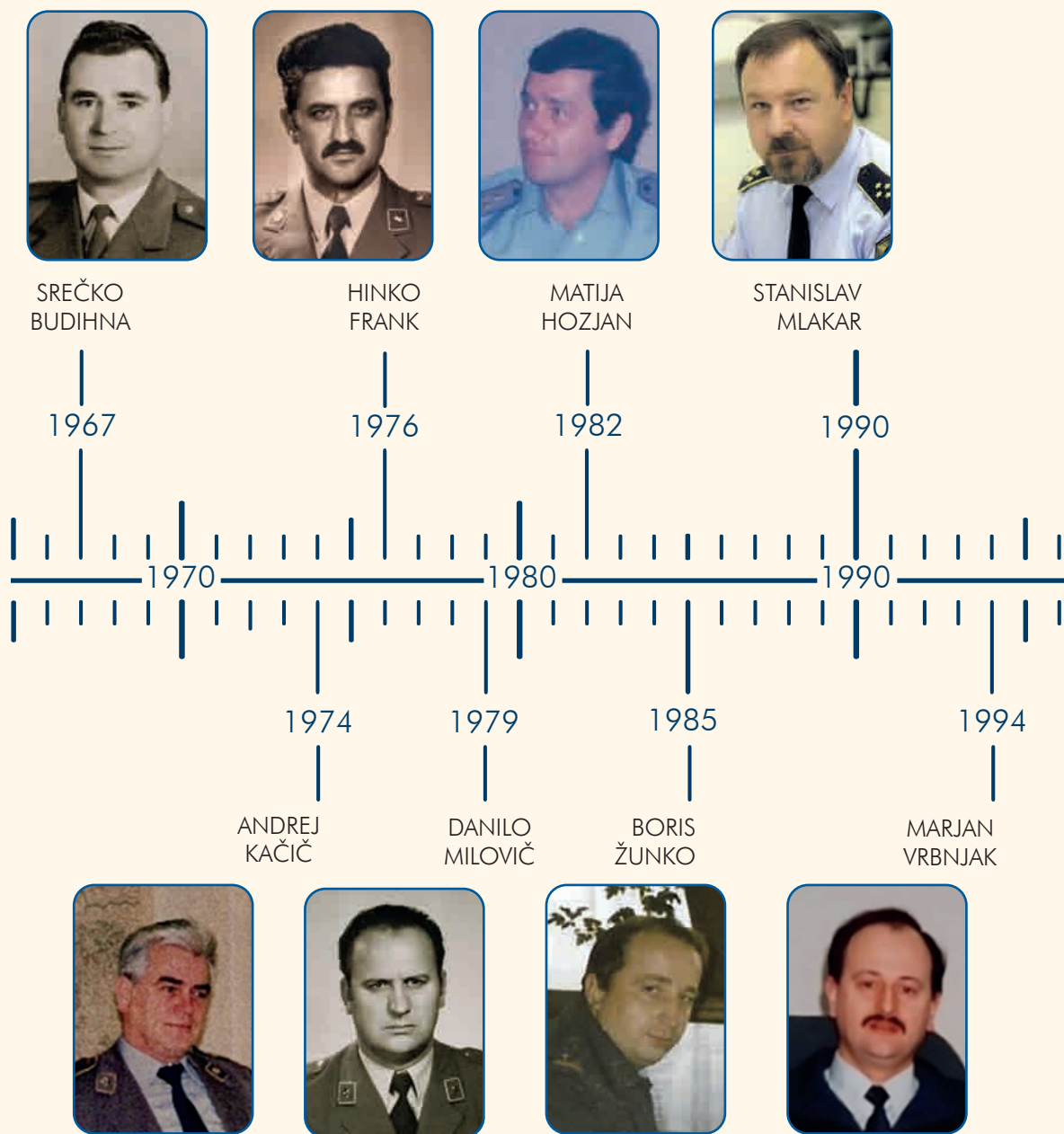

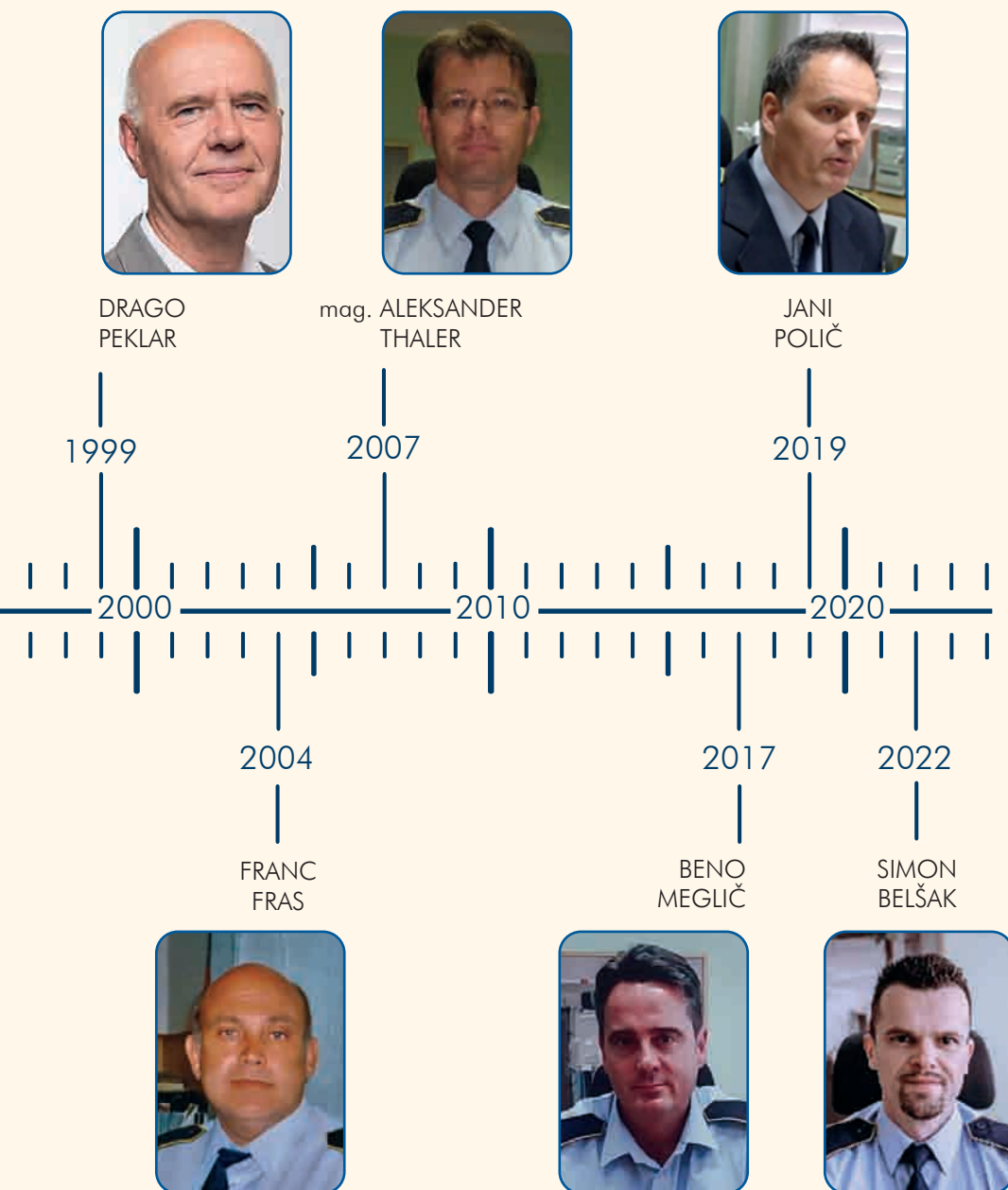

Slika 22: Zgodovinski trak pomembnih dogodkov povezanih s PM Maribor oz. PP Maribor I, 1957 - 2021

IV.

Komandirji postaje

Slika 23: Pregled komandirjev skozi obdobje 1973 – 2023

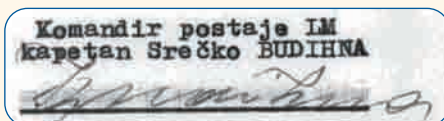
4.1 Še nekaj več o komandirjih

Srečko Budihna

Komandir od avgusta 1967 do junija 1974

Rojen je bil leta 1925. Med 2. svetovno vojno je aktivno sodeloval v boju proti okupatorju, in sicer vse od 13. septembra 1943 do 15. maja 1945. Od 7. avgusta 1945 je bil zaposlen v milici, in sicer do 31. decembra 1962 kot miličnik na PM Maribor, nato pa do 31. julija 1965 kot komandir železniške PM Maribor. Od 1. avgusta 1965 do 31. julija 1967 je bil inšpektor v službi milice UNZ Maribor (nekdanji Inšpektorat milice in današnji Sektor uniformirane policije). Zatem je postal komandir PM Maribor, in sicer od 1. avgusta 1967 do 30. junija 1974, ko se je upokojil.

Večkrat je bil odlikovan, in sicer je prejel ordena za narod III. stopnje, medalje za hrabrost, reda dela s srebrnim vencem. Prejel je tudi plaketo varnosti za 30 let dela v ONZ.

Evidenčni list	
1. Priimek in ime	BUDIHNA Srečko
2. priimek in ime očeta, mati in dokl. priimek matene	BUDIHNA Ivan,
3. datum rojstva	5/5-1925
4. kraj, okraj, republika oz. država rojstva	Šaladčak, Koper, Slovenija

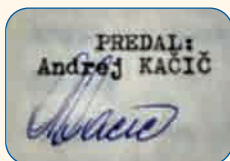
Fotografija 63: Neznani avtor. Srečko Budihna. Hrani PP Maribor I.

Andrej Kačič

Komandir od junija 1974 do novembra 1976

Rojen je bil leta 1935. V ONZ je bil zaposlen od 1. oktobra 1960, ko se je kot miličnik pripravnik zaposlil na Postaji ljudske milice Maribor. Od 1. januarja 1963 do 30. aprila 1963 je bil miličnik na PLM Hoče, nato pa na isti postaji vse do 31. decembra 1968 vodja obhodnega okoliša. 1. januarja 1969 je postal komandir OM Kungota (PM Maribor), kjer je bil vse do 30. septembra 1972. Od 1. oktobra 1972 do 30. novembra 1973 je opravljal naloge pomočnika komandirja PM Maribor. 1. decembra 1973 je postal komandir OM Center Maribor, in sicer do 30. junija 1974. Naslednji dan, 1. julija 1974, je prevzel PM Maribor in delo komandirja te postaje opravljal do 31. oktobra 1976. Nato je bil do 31. decembra 1978 inšpektor na Inšpektoratu milice v sektorju za mejne zadeve. Od 1. januarja 1979 je bil vodja sektorja stalne službe v IM, in sicer vse do 31. decembra 1987, ko je postal vodja sektorja za mejne zadeve in tujce. Na tem delovnem mestu je ostal do upokojitve 31. decembra 1988.

Je prejemnik odlikovanja reda dela s srebrnim vencem in reda zasluge za narod s srebrno zvezdo.

Evidenčni list	
1	Preimek in ime: KAČIČ Andrej
2	preimek in ime očeta, ime in dedni preimek matere: KAČIČ Andrej, Marjeta roj. KRANJC
3	datum rojstva: 21/5-1935
4	kraji, okraj, republika oz. državo rojstva: Lovrenc na Pohorju, Maribor, Slovenija

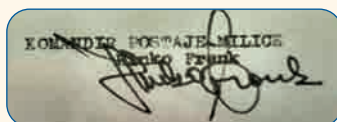
Fotografiji 64 in 65: Neznani avtor. Andrej Kačič. Hranita PP Maribor I in Andrej Kačič.

Hinko Frank

Komandir od novembra 1976 do decembra 1978

V milici se je zaposlil 1. januarja 1961, in sicer na PM Šentilj, ki je imela takrat svoj sedež v prostorih Slovenskega doma v Šentilju. Ko se je leta 1968 ustanovila postaja mejne milice (PMP) Šentilj, pa je bil premeščen v omenjeno enoto, kjer je opravljal naloge vodje izmene. Po končanem študiju prava se je vrnil na PMP Šentilj, in sicer na delovno mesto namestnika komandirja. Ko se je takratni komandir upokojil, je napredoval v komandirja iste enote. Leta 1976, natančneje 1. oktobra 1976, je na predlog takratnega načelnika UNZ Maribor Mira Zupančiča postal komandir PM Maribor s sedežem na Vošnjakovi ulici 1. Komandir enote je bil vse do 31. decembra 1978, ko je vodenje enote predal Danilu Miloviču, sam pa je postal vodja sektorja za državno mejo in tujce na IM UNZ. Z omenjenega delovnega mesta je v letu 1982 napredoval za načelnika Inšpektorata milice (IM). 1. marca 1987 postal načelnik UNZ Maribor in se kot načelnik 30. decembra 1990 tudi upokojil.

Je prejemnik več odlikovanj – dobil je več plaket in značk varnosti ter odlikovanje reda dela s srebrnim vencem.

Evidenčni list	
1. Priimek in ime	FRANK Hinko
2. priimek in ime očeta, ime in priimek matere	FRANK Ivan, mati Pavla roj. MAJER
3. datum rojstva	6/10-1937
4. kraj, okraj, republika, ul., država rojstva	Križevci pri Ljutomeru, Rastvor, SRS

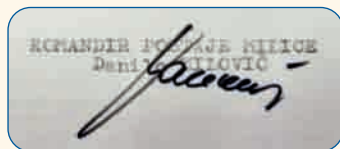
Fotografija 66: Neznani avtor. Hinko Frank. Hranita PP Maribor I in Hinko Frank.

Danilo Milovič

Komandir od januarja 1979 do aprila 1982

V milici se je zaposlil leta 1959, po odsluženem vojaškem roku v Beogradu. Javil se je na razpis in bil sprejet. Razporejen je bil v enoto LM Hoče. Tam je opravljal tako preventivna kot operativna dela in to na različnih delovnih mestih. Bil je miličnik, vodja okoliša, komandir oddelka Maribor Center in komandir Postaje milice Maribor na Vošnjakovi ulici. Nato je napredoval in postal inšpektor milice. Svojo poklicno pot v UNZ Maribor je zaključil kot vodja sektorja za operativne zadeve v Inšpektoratu milice. Zadnje leto pred upokojitvijo je delal na Upravi milice v Ljubljani.

Za svoje delo je prejel več priznanj, ob dnevu varnosti je prejel plaketo varnosti ONZ.

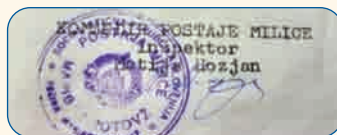
Fotografija 67: Neznani avtor. Danilo Milovič. Hrani PP Maribor I.

Matija Hozjan (Matko)

Komandir od aprila 1982 do junija 1985

Rojen je bil leta 1952. Bil je član 2. generacije kadetov in se je leta 1970 kot miličnik zaposlil na PP Sežana, UNZ Koper. Že naslednje leto je bil premeščen na PM Ptuj, kjer je opravljal naloge miličnika vse do leta 1975. Nato je postal komandir Policijskega oddelka Kidričevo, ki ga je vodil nekaj let. Zatim je bil napoten na šolanje, in ko je leta 1980 šolanje končal, je bil razporejen na delovno mesto komandirja OM Maribor Center. 7. aprila 1982 je uradno prevzel vodenje PM Maribor Rotovž, čeprav je že leta 1980 izvajal naloge v zvezi z ukinitvijo PM Maribor (in njenih oddelkov) ter naloge, povezane z ustanovitvijo nove PM Maribor Rotovž. Komandir je bil vse do konca junija 1985, ko se je zaposlil na takratni Službi državne varnosti (SDV) in naloge opravljal vse do upokojitve leta 1993.

Je prejemnik številnih odlikovanj, predvsem pa je ponosen na pištolo, ki jih je prejel za zasluge dela.

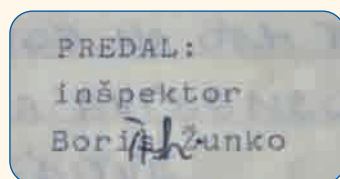
Fotografija 68: Neznani avtor. Matija Hozjan. Hrani Matija Hozjan.

Boris Žunko

Komandir od junija 1985 do julija 1990

Bil je 4. generacija kadetov. Po končani kadetski šoli je leta 1973 začel delati kot miličnik – pripravnik na Oddelku milice (OM) Tabor, ki je imela sedež na Gorkega ulici 45. V letih 1981 – 1983 je v Ljubljani obiskoval Višjo upravno šolo za notranje zadeve. Po uspešnem zaključku šolanja je bil razporejen na delovno mesto pomočnika komandirja na OM Tezno in to v času, ko je bil komandir tega oddelka Marjan Ferk, st. Zaradi službenih potreb je bil razporejen na OM Ruše na enako delovno mesto. Komandir OM Ruše je bil v tistem času Anton Pozvek. Kmalu je odšel na Postajo mejne milice Šentilj. Nekaj časa je opravljal dela in naloge pomočnika, nato je napredoval na delovno mesto namestnika komandirja. Po karierni lestvici se je še vzpenjal, saj je bil leta 1985 imenovan za komandirja Postaje milice Maribor Rotovž. Vodenje enote je prevzel od tedanjega komandirja Matije Hozjana, ki je odšel v Službo državne varnosti.

Po petih letih je vodenje enote predal novemu komandirju Stanislavu Mlakarju, sam pa je napredoval na delovno mesto inšpektorja milice in bil razporejen v Inšpektorat milice UNZ Maribor, v sektor za državno mejo in tujce. Od tam je na lastno željo odšel na delo v Ljubljano, in sicer na Operativno-komunikacijski center GPU, kjer se je tudi upokojil.

Fotografija 69: Neznani avtor. Boris Žunko. Hrani Boris Žunko.

Stanislav Mlakar

Komandir od julija 1990 do januarja 1994

Kot miličnik pripravnik se je zaposlil 1. julija 1976 na takratni PM Slovenska Bistrica, vendar pa je bil že 1. januarja 1977 premeščen na postajo mejne milice (PMM) Šentilj. Tam je miličniška dela opravljal do 1. decembra 1979, ko se je kot miličnik vrnil na PM Slovenska Bistrica. 1. aprila 1981 je postal vodja varnostnega okoliša (VVO). Ko je 15. julija 1983 postal pomočnik komandirja, je bil premeščen na PM Maribor Pobrežje, 1. marca 1984 pa kot pomočnik na PM Slovenska Bistrica. Istega leta, natančneje 1. septembra 1984, je prevzel vodenje PM Slovenska Bistrica, kjer je ostal vse do julija 1990, saj je 5. julija 1990 postal komandir PM Maribor. Na tem delovnem mestu je bil vse do 1. januarja 1994, ko je bil najprej inšpektor za operativo na takratnem Inšpektoratu milice, vendar pa je že 1. oktobra 1994 postal vodja sektorja v istem inšpektoratu (danes so to vodje oddelkov na SUP), ki se organizacijsko ni veliko spreminjal, je pa bil sektor deležen številnih preimenovanj. Tako je bil najprej sektor, nato referat, nato skupina, danes pa je to oddelek za splošne policijske naloge. S tega položaja se je Stanislav Mlakar 1. decembra 2004 tudi upokojil.

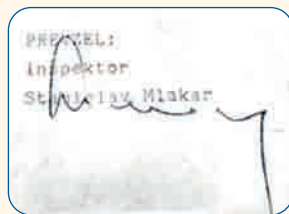
Je prejemnik častnega znaka svobode Republike Slovenije, najvišjega državnega odlikovanja v Republiki Sloveniji.

Fotografija 70: Boris Vugrinec. Mariborski obraz. Večer, neznana št. in neznani datum. Hrani Stanislav Mlakar.

Fotografija 71: Boris Vugrinec. Stanislav Mlakar. Večer, neznana številka, neznani datum v letu 2006. Hrani Stanislav Mlakar.

Marjan Vrbnjak

Komandir od januarja 1994 do decembra 1999

Rojen je bil 30. novembra 1959. Bil je zadnji komandir PP Maribor, ki ga je še imenovala Skupščina občine Maribor po takrat veljavni zakonodaji. Od leta 1996 občine nimajo več te pristojnosti.

Svojo pot v ONZ je začel že 1. septembra 1975, ko je začel obiskovati Srednjo šolo za miličnike kadete v Tacnu. Po končani kadetnici je bil 1. julija 1979 razporejen na Postajo milice Maribor – oddelek Center v Vošnjakovi 1 in je v tej zgradbi delal osemnajst let in pol. Je pravi karierni policist, saj je na Vošnjakovi 1, sicer v različnih organizacijskih enotah, opravljal prav vse naloge od miličnika pripravnika do komandirja postaje milici in pozneje policijske postaje.

Po končanem pripravništvu je na OM Maribor Center najprej opravljal delo miličnika opazovalca, že po nekaj mesecih pa je napredoval v pomočnika vodje varnostnega okoliša in nato po manj kot letu dni v vodjo varnostnega okoliša. Leta 1982, ko je bilo na območju Maribora ustanovljenih več postaj milice, je bil skupaj z varnostnim okolišem Pernica, ki ga je pokrival, premeščen na takratno Postajo milice Maribor – Pobrežje. Že konec leta 1982 je prevzel varnostno najbolj obremenjen varnostni okoliš Melje. Leta 1984 je bil napoten na študij z dela na takratni Višji šoli za notranje zadeve. Po diplomi, ko si je pridobil višješolsko izobrazbo in strokovni naziv pravnik notranjih zadev, je bil leta 1986 razporejen na takratno Postajo milice Maribor – Tabor, na delovno mesto pomočnika komandirja. Po slabem letu je bil na isti enoti imenovan za namestnika komandirja, 1. januarja 1989 pa je bil premeščen na Postajo milice Maribor Center, torej spet na Vošnjakovo ulico 1.

Leta 1990 so bile na območju Maribora spet ukinjene občine, s tem pa tudi postaje milice. Ustanovljena je bila samo ena postaja milice na območju mesta Maribor, in sicer Postaja milice Maribor, s sedežem na Vošnjakovi 1, v okvir njenega delovanja pa so spadali oddelki milice Tabor, Tezno in Rače. Takrat je bila to največja postaja milice v Sloveniji, saj je skupaj z oddelki štela več kot 230 zaposlenih. Marjan Vrbnjak je bil takrat, in sicer 5. julija 1990 imenovan za pomočnika komandirja PM Maribor in je tako še naprej delal na Vošnjakovi 1. Za namestnika komandirja PM Maribor je bil imenovan 1. marca 1992. V tem času je začela veljati nova zakonodaja in postaje milice so se preimenovala v policijske postaje.

1. januarja 1994 je bil Marjan Vrbnjak imenovan za VD komandirja PP Maribor, 1. februarja 1994 pa ga je Skupščina občine Maribor imenovala za komandirja PP Maribor.

Po izvedbi projekta Javna varnost, 1. aprila 1996, po katerem sta bili na območju Maribora ustanovljeni dve policijski postaji s splošnim delovnim področjem, je bil Marjan Vrbnjak imenovan za komandirja Policijske postaje Maribor I, s sedežem na Vošnjakovi 1. To delo je opravljal do konca leta 1999, 1. januarja 2000 pa je bil premeščen na PU Maribor, v Sektor uniformirane policije, najprej na delovno mesto policijskega inšpektorja na Oddelku za cestni promet, nato pa za vodjo tega oddelka. Upokojil se je oktobra 2012.

Marjan Vrbnjak je za svoje delo prejel številna odlikovanja v MNZ, milici in Policiji. Je aktivni udeleženec osamosvojitvenih procesov in osamosvojitvene vojne. Za zasluge v tem času ga je predsednik RS dr. Janez Drnovšek leta 2004 odlikoval z državnim priznanjem častni znak svobode Republike Slovenije.

Fotografija 72: Neznani avtor. Marjan Vrbnjak. Hrani Marjan Vrbnjak.

Tudi Marjan Vrbnjak je prejemnik najvišjega državnega odlikovanja – častnega znaka svobode Republike Slovenije.

Fotografija 73: Neznani avtor. Marjan Vrbnjak. Hrani Marjan Vrbnjak.

Drago Peklar

Komandir od decembra 1999 do novembra 2004

Kot miličnik pripravnik je svojo delovno pot začel na PM Lenart 1. julija 1979, kjer je hitro postal VVO. Proti koncu leta 1982 je bil premeščen na delovno mesto vodje intervencijske skupine pri Stalni službi UJV Maribor. Leta 1986 je postal pomočnik komandirja na OM Kungota, kjer je bil do leta 1988, ko je bil premeščen na OM Tezno na delovno mesto pomočnika komandirja. Leta 1991 je bil premeščen na PM Maribor na delovno mesto pomočnika komandirja, od tam pa leta 1992 na delovno mesto komandirja PP Lenart, kjer je služboval do konca leta 1994. Od decembra 1994 pa do konca novembra 1999 je opravljal dela in naloge inšpektorja na UNZ Maribor, Referat za varnost cestnega prometa. Od 1. decembra 1999 pa vse do 30. novembra 2003 je opravljal dela in naloge komandirja na PP Maribor I. Od 1. decembra 2003 pa vse do upokojitve 1. avgusta 2014 je opravljal dela in naloge vodje Sektorja uniformirane policije na PU Maribor.

Fotografija 74: Neznani avtor. Drago Peklar. Hrani Drago Peklar.

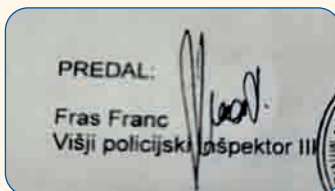

Fotografija 75: Neznani avtor. Drago Peklar prejema priznanje ob dnevu policije. Hrani Drago Peklar.

Franc Fras

Komandir od novembra 2004 do julija 2007

Rojen je bil 11. marca 1958, po osnovni šoli pa je končal srednjo grafično šolo v Ljubljani. Zatem je bil tri leta zaposlen v ČGP Večer. Leta 1981 se je zaposlil v takratni milici in v Mariboru končal šolo za miličnike. Kot pripravnik je delal na PM Slovenska Bistrica. Konec leta 1982 je bil premeščen na PMM Šentilj, kjer je delal do leta 1991, ko je začel obiskovati VŠNZ. Pridobil si je naziv pravnik notranjih zadev. Naslednja štiri leta je delal na OMP Jurij, najprej kot pomočnik komandirja in nato kot komandir. Leta 1995 je bil kot pomočnik komandirja razporejen na PP Maribor I. Ko je leta 1998 končal pravno fakulteto v Ljubljani in si pridobil naziv diplomirani univerzitetni pravnik, je bil imenovan za komandirja PP Slovenska Bistrica. Od leta 2005 je kot komandir vodil kolektiv PP Maribor I na Vošnjakovi ulici. Leta 2008 je kot policijski inšpektor napredoval in bil razporejen v Službo direktorja na PU Maribor. Leta 2013 se je kot višji policijski inšpektor 1 upokojil.

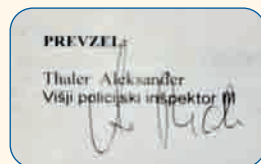

Fotografija 76: Neznani avtor. Franc Fras. Hrani Franc Fras.

Aleksander Thaler

Komandir od julija 2007 do oktobra 2017

Policijsko kariero je začel na PP Ljubljana Center, kjer je opravljal vse naloge policista, od pripravnika, vodje patrulje, vodje policijskega okoliša do policista kriminalista v lokalni kriminalistični skupini (LKS). Leta 1997 je bil premeščen na PP Maribor II, nato pa je ob koncu leta začel delati kot kriminalistični inšpektor v takratni skupini za težje premoženjske delikte na Uradu kriminalistične službe (UKS) UNZ Maribor. Po več letih delovanja na področju kriminalitete je konec leta 2005 začel delati kot inšpektor na oddelku splošnih policijskih nalog, v Sektorju uniformirane policije PU Maribor. Leta 2007 je prevzel vodenje PP Maribor I, kjer je delo komandirja opravljal več kot 10 let. Leta 2017 je postal vodja Sektorja uniformirane policije, ki ga je vodil vse do imenovanja za direktorja PU Maribor. Direktor PU Maribor je bil od 1. julija 2019 do 12. maja 2021. Danes opravlja naloge višjega policijskega svetnika v vodstvu policije Generalne policijske uprave.

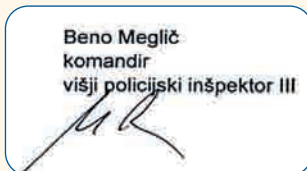

Fotografija 77: Neznani avtor. Aleksander Thaler. Hrani Aleksander Thaler.

Beno Meglič

Komandir od oktobra 2017 do oktobra 2019

Po končani Srednji policijski šoli v Tacnu leta 1993 je karierno pot začel kot policist na Policijski postaji Sežana in jo nadaljeval na Policijski postaji Šmarje pri Jelšah in Policijski postaji Ptuj. Med letoma 1996 in 2004 je bil pripadnik Posebne policijske enote. Med letoma 2004 in 2005 je delal kot višji policist – kriminalist na Policijski postaji Ormož in se nato kot višji kriminalist zaposlil v Skupini za mladoletniško kriminaliteto Oddelka za splošno kriminaliteto Sektorja kriminalistične policije PU Maribor. Leta 2006 je poklicno pot nadaljeval v Službi direktorja na Policijski upravi kot policijski inšpektor na Oddelku za notranje preiskave in nadzor. Leta 2010 je prevzel vodenje Policijske postaje za izravnalne ukrepe Maribor, ki jo je vodil vse do leta 2017, ko je prevzel vodenje Policijske postaje Maribor I. Leta 2019 je prevzel vodenje Sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Maribor, ki ga je vodil vse do leta 2023, ko je prevzel funkcijo direktorja Policijske uprave Maribor.

Fotografija 78: Neznani avtor. Beno Meglič. Hrani PP Maribor I.

Jani Polič

Komandir od oktobra 2019 do marca 2022

Po končani kadetski šoli se je leta 1994 zaposlil na takratnem policijskem oddelku Tabor, kjer je opravljal vsa dela policista, vodje patrulje in policista kriminalista. Po končanem študiju je nekaj časa opravljal dela višjega kriminalista na oddelku za gospodarsko kriminaliteto SKP PU Maribor, zatem pa je bil osem let pomočnik komandirja na PP Maribor I, in sicer za področje kriminalitete. Med letoma 2014 in 2019 je bil komandir PP VSPK, nato pa vse do leta 2021 komandir PP Maribor I. Med letoma 2021 in 2022 je bil komandir PMP Gruškovje. Nato je januarja 2023 prevzel vodenje oddelka za splošne naloge na SUP PU Maribor. Od oktobra 2023 vodi OKC PU Maribor.

Fotografija 79: Neznani avtor. Jani Polič. Hrani PP Maribor I.

Simon Belšak

Načelnik od marca 2022

Karierno pot je začel 3. septembra 2001 na PP Postojna, kjer je po šestih mesecih opravil strokovni izpit in nato do 31. oktobra 2004 na PP Postojna opravljal naloge policista, pretežno v patrulji. 1. novembra 2004 je bil premeščen na PU Maribor, PP Maribor I, kjer je do leta 2013 opravljal naloge v prometni, nato pa v prometno intervencijski patrulji. 1. junija 2013 je bil premeščen na PP Maribor II, na delovno mesto pomočnika komandirja, pristojnega za področje prekrškovnih zadev, kjer je naloge opravljal do 1. aprila 2016, ko je bil premeščen na PP Maribor I, na delovno mesto pomočnika komandirja, pristojnega za širši spekter splošnih policijskih nalog – javni red in mir. 1. decembra 2017 je bil premeščen na Sektor uniformirane policije PU Maribor na Oddelek za splošne policijske naloge, kjer je opravljal naloge samostojnega policijskega inšpektorja ter bil zadolžen za področje nasilja v družini, sodelovanja s Centrom za socialno delo, področje varnostnih služb, policijskega dela v skupnosti oziroma preventive, policijske asistence, prekrškov v zvezi z Zakonom o omejevanju porabe alkohola itd. Na predlog direktorja PU Maribor mag. Aleksandra Thalerja je bil 9. avgusta 2019 imenovan za komandirja PP Maribor II. 14. marca 2022 je bil na predlog direktorja PU Maribor mag. Donalda Rusa premeščen za načelnika na PP Maribor I, kjer to delovno mesto zaseda še danes.

Simon Belšak, mag.
načelnik
višji policijski inšpektor II

Fotografija 80: Tatjana Breznik. Simon Belšak. Hranita PP Maribor I in Simon Belšak.

V.

**Zapis spominov
in prikaz
nekaterih dogodkov
skozi fotografije**

Skozi zapis spominov posameznih komandirjev je prav tako razvidno, s čim so se na tej postaji ukvarjali.

Spomini Branka Bračka

Z osmimi leti na čelu takratne Uprave za notranje zadeve (UNZ) sem morda celo rekorder med vsemi, ker pozneje, več let za meno, načelnikov ni bilo več, policija je dobila direktorje.

Pri meni se je vse začelo že davnega leta 1966, svoj mariborski mandat pa sem končal konec leta 1973. Decembra 1966 sem dobil prvo odločbo o imenovanju na položaj načelnika Uprave za notranje zadeve v Mariboru. To odločbo mi je izdal Mestni svet mesta Maribor, pozneje pa sem dobil še odločbo RSNZ o postavitvi za načelnika UNZ Maribor. Že na začetku sem bil torej kar dvakrat potrjen, kar je obetalo obojestransko podporo.

Dogajanje v tistem času je bilo zelo pestro. Leta 1966 je prišlo do znamenitega Brionskega plenuma, katerega zaključki so močno vplivali tudi na organizacijo in delo organov za notranje zadeve.

Uprava za notranje zadeve je bila zelo kompleksen organ, katerega organizacijska struktura je bila zaradi sklepov omenjenega plenuma deležna velikih sprememb. V UNZ so bile kot notranje organizacijske enote vključene državna varnost, milica, kriminalistična služba, upravne notranje zadeve in zapori. Potem, v naslednjih letih, pa je začelo marsikaj odpadati. Najprej državna varnost, ki je bila kot mariborska izpostava vključena v službo državne varnosti pri RSNZ, nato upravne notranje zadeve, ki so postale del občinske uprave v Mariboru, in končno še zapori, ki so prišli v sestav Republiškega sekretariata za pravosodje. Ko smo bili precej oskubljeni, pa je nastala Uprava javne varnosti v Mariboru, ki ni bila več organ mestnega sveta, ampak je spadala v sestav RSNZ v Ljubljani.

Nismo pa samo izgubljali nalog in pristojnosti. Po letu 1966 so republike takratne Jugoslavije prevzele nadzor nad prehajanjem državne meje. Prejšnje Poverjeništvo za nadzor prehajanja državne meje v Mariboru, ki je spadalo v zvezno pristojnost kot zunanja enota Zveznega sekretariata za notranje zadeve, je bilo razformirano, njegove naloge in delavce pa je prevzela UJV v Mariboru v obliki mejne službe.

Organizacijske spremembe, ki sem jih že opisal, so vodile tudi do obsežnih kadrovskih sprememb. Prišlo je do velikega odpuščanja delavcev, zlasti v službi dr-

žavne varnosti, pa tudi drugih. Najbolj je bila prizadeta partizanska generacija v ONZ, ki je to dokaj mirno sprejela, čeprav je šlo večinoma za mlajše ljudi, od katerih mnogi še niso prekoračili 40 let.

Po teritoriju smo v tistih letih močno prekašali današnjo policijsko upravo. Naše območje se je raztezalo od Črne na Koroškem do Središča ob Dravi. Po številu obravnavanih zadev (KD, prekrški, prometne nesreče itd.) smo bili takoj za UJV v Ljubljani, če upoštevamo še mejne zadeve, pa pred njo. Uspešnost raziskovanja KD je bila na zavidljivi ravni in je presegala republiško povprečje.

Prostorsko je bila UJV precej zanemarjena. Na Maistrovo 2 ni bilo mogoče namestiti vseh služb. Zato so imele skupne službe sedež na Partizanski cesti, prostore pa smo imeli še drugje, na primer na Slovenski ulici. Zgradba na Maistrovi 2 sprva ni bila namenjena poslovni dejavnosti. V prvem in drugem nadstropju ni bil po hodniku mogoč prehod iz enega v drugi del zgradbe. Zato smo se lotili temeljite prenove. Uredili smo prehode v vseh nadstropjih, nadgradili zgradbo za eno nadstropje, v kleti smo z adaptacijo pripravili prostore za pridržanje in tudi manjši bife. Vhod v zgradbo je bil z varnostnega vidika neprimeren. Preuredili smo ga tako, da smo pridobili prostor za sprejem strank in zagotovili nadzor stalne službe nad vstopanjem v zgradbo. Zaradi tega je bilo treba tudi stalni službi (danes OKC) s preureditvijo zagotoviti primerne prostore in opremo za delovanje.

Investiranja s tem še ni bilo konec. Ker milica ni imela ustreznih prostorskih pogojev za delovanje, smo zgradili novo PM (zdaj PP) Maribor na lokaciji pri sodišču. Še prej je bila zgrajena PM v Ravnah na Koroškem. Izvedenih je bilo tudi več drugih adaptacij za potrebe PM in OM. Omeniti je treba še dograditev prostorov za prometno milico in mehanično delavnico na Cesti proletarskih brigad.

Stanje zgradb na mejnih prehodih prav tako ni bilo zadovoljivo. Zato smo zgradili nov mejni prehod na Holmcu, ki je bil med 10-dnevno vojno uničen, večkrat smo preurejali mejni prehod v Šentilju (stari mejni prehod), pri čemer smo morali v soglasju z zvezno skupščino v Beogradu in avstrijskim parlamentom spremeniti del poteka državne meje. Nekaj gradbenih preureditev smo izvedli tudi na drugih mejnih prehodih.

Kadrovske vrzeli smo zapolnjevali z mlajšimi sodelavci, ki smo jih pridobivali iz enot milice in takratne Višje pravne šole v Mariboru. Ko smo se kadrovsko okrepili, smo lahko priskočili na pomoč UJV Celje (načelnik milice in načelnik kriminalistične službe), pozneje pa še UJV Murska Sobota.

V operativnem delovanju so nam največ težav povzročale stalno prisotne grožnje z diverzantskimi akcijami zlasti s strani hrvaške politične emigracije. Zaradi njih smo morali neprestano „zaostrovati“ kontrolo na mejnih prehodih in na mednarodnih vlakih ter v obmejnem pasu. Kljub temu je predvsem zaradi pomanjkljivega nadzora graničarjev v letu 1972 prišlo do vdora 19-članske ustaške diverzantske skupine na območju Mute.

Veliko dosežkov pa tudi težav se je stlačilo v sedem let mojega „načelovanja“. Poudariti moram, da so bili spodbudni rezultati in uspehi doseženi zaradi dobre ekipe ožjih sodelavcev in prizadevanj celotnega kolektiva UJV in vseh enot milice. Po sedmih letih sem se poslovil od Maribora in svoje delo nadaljeval v Ljubljani kot republiški podsekretar in načelnik uprave javne varnosti v RSNZ.

Spomini Andreja Kačiča

Postaja milice na Vošnjakovi I Maribor je začela delovati 28. novembra 1973. V to zgradbo so se preselile enote Postaje milice Maribor s Cankarjeve ulice, z oddelkom prometne milice mesta Maribor in oddelkom milice Maribor Center z Gosposvetske ceste.

Potreba po odprtju nove postaje je bila načrtovana na dan praznika dneva republike, vendar vsa dela še niso bila končana. Še isti dan zjutraj, pred odprtjem, so asfaltirali okolico zgradbe, tako da je bil asfalt med odprtjem še vroč. Miličniki v postroju so čutili toploto asfalta, zaradi česar so se pogosto prestopali. Odprtje nove zgradbe je potekala v skladu s predvidenimi protokoli. Prisotnih je bilo več funkcionarjev občine in Uprave za notranje zadeve, med drugim tudi takratni državni sekretar za notranje zadeve tov. Marjan Orožen. Ob postrojenju miličnikov (na vročem asfaltu) sem tov. Orožnu predal raport – poročilo o postrojenju miličnikov oddelka milice Center.

V pritličju zgradbe je bila organizirana dežurna služba, v kletnih prostorih so bili prostori za pridržanje. V enoti je bila organizirana tudi intervencijska skupina, ki je delovala na širšem mestnem območju. OM Center je imel svoje nove in lepe prostore v drugem nadstropju. V nadaljnjih letih pa so se pokazale tudi številne tehnične napake in funkcionalne pomanjkljivosti. Največja težava je bila v tem, da dežurna služba ni imela pregleda nad vstopanjem ljudi v zgradbo niti nad dvoriščem in okolico stavbe. Manjkalo je videonadzor, kar pa se je rešilo veliko pozneje.

Na oddelku milice Center je bilo zaposlenih okoli 20 miličnikov, ki so opravljali vse naloge milice od vzdrževanja javnega reda in miru do odkrivanja kaznivih dejanj.

Spomini Hinka Franka

PM Maribor je bila vedno odskočna deska za zasedbo najodgovornejših delovnih mest v milici. Tako na območju UNZ kot tudi širše po sosednjih UNZ in RSNZ. Na PM Maribor so prihajali številni mladi inšpektorji, ki so končali šolanje in so se na PM „kalili“, ker bila je to največja postaja v Sloveniji in druga največja v takratni Jugoslaviji. Pred njo je bila le Postaja milice v Nišu (mesto v Srbiji).

Zelo pomembno vlogo pri tem, da je bila zgrajena postaja na Vošnjakovi ulici, ima takratni načelnik UNZ Branimir Bračko, ki je prepričal odgovorne na Skupščini občine Maribor in RSNZ, prav tako je zbiral denar. Največ denarja je zagotovila skupščina občine Maribor, nekaj tudi RSNZ, pa Zavarovalnica Maribor, ki je odkupila staro stavbo milice na Cankarjevi ulici.

Spominja se tekmovanja vojske tako imenovanih Vseh armijskih iger Jugoslavije leta 1977 ali 1978, ko se je mesto Maribor spremenilo v eno samo veliko vojašnico. Vojske je bilo veliko tudi na Ptuj, Slovenski Bistrici in drugih okoliških krajih, kjer so potekala tekmovanja. Tako so se miličniki ukvarjali le z zagotavljanjem varnosti vojakom, pri čemer pa brez težav ni šlo. Varnostne službe vojske, ki jih je bilo v Maribor v tem času zelo veliko, so imele obilico dela, pri čemer so se odzvale na vsako malenkost. Spominja se, da je bila težava, ker je domnevno nekdo polil z vodo oficirja JLA. Čeprav niso ugotovili, ali je šlo za namerno dejanje ali pa je nekdo le zalival rože na balkonu, so varnostne službe JLA zahtevale določene dodatne dejavnosti miličnikov. Vodja vojaške varnostne delegacije je bil polkovnik Škarica, ki je bil med služenjem vojaškega roka Hinka Franka v Titovi gardi v Beogradu v njegovi enoti poročnik. Postaja je dobila tudi armijsko plaketo kot spomin na uspešno varovanje omenjenih iger.

Ko je odhajal s postaje na UNZ, je bil v bolnišnici, to je bilo konec leta 1978. Zato sta šele konec januarja 1979 z Milovičem opravila uradno primopredajo. Milovič je bil takrat njegov namestnik, tako da večjih težav s primopredajo ni bilo. V resnici je postajo predal že prej, in sicer decembra 1978, ne konec januarja 1979.

Pove tudi, da se nikoli ni strinjal, da so otroke „strašili“ z miličniki, kar je povedal tudi v enem izmed svojih zadnjih intervjujev z novinarjem Večera.

Konča pa z besedami: „Če bi bil še enkrat mlad, bi izbral isto pot. Delal in živel sem z izvrstnimi delovnimi tovariši, prijatelji v težkih in prijetnih trenutkih. Malo manj bi se razdajal službi in nekaj več družini.“

Spomini Danila Miloviča⁸

Danilo Milovič je zapisal, da se je v milici najboljše počutil, ko je opravljal naloge vodje varnostnega okoliša. In to zaradi vsakodnevnih stikov z ljudmi in samostojnega dela. Najtežje mu je bilo, ko je bil komandir oddelka milice. Obseg dela je bil izjemno širok, delo pa je moral organizirati kljub pomanjkanju kadra. Vse pa se je dalo postoriti zaradi izjemno tovariških odnosov med sodelavci. Vsi so se zavedali tudi svoje odgovornosti do dela in do zagotavljanja varnosti ljudem. Ko je opravljal naloge komandirja, so v družbi nastopile spremembe in po Titovi smrti so družbo pretresli še kosovski dogodki.

Mariborsko območje ima tudi nekatere posebnosti, ki so jih morali miličniki pri svojem delu upoštevati. Predvsem je na varnostne razmere vplivala bližina državne meje z Avstrijo in največji mednarodni mejni prehod Šentilj. Že od nekdaj so ljudje z vseh koncev sveta legalno in nelegalno prestopali državno mejo. Zato je lega Maribora zahtevala tudi posebne organizacijske napore prometnih miličnikov.

Delo miličnikov je postajalo iz leta v leto bolj profesionalno in strokovno. Napredek sta prinesli predvsem višja in visoka šola, ki jo je končalo vse več miličnikov. Tako so imeli vsi komandirji postaj milice visoko izobrazbo.

Spomini Borisa Žunka

V letih, ko je vodil enoto, je upravljal tudi finančna sredstva, saj je sredstva za materialno poslovanje enote zagotavljala Občina Maribor. Čeprav je imel zagotovljena sredstva, so bile večje investicije v tistih letih prepovedane. Zato mu je uspelo obnoviti le govorilnice, namestiti rolo vrata na glavni vhod dvorišča in garaže ter zgraditi nadstrešek nad boksi službenih psov. Je pa v letu 1988 prejel prvi računalnik na takratni UJV Maribor, pa še ta ni bil popolnoma nov. V enoti se je med kurilno sezono zgodil tudi izredni dogodek. V kletnih prostorih je namreč prišlo do eksplozije. Poleg poškodovanih cevi ogrevalnega sistema, ki je bil speljan iz Hotela

⁸ Povzeto po časopisnem članku Najtežje komandirstvo, 1989.

Turist, je prišlo tudi do poškodovanja objekta. Kletne prostore in prostore za pridržanje so nato obnovili ter zamenjali vrata. Spomni se, da so nekateri vodilni delavci UNZ takrat razmišljali celo o sabotaži, čeprav je v resnici šlo zgolj na nenaklepni izredni dogodek. Vsa leta je zaradi ravne strehe stavbe zamakalo stene sejne dvorane in samskih sob, vendar strehe v tistem času niso popravili.

Enota, ki jo je vodil, je štela okoli 100 zaposlenih. Po zaključku vojaške akademije je bil skoraj leto dni njegov pomočnik Marko Pogorevc, ki je bil pozneje generalni direktor slovenske policije. Njegov pomočnik je bil po zaključku višje šole tudi Jurij Ferme. Njegova žena Mira Ferme pa je bila v istem času najprej miličnica in nato stalna dežurna v isti enoti.

V zgradbi sta domovali še dve enoti, in sicer PPMM Maribor in PM Pobrežje. Vozni park je bil maloštevilen in slab. Ker je imel omejena finančna sredstva, je od Inšpektorata milice prevzel službeni osebni avtomobil znamke VW Jetta. Vozilo je bilo predvideno za odpis. Dal jo je popraviti in obnoviti, tako da je imel zatem eno boljših vozil na območju UNZ.

Vodil je najštevilčnejšo enoto v okviru UNZ, pa tudi varnostnih dogodkov je bilo veliko. Zato je pisarna v zgradbi na Vošnjakovi ulici postala njegov drugi dom. Za varovanje so bile zahtevne predvsem različne športne in kulturne prireditve. Ena od takih je bilo vsakoletno prvomajsko srečanje delovnih ljudi Maribora v Bresternici. Zaradi različnih glasbenih dogodkov in prazničnih dni se je tam zbralo več tisoč ljudi iz Maribora in njegove okolice. Izjemnega pomena pa je bila tudi slovesnost v parku pred Prvo gimnazijo, kjer je bil odkrit spomenik Rudolfa Maistra. Mariborčani so si tega več let želeli in pričakovali. PM Maribor je bila prva postaja, ki je leta 1988 dobila računalnik, ki so počasi zamenjali pisalne stroje.

Spominja se, da ga je prejšnji komandir seznanil, da ima v 2. nadstropju stavbe, na koncu hodnika, na levi in desni strani⁹, pisarni v uporabi obveščevalna služba JLA. Uslužbenci JLA so dnevno prihajali v svoje delovne prostore. V največ primerih so bili v civilnih oblačilih, le kadar so imeli posebne naloge, so bili v uniformi. Ista služba je imela svoje prostore tudi na dvorišču zgradbe, vendar je JLA kmalu zatem, ko je prevzel vodenje enote, te prostore predala Teritorialni obrambi Občine Maribor. Od tedaj je TO v teh prostorih skladiščila orožje in strelivo. Odgovorna oseba TO je bil Branko Posarič.

⁹ To sta bili pisarni številki 304 in 305 (Zapisnik o primopredaji poslov komandirja Oddelka milice Maribor med Štefanom Kolmanom in Matkom Hožjanom, št. 01-z/71-80, 30. julij 1980)

V začetku leta 1990 so začeli uslužbenci JLA razlagati, da je najemnina pisarn na postaji milice previsoka, zaradi česar se bodo vrnil v vojašnico Vojvode Mišiča. Več kot jasno je bilo, da je bil to le njihov izgovor. To je bilo namreč prav v času, ko je JLA orožje TO prevzela v svoja skladišča znotraj vojašnic. Na postaji milice so nenadoma izpraznili pisarni in odšli. Odšel pa je tudi on, in sicer na inšpektorat milice, kjer je zasedel delovno mesto inšpektorja za državno mejo in tujce.

Spomini Stanislava Mlakarja

Delo komandirja Postaje milice Maribor in pozneje Policijske postaje Maribor sem opravljal od 12. julija 1990 do 31. decembra 1993. Na omenjeno delovno mesto sem bil napoten s Policijske postaje Slovenska Bistrica 1. maja 1990.

Na novo delovno mesto je bil imenovan šele 12. julija 1990, saj njega in namestnika komandirja Miroslava Breznika niso želeli potrditi v Družbeno političnem zboru Skupščine občine Maribor. Razlog je bil, ker sta bila v preteklosti člana zveze komunistov. Po sestanku vodstva UJV Maribor s predsednico Skupščine občine Maribor Magdaleno Tovornik so ju le imenovali.

Takrat so se v Mariboru reorganizirale tudi enote milice. Iz večjega števila postaj je nastala Postaja milice Maribor z oddelki Tabor, Tezno in Rače. V zgradbi na Vošnjakovi 1 pa je delovala Postaja prometne milice mesta Maribor.

Postaja milice Maribor je imela ob ustanovitvi okoli 60 miličnikov (združitve PM Rotovž in PM Pobrežje), 1. januarja 1991 pa se je število miličnikov še povečalo za okoli 20, saj je bila Intervencijska skupina, ki je do takrat delovala pri Stalni službi UJV Maribor, razporejena na to enoto. Intervencijska skupina je delovala le na območju Občine Maribor, kot tretji član skupine pa jo je sestavljal tudi vodnik službenega psa iz takratne Skupine vodnikov službenih psov Maribor.

Oddelek milice Tabor je štel okoli 65 miličnikov, Oddelek milice Tezno okoli 50 in Oddelek milice Rače okoli 20 miličnikov.

V objektu Vošnjakova 1 je bil tudi prostor, namenjen vojaški obveščevalni službi, v zgornjem nadstropju pa so bile samske sobe. Na dvorišču so bili ob parkirnih prostorih tudi boksi za službene pse ter skladišče za orožje in opremo Teritorialne obrambe. Prostor je bil tudi za naš službeni čoln, ki se je uporabljal za nadzor na reki Dravi. Priložena je fotografija namestnika komandirja Miroslava Breznika ob tem čolnu (arhiv PPP Maribor).

V okviru postaje in oddelkov milice je bilo zelo malo službenih avtomobilov, še posebej pa je bila težava z intervencijskimi vozili. Imeli so jih (IMV kombi) je le štiri. Še posebej je bila to težava ob varovanju nogometnih tekem v Ljudskem vrtu. Vodenje in varovanje teh prireditev je bilo takrat večinoma prepuščeno kar tej policijski enoti.

V času vojne za Slovenijo je bilo v zgornje prostore in dvorano objekta nameščenih okoli 120 rezervnih policistov. Na postaji je potekalo veliko operativnih nalog. Še posebej izstopata pridržanje in razorožitev dveh avtobusov zveznih policistov, ki so bili iz Beograda namenjeni na Šentilj. Ko je bila razglašena nevarnost zračnih napadov na Maribor, smo se vsi za 36 ur preselili na rezervno vojno lokacijo v Lovski dom Kamnica. Na postaji sta ostala le dežurni in trije policisti. Postaja je bila glavna operativna točka in operativni prostor, kjer so se izvajale pomembne naloge.

Leta 1992 je bila Policijska postaja Maribor izbrana za izvajanje pilotnega projekta Lokalna kriminalistična skupina. Skupina policistov, ki jo je vodil Danijel Lorbek, se je v civilni obleki in v uniformi po svoji presoji in svojem razporedu službe ukvarjala s serijami kaznivih dejanj in bolj zapletenimi kaznivimi dejanji. Ta projekt je bil podlaga za poznejšo ustanovitev LKS po vseh policijskih postajah s splošnim delovnim področjem.

Spomini Mirka Ploja

Julija 1973 je bil med tem, ko je obiskoval Srednjo strokovno šolo za notranje zadeve v Tacnu pod Šmarno goro, na enomesečni počitniški praksi na Postaji milice (PM) Maribor. Sedež enote je bil tedaj na Cankarjevi ulici. Kadete sta sprejela komandir Srečko Budihna in pomočnik komandirja Ivan Štiftar, ki jih je potem peš vodil skozi park do Trubarjeve ulice 19, kjer je bil samski dom milice. Nastanil jih je po sobah. Stanoval je skupaj s kadetom Vilijem Hazlom. Zatem jih je popeljal še do hotela Turist, kjer so se med prakso prehranjevali. Bili so v uniformi, pri sebi pa so morali imeti tudi šolsko izkaznico, ki so jim jo izdali v šoli.

Slika 24: Šolska izkaznica, podpisala razredničarka Barica Krajnc

Več kot očitno je, da je prav tega leta potekala gradnja nove stavbe na Vošnjakovi ulici za potrebe zaposlenih na PM Maribor. Gradbišča ali karkoli glede pričakovanj novih delovnih prostorov in s tem boljših delovnih razmer na PM oziroma med sodelavci ni slišal. Čeprav je gradnja potekala dobesedno za njegovim hrbtom, medtem ko je bil na zajtrku, kosilu ali večerji, tega ni zaznal. To je tudi razumljivo, saj je bil star 16 let. Po drugi strani pa se še danes spomni imena in priimka natakarice, ki je kadete stregla v Hotelu Turist.

Leta 1974 je kot miličnik pripravnik začel delati na Oddelku milice (OM) Tezno. Takrat je bila zgradba PM Maribor že „pod streho“ čeprav strehe dejansko sploh nima oziroma ima ravno streho, kot si jo je v tistih letih zamislil projektant. Istega leta, natančneje 1. februarja 1974, so prag stavbe na Vošnjakovi ulici prestopile prve tri miličnice Ljudmila Trstenjak, Marija Fišer in Nada Mlakar. Ker je bil takrat ravno pustni čas, ljudje na ulici niso vedeli, ali so to „prave“ miličnice ali so se le tako lepo našemile. V podjetju Moda v Ljubljani so jim sešili prve uniforme. Tako lepe, v uniformi, so se pokazale ljudem. Odzivi tako moških kot žensk so bili različni, eni so jih občudovali, drugi so se čudili. A ne glede na vse to so pogumno nadaljevale svojo poklicno pot.

Ob nastopu službe so se morali fotografirati za službeno izkaznico, vojaško knjižico, vozniško dovoljenje, osebno izkaznico ... In to je njegova prva fotografija.

Fotografija 81: Prva fotografija za osebne in službene potrebe, 1974. Hrani Mirko Ploj.

Čeprav nikoli ni bil z odločbo razporejen na Postajo milice Maribor, je pogosto zahajal v te prostore. Največkrat kot miličnik Oddelka milice (OM) Tezno. Osebe, za katere so odredili pridržanje, so namreč vozili in nameščali v prostore za pridržanje na PM Maribor. Največkrat so v tej enoti izpolnili tudi uradni zaznamek o pridržanju. Velikokrat je bil kot miličnik spremljevalec odrejen v intervencijsko skupino, ki je imela sedež na Vošnjakovi. Intervencijsko skupino so vodili starejši izkušeni policisti. Spomni se Ostrža, Jerenca, Pregarca, Ljuba Levačiča, Valeria Pečnika ... in voznikov intervencijskega vozila Ivana Rehaka, Nikole Kuprešaka, Stojana Brkića, Jožeta Pogelška, Dragoljuba Putnika, Milana Portirja ... Predvsem v nočnem času sta bila izmenično v intervencijsko skupino dodeljena tudi vodnika službenih psov Vinko Marolt ali Alojz Poplatnik.

V okviru UJV Maribor je delovala organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije (ZSMS), katere aktivni član je bil, nekaj let tudi njen predsednik. Zelo dejavni so bili tudi Marjan Malek, Anton Pozvek, Valerija Pozvek ... V okviru te organizacije smo v dvorani PM Maribor organizirali prihod dedka Mraza in obdarovanje naših otrok, otrok staršev zaposlenih v okviru enot UJV Maribor. Skupaj z Valerijo Pozvek je ves dan hodil iz trgovine v trgovino, kjer sta kupovala darila za otroke glede na starost in jih potem v sejni sobi na PM zavijala. Prihod dedka Mraza je bil ena od bolj obiskanih prireditev. V okviru te organizacije smo sodelovali v številnih čistilnih akcijah, najbolj mi je ostalo v spominu urejanje okolice spomenika v Loki nad Framom, kjer so potekale priprave na pomembno republiško proslavo. Na tej enoti smo imeli tedanji miličniki (mladinci) tudi literarni krožek, ki ga je vodila profesorica slovenščine.

Najbolj neposredno se je s prostori te enote srečal leta 1975, ko so ga brez njegove vednosti in soglasja preselili iz samskega doma na Trubarjevi ulici v samsko sobo na PM na Vošnjakovi ulici. V tem času je bil razporejen k varovanju oseb in objektov na Brdo pri Kranju, kjer je začasno tudi prebival. Ko se je februarja 1976 vrnil na OM Tezno, je izvedel, da bo do nadaljnjega bival v samski sobi na PM Maribor. Kot prebivalca samskih sob se spominja le Viktorja Pilingerja in Janka Goloba.

Naslednja leta je veliko delovnih ur preživel v sejni sobi te enote, in sicer na različnih delovnih in manj delovnih sestankih, letnih konferencah, usposabljanjih, izpopolnjevanjih, predavanjih ... V tej dvorani so dobivali pomembne usmeritve in napotke za delo, sprejemali so letna poročila in letne načrte dela.

5. 1 Prikaz dogodkov skozi fotografije

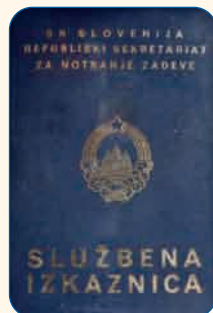
V nadaljevanju so fotografije iz časa delovanja milice in današnje policije:

Fotografija 82: Aleksander Thaler. Službena izkaznica Policije, 2000. Hrani Aleksander Thaler

Fotografija 83: Samo Klepec. Službena izkaznica RSNZ. Hrani Samo Klepec.

Fotografija 84: Igor Napast, Protestni shod spreved tovornjakov skozi Maribor, 18. 3. 1992. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 85: Boris Vugrinec, Policija – „tempirane bombe“ na Večeru, 24. 12. 1993. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 86: Dragiša Modrinjak. Milica – prometna, Maribor, 3. 3. 1971. Arhiv Večera.
Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 87: Dragiša Modrinjak, Milica,
2.4.1971. Arhiv Večera.
Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 88: Dragiša Modrinjak, Kontrola
pešcev, Glavni trg Maribor, 10. 1. 1973. Arhiv
Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 89: Dragiša Modrinjak, Milica - Franci Golob, 9. 5. 1979. Arhiv Večera.
Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 90: Neznani avtor, Milica, 29. 2. 1986. Arhiv Večera.
Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 91: Neznani avtor, Milica – miličniki, 25. 12. 1976. Arhiv Večera.
Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 92: Dragiša Modrinjak. Milica – dežurna miličnika, 4. 5. 1980. Arhiv Večera.
Hrani Večer mediji, d. o. o.

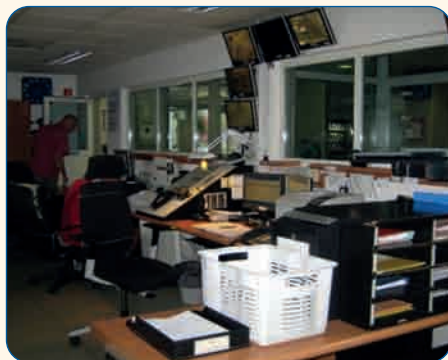
Fotografija 93: Danilo Škofič. Milica – prometna-miličnik v belem na križišču Partizanske in Titove ceste v Mariboru, 15. 7. 1986. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 94: Neznani avtor. Milica – vodnik službenega psa. 6. 11. neznano leto. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 95: Dragiša Modrinjak. Milica UJV, postaja milice, 27. 12. 1973. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

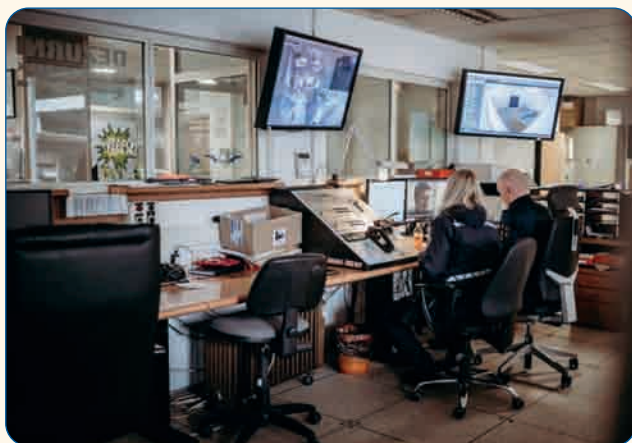
Fotografija 96: Neznani avtor. Dežurna soba PP Maribor I, 2015. Hrani Aleksander Thaler

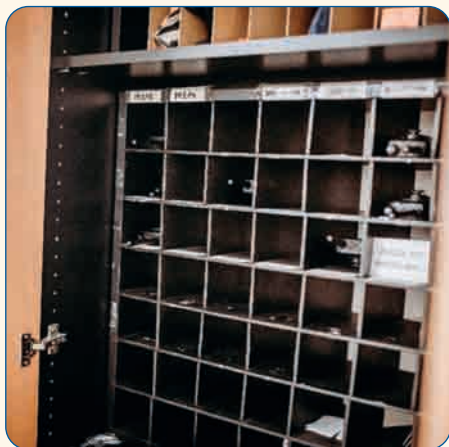
Fotografija 97: Mitja Hari. Trak dežurnega miličnika nekoč. Hrani PP Maribor I.

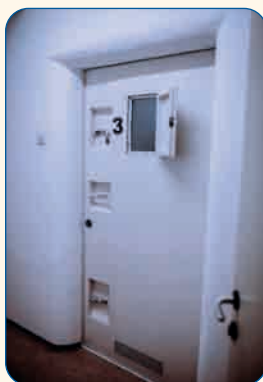
Fotografija 98: Aleksander Thaler. Znak dežurnega policista danes. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 99: Tatjana Breznik. Dežurna soba PP Maribor I, 2024. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 100 in 101: Tatjana Breznik. Prostor za zveze in svetilke, 2024. Hrani PP Maribor I.

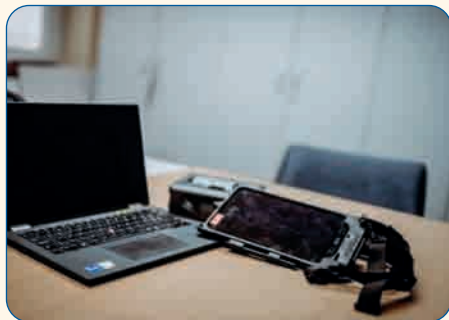
Fotografiji 102 in 103: Tatjana Breznik. Prostori za pridržanje – JRM, 2024. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 104 in 105: Tatjana Breznik. Prostori za pridržanje – KD, 2024. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 106 in 107: Tatjana Breznik. Radijska zveza nekoč in danes, 2024. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 108 in 109: Tatjana Breznik. Nekoč pisalni stroj, danes prenosni računalnik in tablica. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 110: Boris Žunko. Sponka opasača s številko. Hrani Boris Žunko.

Fotografija 111: Aleksander Thaler. CR-števila in priimek policista. Hrani Aleksander Thaler.

Fotografija 112: Dragiša Modrinjak. Čoln na reki Dravi v Bresternici, 1974. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 113: Anita Kovačič Čelofiga. Policisti pri nadzoru reke Drave v letu 2023. Hrani PU Maribor.

Prikazana so tudi vozila nekoč in danes. Sledijo fotografije „fička milice“ s službenimi registrskimi tablicami, modro lučjo in sireno, prav tako so vidni notranjost vozila, napis in znak milica. Nato pa fotografije vozila toyota corolla hybrid, ki se uporablja danes:

Fotografije 114, 115, 116 in 117: Tatjana Breznik. Fičo milice. Hrani PP Maribor I.

Fotografije 118, 119, 120 in 121: Tatjana Breznik. Službeno vozilo Policije-Toyota, 2023. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 122: Drago Lepej.
Policijsko kolo, 2015.
Hrani PP Maribor I.

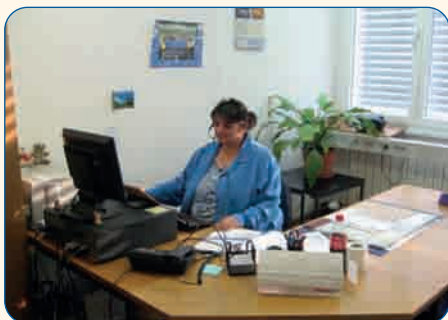
Fotografija 123: Tatjana Breznik. Policijska
električna kolesa danes, 2024 .
Hrani PP Maribor I.

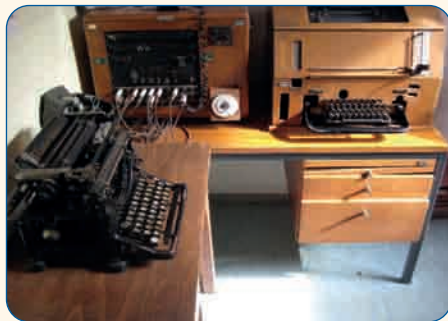
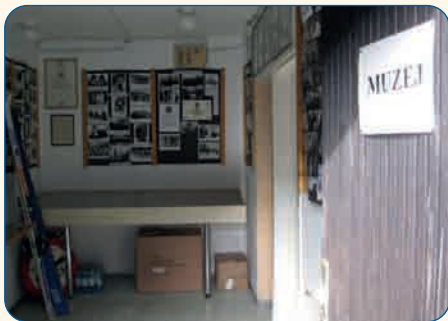
Fotografiji 124: Neznani avtor. Iva Hočevar, vodja
pisarne. Hrani Iva Hočevar.

Fotografija 125: Neznani avtor. Blanka Forstner,
vodja pisarne, 2010. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 126 in 127: Neznani avtor. Nataša Gros; Jasmina Jazbinšek (Grubelnik) pri „svojem delu“,
2010. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 128 in 129: Drago Lepej. Muzej milice na PP Maribor I, 2022. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 130: Neznani avtor. Koordinacija komandirjev mesta Maribor, maj 2017. Hrani Aleksander Thaler.

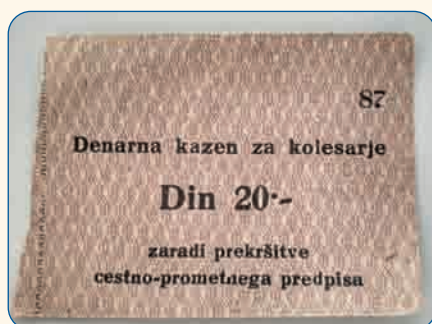
Fotografija 131: Marko Vanovšek. Maribor - Utrinek - mestno redarstvo - policija - policistka na kolesu, 2. 9. 2009. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

Fotografija 132: Igor Napast. Peš cona, policija, motorist, 1. 10. 2021. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.

[illegible]

Slika 25: Primer plačilnega naloga danes (A4 format)

Slika 26: Plačilni nalog nekoč (last Marjan Horvat)

VI.

Utrinki slovesnosti ob 50. obletnici

Šestega marca 2024 je v spominski sobi Franca Šosterja na Policijski postaji Maribor I, na Vošnjakovi ulici 1, potekala slovesnost ob 50. obletnici odprtja zgradbe. Pol stoletja je vsekakor jubilej, ki si zasluži pozornost in slovesnost. Da se skupaj spomimo in da ne pozabimo! Ta hiša je služila in še služi (pa verjamemo, da tudi bo) številnim generacijam miličnikov/policistov in jim ponuja ugodne delovne razmere. Na slovesnosti so se zbrali tisti, ki so del svojega življenja, del aktivne delovne dobe, preživel v teh prostorih kot komandirji oziroma načelniki postaje.

Gospod Bračko, ki je bil pred 50 leti načelnik UJV Maribor in je zaslužen za to, da se je Postaja milice Maribor v letu 1972/73 sploh začela graditi, se je zaradi zdravstvenih razlogov opravičil.

Ob tem jubileju je bilo izdanih 15 spominskih kovancev, vsak komandir je dobil tudi spominsko fotografijo:

Fotografiji 133 in 134: Tatjana Breznik. Spominski kovanci za nekdanje komandirje, 2024. Hrani PU Maribor.

Fotografiji 135 in 136: Aleksander Thaler. Sprednja in zadnja stran spominskega kovanca. Hrani Aleksander Thaler.

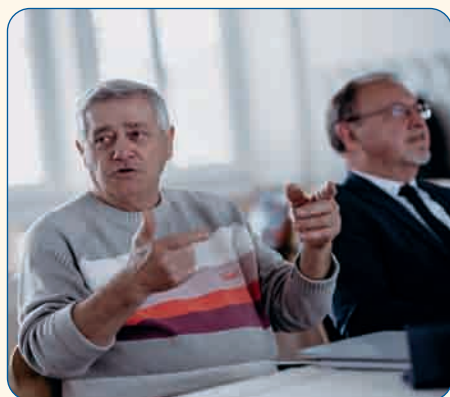
Fotografija 137: Spominski fotografiji Andreja Kačiča in Hinka Franka. Izdelal Matjaž Breznik, PU Maribor.

Fotografija 138: Tatjana Breznik. Nagovor direktorja PU Maribor, Bena Megliča. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 139: Tatjana Breznik. Moderator srečanja Mirko Ploj. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 140 in 141: Tatjana Breznik. Andrej Kačič, Matija Hozjan in Stanislav Mlakar. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 142: Tatjana Breznik, Jani Polič, Hinko Frank, Aleksander Thaler, Boris Žunko, Anita Kovačič Čelofiga (z desne). Hrani PP Maribor I.

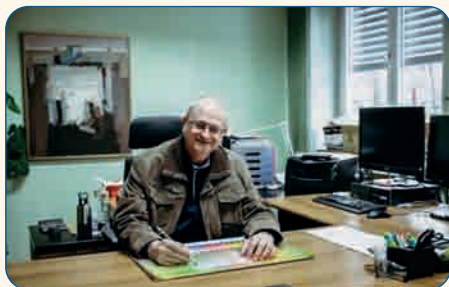
Fotografija 143: Tatjana Breznik, Franc Fras, Drago Peklar, Marjan Vrbnjak, Stanislav (z desne). Hrani PP Maribor I.

Fotografija 144: Tatjana Breznik. Skupinska fotografija v sejni sobi. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 145: Tatjana Breznik. V pisarni komandirja. Hrani PP Maribor I.

Fotografiji 146 in 147: Tatjana Breznik. „Načelnika“ Marjan Vrbnjak; Stanislav Mlakar. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 149: Tatjana Breznik. Pred spominsko sobo-„muzejem“. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 150: Tatjana Breznik. Skupinska fotografija ob znamenitem „fičku“. Hrani PP Maribor I.

Fotografija 151: Tatjana Breznik. Skupinska fotografija pred vhodom na PP Maribor I. Hrani PP Maribor I.

VABILO

Spoštovani bivši komandir/načelnik

Postaje milice/Policijske postaje

MARIBOR I

Dne 29. 11. 2023 je minilo 50 let, odkar je bila zgradba Policijske postaje Maribor I predana takratnim miličnikom in miličnicam v uporabo za potrebe njihovega delovanja. Od takrat v njej že več kot 50 let skrbimo za varnost vseh, ki se kakorkoli nahajajo v našem lepem Mariboru. Če bi stene spregovorile, bi lahko izpovedale marsikatero bridko izkušnjo, pa tudi prijetne dogodke, ki so se vrstili tekom navedenega obdobja.

Zato smo se odločili, da vas spoštovani komandirji/načelniki PP Maribor I ob visokem jubileju povabimo v goste, in sicer v sredo, 6. 3. 2024 z začetkom ob 15.30 uri, na vam vsem znano lokacijo, Vošnjakovo ulico 1 v Mariboru.

Na srečanju se bomo spomnili delovanja policijske postaje skozi celotno obdobje, si ogledali naš muzej in zelo ohranjeno starodobno motorno vozilo v miličniški barvi in opremljeno.

Prosimo vas, da nam vašo udeležbo sporočite na elektronski naslov: simon.belsak@policija.si, ali na telefonski številki (02) 220 86 31 ali 030 604 878, najkasneje do 4. 3. 2024.

Prav tako vas za potrebe izdelave posebnega zbornika ob 50. obletnici PP Maribor I naprošamo, da nam na kratko (največ ena stran A4 format) v pisni obliki sporočite glavne poudarke (okvirno število zaposlenih, posebnosti glede materialno tehničnih sredstev in opreme, morebitne reorganizacije, pomembne varnostne dogodke) obdobja vašega vodenja policijske enote in ga pošljete na zgornji e-naslov.

Sporočamo vam, da je parkirno mesto za vas zagotovljeno na dvorišču policijske postaje.

V pričakovanju našega skupnega druženja vas vse lepo pozdravljam.

Maribor, 6. 2. 2024

Simon Belšak, mag.
načelnik

Slika 27: Vabilo na počastitev 50. obletnice PM Maribor I

VII.

Zaključek

Nova stavba milice v središču Maribora se je začela graditi leta 1972 na vogalu Vošnjakove in Sodne ulice oziroma na stičišču sodne palače in Zavoda za prestanje kazni zapora Maribor ter Zdravstvenega doma Maribor in je bila prva stavba v mestu Mariboru, ki se je namensko zgradila za potrebe milice.

Investitor je bila skupščina občine Maribor, del investicijskih sredstev pa je prispeval tudi Republiški sekretariat za notranje zadeve. Projektant in izvajalec del je bilo mariborsko podjetje Konstruktor. Stavbo, od temeljev do strehe, so zgradili v 15 mesecih.

Leta 1973 so se v novogradnjo z Gosposvetske ceste vselili miličniki Oddelka milice Center, s Cankarjeve ulice pa miličniki Postaje milice Maribor. In to simbolno, na največji državni praznik – države Jugoslavije – dan republike. 29. novembra so se miličniki postrojili na še toplem asfaltu, ki so ga položili istega dne, le nekaj ur prej.

Po slovesnosti se je začelo delo, saj nova zgradba takratnim miličnikom ni zagotavljala le odličnih delovnih razmer, temveč je s seboj prinesla tudi številne reorganizacije milice v Mariboru, ki so se dogajale v naslednjih letih in desetletjih.

Postaja se je v tem času večkrat preimenovala, tako kot so bile takratne PLM v Mariboru poimenovane s številkami, tako je tudi s sedanjo PP. Sicer pa je bila postaja več let največja postaja v Sloveniji s tudi 10 oddelki in več kot 360 zaposlenimi. Po problematiki je večkrat „prekašala“ kakšno manjšo UNZ. Komandir je imel veliko članov v vodstvu PM.

Šestega marca 2024 je v spominski sobi Franca Šosterja na Policijski postaji Maribor I, na Vošnjakovi ulici 1, potekala slovesnost ob 50. obletnici odprtja zgradbe. Pol stoletja je vsekakor jubilej, ki si zasluži pozornost in slovesnost. Da se skupaj spomimo in da ne pozabimo! Ta hiša je služila in še služi (pa verjamemo, da tudi bo) številnim generacijam miličnikov/policistov in jim ponuja ugodne delovne razmere. Na slovesnosti so se zbrali tisti, ki so del svojega življenja, del aktivne delovne dobe preživeli v teh prostorih kot komandirji oziroma načelniki postaje.

Obdobje 50 let PP Maribor so zaznamovali številni zgodovinski dogodki. Velikost, organiziranost, poimenovanje in kadrovska zasedenost enote so se v teh desetletjih spreminjali in prilagajali varnostnim razmeram. Vozni park in preostala tehnična oprema sta se prav tako posodabljala in sledila tehničnemu razvoju. Eno pa je zagotovo ostalo od tedaj do danes, in to je poslanstvo miličnikov oziroma danes policistov, ki je v zagotavljanju varnosti Mariborčankam in Mariborčanov, pa seveda tudi širše vsem, ki so na območju delovanja enote.

VIII.

Viri

Arhiv Slovenije (AS)

- SI AS 1931, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, t. e. 1483, p. e. 170, Novo formiranje PLM, predlog št. I-2510/2-54, 26. 3. 1954.
- SI AS 1931, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, t. e. 1483, p. e. 173, Odredba o ustanovitvi postaj ljudske milice št. 5, 6, 7 in 8, zap. št. 150/1, 7. 4. 1954.
- SI AS 1931, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, t. e. 1483, p. e. 197, Odredba DSNZ o ukinitvi in preselitvi PLM v okraju Maribor, zap. št. V. 264/3 B/S, 21. 9. 1955.
- SI AS 1931, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, t. e. 1483, p. e. 206, Obvestilo Komande LM o ukinjenih, preseljenih in preimenovanih postajah LM, po odredbi DSNZ, št. 19/1 B/P, 23. 1. 1956.
- SI AS 1931, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, t. e. 1483, p. e. 237, Predlog formacije in dislokacije, št. V-2948/1-1957, 3. 8. 1957.
- SI AS 1931, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, t. e. 1615, mikrofilmski žeppek, Letna poročila ostalih služb Maribor, Letna poročila UM UJV Maribor za leta 1958, 1963-1965, 1967, 1969, 1970, Letno poročilo 1965 – službe milice, št. 30/2-22/40-15, 14. 1. 1966, str. 1-21.

Pokrajinski arhiv Maribor (PAM)

- SI_PAM/1889, Zavod za urbanizem Maribor, te 47/48, fotografija Cankarjeva ulica 3, 1946.
- SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, Odločba – gradbeno dovoljenje, št. 351-1315/72-772-Ru, 1. september 1972, spis GR 4541, aš 808a.
- SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, Tloris PM Maribor, januar 1971, spis GR 4541, aš 808a.
- SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, Tehnično poročilo h glavnemu projektu zgradbe Milice v Mariboru, julij 1973, spis GR 4541, aš 808a.
- SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, SGP Konstruktor – glavni projekt, julij 1973, spis GR 4541, aš 808a.
- SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, Dopis SGP Konstruktor, TOZD Maribor, naš znak IX/4443/42 z dne 18. september 1972, spis GR 4541, aš 808a.
- SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, Dopis SGP Konstruktor, TOZD Maribor, naš znak V7/548/73 z dne 20. november 1973, spis GR 4541, aš 808a.

SI_PAM/0604, Skupščina občine Maribor 1967–1982, Pogodba o nadzorovanju gradnje PM, ki sta jo podpisala oba nadzornika in predsednik SO Maribor Stojan Požar, brez št. in datuma, spis GR 4541, aš 808a.

SI_PAM/1161, Konstruktor – Splošno gradbeno podjetje Maribor, aš 89 (fotografije novogradnje)

Arhiv MNZ

Arhiv MNZ. Odločba o ustanovitvi PM Maribor, 8. julij 1967, škatla 1, št. 050-021-42-67

Arhiv MNZ. Utemeljitev in obrazložitev predloga odločbe o ustanovitvi PL s splošnim delovnim področjem občine Maribor, št. 22/40-A/23-67, 25. maj 1967, škatla 1, št. 050-021-42-67

Arhiv MNZ. Sklep o odpravi oddelka postaje milice Maribor v Hočah in Košakah, 18. november 1968, 8.7. 1967, škatla 1, št. 050-021-42-67

Arhiv MNZ. Pravilnik št. 01-S-02/43-74, 20. december 1974, škatla 7, št. 417-01-S-02-43-74

Arhiv MNZ. Odločba o ustanovitvi postaje milice Maribor – Tabor, 7. april 1982, škatla 1, št. 140-43-2-14-S-015-4-82

Arhiv MNZ. Odločba o ustanovitvi postaje milice Maribor – Rotovž, 7. april 1982, škatla 1, št. 145-43-2-14-S-015-6-82

Arhiv MNZ. Sklep SO Maribor – Tabor o ukinitvi PM Maribor – Tabor, št. 064-15/89, 13. april 1990, škatla 5, št. 319-0215-2-Z-037-01-10-90

Arhiv MNZ. Sklep SO Maribor – Pobrežje o ukinitvi PM Maribor – Pobrežje, 9. maj 1990, škatla 5, št. 319-0215-2-Z-037-01-10-90

Arhiv MNZ. Sklep SO Maribor – Rotovž o ukinitvi PM Maribor – Rotovž, 9. maj 1990, škatla 5, št. 319-0215-2-Z-037-01-10-90

Arhiv MNZ. Reorganizacija enot milice UNZ Maribor, 5. marec 1990, škatla 5, št. 319-0215-2-Z-037-01-10-90

Arhiv MNZ. Sklep o ukinitvi Postaje milice Maribor Tezno, 17. april 1990, škatla 5, št. 319-0215-2-Z-037-01-10-90

Arhiv MNZ. Odločba o ustanovitvi PM Maribor, 5. julij 1990, škatla 1, št. 150-028-1-90

Arhiv PU Maribor:

Arhiv PU. Rekonstrukcija in nadzidava objekta Policijske postaje Maribor I in novogradnja parkirne nadstrešnice Vošnjakova ulica 1. Št. lok. dokumentacije 7131/02-3. Komunaprojekt, d. d.

- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja med Andrejem Kačičem IN Hinkom Frankom, št. 01-177/Z-76, 8. november 1976
- Arhiv PU. Dopis o dostavi zapisnika o primopredaji poslov komandirja med Frankom in Milovičem, št. 01-Z-26/79, 31. januar 1979
- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja med Hinkom Frankom in Danilom Milovičem, št. 01-Z-26/79, 31. januar 1979
- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja Oddelka milice Maribor med Štefanom Kolmanom in Matkom Hozjanom, št. 01-Z/71-80, 30. julij 1980
- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja med Matijo Hozjanom in Danilom Milovičem, št. 01-Z-90/85, 28. junij 1985
- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja med Borisom Žunkom in Stanislavom Mlakarjem, št. 01-Z-37/90, 12. julij 1990
- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja med Stanislavom Mlakarjem in Marjanom Vrbnjakom, št. 01-Z-16-94, 13. januar 1994
- Arhiv PU. Zapisnik o predaji in prevzemu strogo zaupnega, zaupnega in splošnega delovodnika ter spisovnih seznamov, št. 03-Z/101-94, 4. april 1996
- Arhiv PU. Zapisnik o predaji in prevzemu dolžnosti komandirja med Dragom Peklarjem in Francem Frasom, št. 3F691-01-77/525-2004, 30. november 2004
- Arhiv PU. Zapisnik o primopredaji poslov komandirja med Francem Frasom in Aleksandrom Thalerjem, št. 77-949/2007 (3F691-111), 15. julij 2007

Časopisni viri:

- Vojislav Bercko, 1999: Papeža bo varovalo 1800 policistov. Večer, 10. september 1999, str. 4
- Aleš Mišič, 1989: Najtežje komandirstvo. Večer, 13. maj 1989, str. 7
- N. N., 1973: Novi prostori za milico. Večer, 5. december 1973, str. 11
- Novi prostori za milico. Večer, 5. december 1973, str. 11
- Boris Vugrinec. Mariborski obraz. Stanislav Mlakar, komandir PP mesta Maribor. Večer, neznan datum in neznana stran (fotografija S. Mlakarja)

Literatura, dokumenti:

- Marjan Ferk, ml, 2016: Problemi, s katerimi se ukvarjamo danes, se niso bistveno spremenili. V: V. Drole (ur.), V 25 letih do sodobne in po evropskih merilih oblikovane policijske organizacije. MNZ, Ljubljana, str. 87.
- Slavko Krajnc, 1999: Bogoslužni vodnik, drugi pastoralni obisk svetega očeta Janeza Pavla II. v Sloveniji. Slomškova založba, Maribor

- Janez Mužič, 1981: PM Maribor. Varnost, letnik 29, št. 4, str. 8
- Danilo Milovič, 1982: Reorganizacija postaje milice Maribor. Varnost, letnik 31, št. 4, str. 3
- Nuša Tavčar, 2003: Najbolj urejene in gostoljubne policijske postaje v letu 2003
<https://www.policija.si/medijsko-sredisce/porocila-za-javnost/porocila-za-javnost-gpue/4821-najbolj-urejene-in-gostoljubne-policijske-postaje-v-letu-2003> (28. februar 2024)
- Mirko Ploj, 2011: Zbornik Miličniki v bran domovini. Policijsko-veteransko društvo Sever Maribor, Maribor, str. 19, 90 in 98
- Mirko Ploj, 2023: Zbornik Dolga pot do hrama demokracije. Policijsko veteransko društvo Sever Maribor, Maribor, str. 49
- Branko Zupanič, 1996: PP Maribor danes in nikoli več. Varnost, letnik 44, št. 9–10, str. 17
- Evidenčni list Srečko Budihna (PU Maribor)
- Evidenčni list Hinko Frank (PU Maribor)
- Evidenčni list Andrej Kačič (PU Maribor)
- Evidenčni vpis Stanislav Mlakar (PU Maribor)
- Evidenčni list Nikolaj Rupar PU Maribor)

Pravni viri:

- Odredba o območjih in sedežih policijskih postaj, št. 0001/3-4-001/165-99, 24. junij 1999, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 55/1999 z dne 9. 7. 1999
- Zakon o notranjih zadevah (ZNZ), Ur. list SRS, št. 13-99/67
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol-G), Ur. list RS št. 172/2021 z dne 29. oktober 2021

Intervjuji:

- Intervju Simon Belšak (februar 2024)
- Intervju Vilijem Bevk (oktober 2022 in februar 2024)
- Intervju Branimir Bračko (april 2022)
- Intervju Miroslav Breznik (februar 2024)
- Intervju Hinko Frank (junij 2022 in januar 2024)
- Intervju Franc Fras (februar 2024)
- Intervju Matija Hozjan (februar 2024)
- Intervju Andrej Kačič (2009 in januar 2024)
- Intervju Jože Krapše (marec 2024)

Intervju Beno Meglič (februar 2024)
Intervju Stanislav Mlakar (januar 2024)
Intervju Drago Peklar (januar 2024)
Intervju Jani Polič (februar 2024)
Intervju Marjan Vrbnjak (januar 2024)
Intervju Boris Žunko (februar 2024)

Fotografije:

Fotografija 1: SI PAM, ZUM, TE 47/48 Načrti iz PAM, UGR, Cankarjeva ulica 3, Cankarjeva 3, 1946. Hrani PAM Maribor.

Fotografija 2: Neznani avtor. Zemljišče, na katerem danes stoji PP Maribor I. Hrani Boris Žunko.

Fotografiji 3 in 3a: SI PAM 1161, Konstruktor – Splošno gradbeno podjetje Maribor, AŠ 89. Hrani PAM Maribor.

Fotografija 4: Neznani avtor. Postaja milice Maribor ob odprtju, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografiji 5 in 6: Neznani avtor. Postaja milice Maribor o otvoritvi, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografiji 7 in 8: Neznani avtor. Postroj miličnikov PP Maribor s komandirjem (PO Center) Andrejem Kačičem. Hrani PU Maribor (7) in Andrej Kačič (8).

Fotografija 9: Neznani avtor. Obiskovalci odprtja in godba milice ob odprtju, 1973. Hrani PU Maribor)

Fotografija 10: Neznani avtor. Komandir Andrej Kačič poroča Marjanu Orožnu. Hrani PU Maribor.

Fotografije 11, 12 in 13: Neznani avtor. Zbrani ob odprtju PM Maribor, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografiji 14 in 15: Neznani avtor. Govor načelnika Branka Bračka. Hrani PU Maribor (14) in Andrej Kačič (15).

Fotografija 16: Neznani avtor. Govor Vitje Rodeta, v ozadju komandir PM Srečko Budihna. Hrani PU Maribor.

Fotografija 17: Neznani avtor. Slavnostna otvoritev in „rezanje traku“, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografija 18: Neznani avtor. Na hodniku PM Maribor, 1973. Hrani PU Maribor.

Fotografija 19: Neznani avtor. Na stopnišču PM Maribor, 1973. Marjan Orožen in Vitja Rode. Hrani PU Maribor.

Fotografija 20: Neznani avtor. Ob odhodu iz stavbe oziroma v avli PM Maribor, 1973. Marjan Orožen in Vitja Rode. Hrani PU Maribor.

Fotografija 21: Danilo Škofič. Milica, UJV – otvoritev novega poslopja PM Maribor, 29. 11. 1973. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji d.o.o.

- Fotografija 22: Neznani avtor. Staro in novo vodstvo PM Maribor, december 1976 - Lovski dom Sladki Vrh. Hrani Hinko Frank.
- Fotografiji 23 in 24: Neznani avtor. Tradicionalna spominska plošča in fotografija s srečanja PM Celje in PM Maribor v letu 1984. Hrani Matija Hozjan.
- Fotografija 25: Neznani avtor. Boris Žunko in Matija Hozjan leta 1985. Hrani Matija Hozjan.
- Fotografija 26: Neznani avtor. Slovesnost ob postavitvi spomenika generala R. Maistra, 10. 12. 1987. Hrani Boris Žunko.
- Fotografija 27: Neznani avtor. Varovanje prireditve ob 1. maju v Bresternici. Hrani Boris Žunko.
- Fotografija 28: Danilo Škofič. Protestni val junija 1988. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 29: Dragan Grašič. Delavska stavka – delavcev Metalne. Maribor, december 1990. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 30: Miroslav Breznik. Pri komandirju PM Maribor, 1993. Hrani Stanislav Mlakar.
- Fotografija 31: Neznani avtor. Na pogrebu ubitega rezervnega miličnika Roberta Hvalca, 1991. Hrani Stanislav Mlakar.
- Fotografija 32: Neznani avtor. Namestnik komandirja PM Miroslav Breznik ob čolnu milice. Hrani Stanislav Mlakar.
- Fotografija 33: Neznani avtor. Stavba PP Maribor I na Vošnjakovi ulici 1 v letu 2008 z nadstreškom in dvoriščem. Hrani Aleksander Thaler
- Fotografija 34: Neznani avtor. Koordinacija komandirjev mesta Maribor. Hrani Marjan Vrbnjak.
- Fotografiji 35 in 36: Branimir Ritonija. Papež drugič v Sloveniji, 1999. V Varnost, letnik 48, št. 9.
- Fotografija 37: Neznani avtor. Obisk ministra za notranje zadeve dr. Rada Bohinca na preventivni prireditvi na Festivalu Lent. Hrani Drago Peklarič.
- Fotografija 38: Neznani avtor. Obisk nemške delegacije iz mest Bühl, 2001. Hrani Drago Peklarič.
- Fotografiji 39, 40: Neznani avtor – SOJ GPU. Sprejem ministrice pri dežurni in v pisarni LKS. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 41: Neznani avtor – SOJ GPU. Delegacija MNZ in GPU pred vhodom v PP Maribor I. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 42: Aleksander Thaler. Obnovljena sejna soba na PP Maribor I, 2010. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografiji 43 in 44: Sašo Bizjak. Maribor – volitve v državni svet, protesti proti županu Francu Kanglerju (54) in Maribor – protest pred občino proti županu – radar – gotof je, november 2012. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 45: Marko Vanovšek. Protesti proti Francu Kanglerju – Gotof si, 26. 11.

2012. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 46: Igor Napast. Maribor – Protest – Gotof je, 3. 12. 2012. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji d.o.o.
- Fotografija 47: Andrej Petelinšek. Glavni trg oziroma Koroška cesta v Mariboru v času covida-19, oktober 2020. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 48: Andrej Petelinšek. Maribor – Trg svobode – protest – protestniki proti zaostrenim ukrepom, 4. 4. 2021. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 49: Andrej Petelinšek. Maribor – podnebna akcija mladih, protesti za podnebne in druge spremembe, 24. 9. 2021. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografiji 50 in 51: Vojko Maver. Ob podelitvi priznanja za najboljšega policista 1996. Hrani Stanislav Mlakar.
- Fotografija 52: Tatjana Breznik. Službeni „fičo“ Milice, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 53: Neznani avtor. VPO Branko Zupanič in Slavko Komperšak pri zbiranju gradiva, 2002. Hrani PU Maribor.
- Fotografija 54: Neznani avtor. Policisti PP Maribor I, ki so poskrbeli za spominsko sobo PP Maribor I, 28. 6. 2002. Hrani Bogdan Bračič.
- Fotografiji 55 in 56: Neznani avtor. Policisti PP Maribor I na preventivni prireditvi na Festivalu Lent, 2005. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografiji 57 in 58: Aleksander Thaler. Pomočnik komandirja Gorazd Makoter na Trgu Leona Štuklja, leta 2017 (55) in igra „Človek ne jezi se“, Glavni trg, 2010. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 59: Neznani avtor. Seja varnostnega sosveta MO Maribor, 2012. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 60: Pohod miličnikov PM Maribor Rotovž. Hrani Boris Žunko.
- Fotografiji 61 in 62: Neznani avtor. Zaposleni PP Maribor I na pohodu, 2010, in na smučanju – Ribnica na Pohorju, 2011 (neznani avtor, last Aleksander Thaler)
- Fotografija 63: Neznani avtor. Srečko Budihna. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 64 in 65: Neznani avtor. Andrej Kačič. Hranita PP Maribor I in Andrej Kačič.
- Fotografija 66: Neznani avtor. Hinko Frank. Hranita PP Maribor I in Hinko Frank.
- Fotografija 67: Neznani avtor. Danilo Milovič. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 68: Neznani avtor. Matija Hozjan. Hrani Matija Hozjan.
- Fotografija 69: Neznani avtor. Boris Žunko. Hrani Boris Žunko.
- Fotografija 70: Boris Vugrinec. Mariborski obraz. Večer, neznana št. in neznani datum. Hrani Stanislav Mlakar.
- Fotografija 71: Boris Vugrinec. Stanislav Mlakar. Večer, neznana številka, neznani datum v letu 2006. Hrani Stanislav Mlakar.
- Fotografija 72: Neznani avtor. Marjan Vrbnjak. Hrani Marjan Vrbnjak.

- Fotografija 73: Neznani avtor. Marjan Vrbnjak. Hrani Marjan Vrbnjak.
- Fotografija 74: Neznani avtor. Drago Peklar. https://twitter.com/i/flow/login?redirect_after_login=%2Fdragopeklar. Hrani Drago Peklar.
- Fotografija 75: Neznani avtor. Drago Peklar prejema priznanje ob dnevu policije. Hrani Drago Peklar.
- Fotografija 76: Neznani avtor. Franc Fras. Hrani Franc Fras.
- Fotografija 77: Neznani avtor. Aleksander Thaler. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 78: Neznani avtor. Beno Meglič. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 79: Neznani avtor. Jani Polič. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 80: Tatjana Breznik. Simon Belšak. Hranita PP Maribor I in Simon Belšak.
- Fotografija 81: Prva fotografija za osebne in službene potrebe, 1974. Hrani Mirko Ploj.
- Fotografiji 82: Aleksander Thaler. Službena izkaznica Policije, 2000. Hrani Aleksander Thaler
- Fotografija 83: Samo Klepec. Službena izkaznica RSNZ. Hrani Samo Klepec.
- Fotografija 84: Igor Napast, Protestni shod sprevoz tovornjakov skozi Maribor, 18. 3. 1992. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 85: Boris Vugrinec, Policija – „tempirane bombe“ na Večeru, 24. 12. 1993. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 86: Dragiša Modrinjak. Milica – prometna, Maribor, 3. 3. 1971. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 87: Dragiša Modrinjak, Milica, 2.4.1971. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 88: Dragiša Modrinjak, Kontrola pešcev, Glavni trg Maribor, 10. 1. 1973. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 89: Dragiša Modrinjak, Milica - Franci Golob, 9. 5. 1979. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 90: Neznani avtor, Milica, 29. 2. 1986. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 91: Neznani avtor, Milica – miličniki, 25. 12. 1976. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 92: Dragiša Modrinjak. Milica – dežurna miličnika, 4. 5. 1980. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 93: Danilo Škofič. Milica – prometna-miličnik v belem na križišču Partizanske in Titove ceste v Mariboru, 15. 7. 1986. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 94: Neznani avtor. Milica – vodnik službenega psa. 6. 11. neznano leto. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 95: Dragiša Modrinjak. Milica UJV, postaja milice, 27. 12. 1973. Arhiv

- Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 96: Neznani avtor. Dežurna soba PP Maribor I, 2015. Hrani Aleksander Thaler
- Fotografija 97: Mitja Hari. Trak dežurnega miličnika nekoč. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 98: Aleksander Thaler. Znak dežurnega policista danes. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 99: Tatjana Breznik. Dežurna soba PP Maribor I, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 100 in 101: Tatjana Breznik. Prostor za zveze in svetilke, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 102 in 103: Tatjana Breznik. Prostori za pridržanje – JRM, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 104 in 105: Tatjana Breznik. Prostori za pridržanje – KD, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 106 in 107: Tatjana Breznik. Radijska zveza nekoč in danes, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 108 in 109: Tatjana Breznik. Nekoč pisalni stroj, danes prenosni računalnik in tablica. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 110: Boris Žunko. Sponka opasača s številko. Hrani Boris Žunko.
- Fotografija 111: Aleksander Thaler. CR-števka in priimek policista. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 112: Dragiša Modrinjak. Čoln na reki Dravi v Bresternici, 1974. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 113: Anita Kovačič Čelofiga. Policisti pri nadzoru reke Drave v letu 2023. Hrani PU Maribor.
- Fotografije 114, 115, 116 in 117: Tatjana Breznik. Fičo milice. Hrani PP Maribor I.
- Fotografije 118, 119, 120 in 121: Tatjana Breznik. Službeno vozilo Policije-Toyota, 2023. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 122: Drago Lepej. Policijsko kolo, 2015. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 123: Tatjana Breznik. Policijska električna kolesa danes, 2024. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 124: Neznani avtor. Iva Hočevar, vodja pisarne. Hrani Iva Hočevar.
- Fotografija 125: Neznani avtor. Blanka Forstner, vodja pisarne, 2010. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 126 in 127: Neznani avtor. Nataša Gros; Jasmina Jazbinšek (Grubelnik) pri „svojem delu“, 2010. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 128 in 129: Drago Lepej. Muzej milice na PP Maribor I, 2022. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 130: Neznani avtor. Koordinacija komandirjev mesta Maribor, maj 2017. Hrani Aleksander Thaler.

- Fotografija 131: Marko Vanovšek. Maribor - Utrinek - mestno redarstvo - policija - policistka na kolesu, 2. 9. 2009. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografija 132: Igor Napast. Peš cona, policija, motorist, 1. 10. 2021. Arhiv Večera. Hrani Večer mediji, d. o. o.
- Fotografiji 133 in 134: Tatjana Breznik. Spominski kovanci za nekdanje komandirje, 2024. Hrani PU Maribor.
- Fotografiji 135 in 136: Aleksander Thaler. Sprednja in zadnja stran spominskega kovanca. Hrani Aleksander Thaler.
- Fotografija 137: Matjaž Breznik. Spominski fotografiji Andreja Kačiča in Hinka Franka. Izdelal Matjaž Breznik, PU Maribor.
- Fotografija 138: Tatjana Breznik. Nagovor direktorja PU Maribor, Bena Megliča. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 139: Tatjana Breznik. Moderator srečanja Mirko Ploj. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 140 in 141: Tatjana Breznik. Andrej Kačič, Matija Hozjan in Stanislav Mlakar. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 142: Tatjana Breznik. Jani Polič, Hinko Frank, Aleksander Thaler, Boris Žunko, Anita Kovačič Čelofiga (z desne). Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 143: Tatjana Breznik. Franc Fras, Drago Peklar, Marjan Vrbnjak, Stanislav (z desne). Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 144: Tatjana Breznik. Skupinska fotografija v sejni sobi. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 145: Tatjana Breznik. V pisarni komandirja. Hrani PP Maribor I.
- Fotografiji 146 in 147: Tatjana Breznik. „Načelnika“ Marjan Vrbnjak; Stanislav Mlakar. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 149: Tatjana Breznik. Pred spominsko sobo-„muzejem“. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 150: Tatjana Breznik. Skupinska fotografija ob znamenitem „fičku“. Hrani PP Maribor I.
- Fotografija 151: Tatjana Breznik. Skupinska fotografija pred vhodom na PP Maribor I. Hrani PP Maribor I.

Slike:

- Slika 1: Prva stran odredbe št. 150/1, 7. 4. 1954 o ustanovitvi novih štirih postaj LM v Mariboru
- Slika 2: Del obvestila Komande LM o ukinjenih, preseljenih in preimenovanih postajah LM v letu 1955
- Slika 3: PLM na območju TNZ Maribor po kategorijah v letu 1957
- Slika 4: Odločba o ukinitvi nekaterih PLM v okraju Maribor, 25. 12. 1958
- Slika 5: Prva stran odločbe o ustanovitvi PM Maribor, 1967

- Slika 6: Prva stran odločbe – gradbenega dovoljenja za gradnjo PM Maribor, 1. 9. 1972
- Slika 7: Zazidalni načrt objekta PM Maribor, 1972
- Slika 8: Skica oz. načrt prostorov PM Maribor II. nadstropja
- Slika 9 in 9a: Obvestilo SGP Konstruktor o začetku (18. 9. 1972) in zaključku gradnje PM Maribor, 20. 11. 1973
- Slika 10: Širši pogled lokacije postaje na Vošnjakovi ulici 1
- Slika 11: Zapis Hinka Franka o vodjih na PM Maribor v letu 1976 (12. 1. 2023)
- Slika 12: Dopis o dostavi zapisnika o primopredaji poslov komandirja, 1979
- Slika 13: Odločba o ustanovitvi PM Maribor Rotovž, 7. 4. 1982
- Slika 14: Odločba o ustanovitvi PM Maribor z dne 5. 7. 1990
- Slika 15: Odločba o imenovanju Marjana Vrbnjaka za v.d. komandirja, 1.1.1994
- Slika 16: Sklep o imenovanju Marjana Vrbnjaka za komandirja, 1. 2. 1994
- Slika 17: Priznanje za 2. mesto v izboru Dobrih praks v slovenski policiji, 2004
- Slika 18: Program papeževega obiska 19. 9. 1999
- Slika 19: Plaketa za 1. mesto na natečaju za izbor najboljše preventivne akcije ali projekta v letu 2006
- Slika 20: Skica pritličja (sodniki)
- Slika 21: Priznanje Turistične zveze Slovenije s pečatom gostoljubnosti za leto 2003
- Slika 22: Zgodovinski trak pomembnih dogodkov povezanih s PM Maribor oz. PP Maribor I, 1957 - 2021
- Slika 23: Pregled komandirjev skozi obdobje 1973 – 2023
- Slika 24: Šolska izkaznica, podpisala razredničarka Barica Krajnc
- Slika 25: Primer plačilnega naloga danes (A4 format)
- Slika 26: Plačilni nalog nekoč (last Marjan Horvat)
- Slika 27: Vabilo na počastitev 50. obletnice PM Maribor I

Tabela:

Tabela 1: Število in vrsta zaposlenih na PM Maribor z oddelki v letu 1974

Zemljevidi:

Zemljevid 1: Albin Gradišnik. Območje PM Maribor, za katero je bila pristojna od leta 1967. Povzeto s spletne strani <https://www.kaliopa.si/iobcina/>, 30. marec 2024

Zemljevid 2: Sedež Policijske postaje Maribor I, Vošnjakova ulica 1 (označena z rdečo barvo) (zajem zaslona, zemljevid.najdi.si)

Zemljevid 3: Albin Gradišnik. Območje PM Maribor Rotovž od leta 1982. Povzeti s spletne strani <https://www.kaliopa.si/iobcina/>, 30. marec 2024

Zemljevid 4: Albin Gradišnik. Območje PM Maribor, za katero je bila pristojna po letu 1990. Povzeto s spletne strani <https://www.kaliopa.si/iobcina/>, 30. marec 2024

Zemljevid 5: Albin Gradišnik. Območje PP Maribor I po letu 1996. Povzeto s spletne strani <https://www.kaliopa.si/iobcina/>, 30. marec 2024

KRATICE

AS	Arhiv Slovenije
aš	Arhivska škatla
DM	Delovno mesto
DSNZ	Državni sekretariat za notranje zadeve
GDP	Generalni direktor policije
GP	Gradbeno podjetje
GPU	Generalna policijska uprava
IM	Inšpektorat milice
IP	Inšpektorat policije
JLA	Jugoslovanska ljudska armada
KS	Krajevna skupnost
k. o.	Katastrska občina
LKS	Lokalna kriminalistična skupina
LM	Ljudska milica
LRS	Ljudska republika Slovenija
MLO	Mestni ljudski odbor
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MO	Mestna občina
NK	Nogometni klub
NN	Neznani
OKC	Operativno komunikacijski center
OM	Oddelek milice
OMM	Oddelek mejne milice
OMP	Oddelek mejne policije
ONZ	Organi za notranje zadeve
OZK	Oddelek za zatiranje kriminalitete
PAM	Pokrajinski arhiv Maribor
Parc.	Parcela
PLM	Postaja ljudske milice

PM	Postaja milice
PMM	Postaja mejne milice
PO	Policijski oddelek
PP	Policijska postaja
PPE	Posebna policijska enota
PPIU	Policijska postaja za izravnalne ukrepe
PPP	Postaja prometne policije
PPM	Postaja prometne milice
PPMM	Postaja prometne milice mesta
PU	Policijska uprava
RSNZ	Republiški sekretariat za notranje zadeve
SKP	Sektor kriminalistične policije
SO	Skupščina občine
SOJ	Sektor za odnose z javnostmi
SUP	Sektor uniformirane policije
šk.	Škatla
t. e.	tekoča enota
t. i.	tako imenovani
TNZ	Tajništvo za notranje zadeve
TO	Teritorialna obramba
TOZD	Temeljna organizacija združenega dela
UJV	Uprava javne varnosti
UNZ	Uprava za notranje zadeve
UUP	Uprava uniformirane policije
v. d.	Vršilec dolžnosti
VO	Varnostni okoliš
VPO	Vodja policijskega okoliša
VSPK	Vodnikov službenih psov in konjenikov
VŠNZ	Višja šola za notranje zadeve
WO	Vodja varnostnega okoliša

